

سپورمی، تجارتی؟

ترتیب ایدیلن آلتینیک مسامره لر مناسبتیه -
فده راسپونک [۱۹۲۲ سنسی استانبول
فوتبول شامپیوناتی مفی مسامره سی] نهم بزم
کبی روشونریکنی دیالکتر کتیرسه هاما اولوه

شامپیونالی شیلدی دریمک مفی محافظه ایدیمکنی خبر آلمه ، فده راسپونک
بومرزه حرکتی موجب ممنونتمه ، بالکتر عینی تشکیلاتک اشخاصی حضوریه نیک
منافعه آت اولماسینی امرزده عینی صورتده هر مظهره حرکت اتمی شایانه می در

مخون اولدی ، بر تورک فده راسپونکنده
ذاتاً باشقه بمرطز حرکتده بکله نهدی .
بالکتر فده راسپونک روملر و اومنیبلره
مسابقه اشترک اتمیکله برابر ، کندیسنه
حاصلاتدن یوزده لی آلمی و منبای یوزده للی فی
ترک اتمک اساسی اوزرزه واقع اولان بر
تکلیفی قبول ایدیمکنی ، روملره اویانامه بیه
هینی ستاد بومده تورکلر آراسنده مسابقه لر
ترتیب اتمکی قبول ایدیمکنی بونک ایچون بر
ایچین بیه تشکیلات ایدیمکنی خبر آلدی .
اولا فده راسپونک اشخاصی حضوریه اید
بوکی تجاری قومینه زولر باغاسی طوغری بیدر ،
دکایدیر ؟ بو کوروشولمک مسامره
ناتیباً وتون تورک فلولبولری یوزده للی کی بر بازمه اید
بر شخصک اتمه و بریمک ، او اتمکله کاری ایچون ،
کنجلیکنی اویانتمی دیمک دکلی ذر ؟ بیکرجه
تورک کنجک لایلی التیبین شو بیاو ششمک پاره
قازاغاسی ایچون ماچ یاغاسی ، قوشماسی ،
آتلاماسی ایسه الم و جیرکین بر شیدر .

بالکتر بو ذات اتمه معاونه بالیش و بمسابقه ترک
اجراسی بر اصواق حالته کیرمشدرو بئاه علیه
بالضرور مسابقه لر با بیللا قدر و بوکا برشی
دیمه بیکر ، چونکه نهایت تورکلر آراسنده
یایلیبور ، فده راسپون یایبور و مقشبت ده
اوتدنبیری سیوره چالیشمکله معروف اولان
بر تورک کنجی در . فضله اولارق فده راسپون
هنوز حال تشکیک و تضوده اولدیمدن بیکر
شیمدیلک بوبله برمشده احتیاجی ده واردر ،
فقط بره ناسب اعتبارله فده راسپون کندیسینی
ایچون بک کاری اولدیمنی ظن اتمدیمک بر بکی
قومینه زولر بومدن بوبله بردها کیریشمه بایدر .

مخاطب تیم هفتمده

علی سامی بیک بر مخاطب تیم هفتمده کی

عملی و مثبت فکری

انکلیز لره تقدیمده بو بخشیه افشای بایلا . فی
ایشیتدیمکیز ماچده اویانماجق مخاطب تیم هفتمده
معروف سپور متخصص علی سامی بکدن
فکری صوردق موی لبه دیوروک :

« بو کونه قدر تعقیب ایدیلن اصولره هیچ
بر وقت هر کسک مظهر تصویب اولاجق بر
مخاطب طاقم جیمناز بلاماز . نجه بونک اتمیه
بولی شودر :

مخاطب تیمی تشکیله ماورد اولاد ذات فوتبولی
ای بیلیمک ، اوی بوجملری طایفی و بیطرف اولاق
شرطله - استانبولک کانی طامش تلاون بکی
اوی بوجیمینی چاغه مالیدر . بو اوی بوجملرک هر
هانکی برینه فائق دیکر بر اوی بوجیمیک خارجه
قالدیمه انتخاب ایدیلن ان ایکی اوی بوجیمیک
اکثریت نشانی قناعت حاصل ایدر ایسه ، اولرده
اون ایکی کشی به الحاق ایدیلدور .

استدعای دولتک فرطاسیه جیلکله مشغول
دائرة لری آراسنده عام طقوز آی کیدوب
کلدکن ، طولاشه طولانسه ، حواله ایدیه
ایدیله عا تا کولوغ بر حاله دوشدکن سوکره ،
استانبول ادمان جمعیتلی اتفاق ، نهایت تشکیک
ایدی بیلدی . تورک پاختنده بوچوره لوبلر بیکر
اشتراکله وجوده کلن بوؤسه نیک ظایفه سی
اساس اعتبارله و بزم آکلادیمزه کوره
سیوره خدمت ، فلولر آراسنده مناسباتی
تنظیم و محادنت حسلی تقویه ، نسلی فوتد بونک
اشخاصی احضار و نامین اتمکدن عبارتدر .
فده راسپون بو ظایفه اطرافنده چالیشقی اوزره
فولورک منحصرتی طولابورق برمدنه نیری
استاهلر فقه ایدیلور ، بونک اجتماعلر دن برنده ،
تقسیم ستاد بومنده ترتیب ایدیلن آلتینیک مسامره لر ،
فده راسپونک اشترک ایدوب اتمیه سی
مسامره نیک موضوع بحث ایدیمکنی و فده
راسپونکده بر طرفدن روملره ازمینلرک
اشترک اتمه بکی ، دیکر طرفدن کنج خرسیتیلر
جمعتک پاره سله یایلیله سیولندیمک ایچون
بوقورس و ماچلره اشترک اتمک قراری
بردیکنی استخبار اتمک ، فده راسپونک
فرادیمک اصابت سوکره دن ده ایدی
آکلادیلدی و سمنلر میاننده بولونان سپور
حالی ، مجموعه سی ده ، بوقرار اوزرته ایلک
ترتیبک ایچندن سیریلدی او کندی باشده
حرکت قراری بریدی . روملره اتمیلرک
آلی ماویلی بایراقلره عادتاً بیز بویاغاندا
بنا بیزنه چو بر دکاری اوستادیم دینیلن بری
کیدوب کزدک ، فده راسپون بوردیکی بو
قرارده کی اصابتدن طولای دروناً ، صمیمیتله
تربیک ایدیمک بطریقاً نیک پاره سله وجوده
کلش بونانستانه خدمت بونان اردوسنه کولکلی
وقوتلی افراد بیدر بریمک غایمه سله تشکیک اتمش
روم اتحاد نیک ، نسکی تقسیم قیشله ترک میداندیمکی
متحکمانه رضیتلری ، قوشوشلری ، کزیشلری ،
مستویانه باقیشلری ، هر قوشوک بجر مستدن
آشامی صارقیتیلان باراقلری ، نسکی بیزانس
دنکلر دن یایلیله فورمالری - سیر ایدرکن
طولولان تأثر تریفه صیغماز . بونان نسلیک
انکشاف و غایمی نانه بایلیله هر طرفدن
عیان بیان آکلادیلان و شهرده روملره حاکم
و ممتاز بر موقع آبره قله ایشه باشلا یان بو آلتینیک
مسابقه لر صبریتیک حرکت واقعه سی فصل
ناؤیل ایجاب ایدر ، بیلیررز . بالکتر روملره
تورکلی یان یانه قوشوشورق ، قرشی قرشی به
اویانوب ایکی طرفکده کرکین اعصابتدن
استفاده اتمه و بو صورتله فضله مشتملی
جانب اتمک ، فضله پاره قزایق فکری نیک ،
یمنی سیور دن زیاده مجاریت اتمک بون
بو ترتیبانه حاکم اولدیمنی بر یانیمشده آکل
شیلور . چونکه سمنلر ، فده راسپونک
کارب اشترک اتمکله قراری ، بردیکنی
طویق ، ایچلر دن بریمک بزه بالذات اعتراف
ایدیمکی وجهله ، لافل اون بش بیک لیرا
ضرر ایدمکلری آکلادیلر و باشقه بر جا

جمعته يك باره سه بايلى ينى سوزىلدىكى ايجون بوقورس و ماچله اشتراك ائمهك قرانجى و يردىكى استخبار ايتىك ، فدهه راسيونك قراندهكى اصابت سوزمى دن ده ايقى آكلاشىلدى و سوزىلر ميانده بولونان «سوزى عالمى» مجموعه سى ده ، بوقرار اوزونته ايلك تريبانك ايجندن سوزىلدى و كندى باشنه حرکت قرانجى و بزدى ، رومرله ارمىلر كى آلى ماويلى بايراقلىله عادتاً بى سوزى باغدا بنايرنه چوقور دكلى اوستاده م دينلن بى كيدون كوزك ، فدهه راسيونى ، بزدى بو قراندهكى اصابتدن طولايى درونان ، صمبجته تريك ايتىك ، بطريقخانهك باره سيله وجوده كلىش رويانستانه خدمت و بزمان اردوسنه كوكلنى و قوتلى افراد بيشده برمك فائى سيله تشكىل ايتىش روم اتحادنىك ، اسكى تقديم قيشله مركز ميداندهكى متحكمانه وضعتلر بى ، قوشوشلر بى ، كوزىلر بى ، مستزبانه باقىلر بى ، هر قوشك بجز مستندن آشامى صارق قىلان بايراقلى بى ، اسكى بيزاننى و نكارىلن بايىلمه فوزمار بى ، سوز ايدر كى طولونان تازى تعريفه صمبماز ، بونان نسلنى انكشاف و تقابى نايه بايلىلدى هر طرفندن عيان بيان اكلاشلان و شهرده رومرله حاكم و ممتاز بروجع ايجونله ايشه بايىلار بولونله سمساقه سوزىلر كى حرکت واقعه سى نصل تاويل ايجاب ايجر ، بيليروز ، ياكوز رومرله بوقور كى يان يانه قوشوشلر بى ، قارشى قارشى به اويانوب ايكى طرفك ده كر كين اعصابندن استفاده ايتىش و بوسورتله فضله مشترى جانب اتمك ، فضله ياره قازانق فكرىك ، ينى سوزور دن زياره تجارت املك بونون بى ترتيبانه حاكم اولدى بى بر بايىلمشده اكلاشيلور ، چونكه سوزىلر ، فدهه راسيونك كارب اشتراك ائمهك قرانجى ، بزدىكى طولونجى ، ايجولدن بريك بزه بالذات اعتراف ايتدى بى وجهله ، لاقول اون بيش بيك ليرا ضرر ايتدىلر بى آكلادىلر و باشقه برجاه دوشوندىلر ، «چاره فدهه وايونه داخل اولماش يكانه بوزك فلونى اولان اتحاد سوزك مساقهله اشتراكى تاين اتمك ايدى

خير الله بقمزه كوره اتحاد سوزوك مديريه بوخصوصده كوروشولدى ، فكرى آلدى ، ياره تكليف ايدى ، ياره دن زاده فلونى دروشوندىكى ظن ايتدىكوز راسيونك رومرله غلبه جالنى آرزوستن استفاده ايدىلر بى ، بونلك اشتراكى تاين ايدى . فقط اتحاد سوز فلونىك ، بوساقهله اشتراك ايجون ايجون چوقوله برحله جبريتان جز حوالى رومر بى تصديق ايتىلر . استننا ايدىلر بى ، فلوك رئيسى بو مساقهله اشتراكى اساساً طرفدار اولمايىن و او ساد بومه كيتدىك ايتكى كوتى ، بر بوزك فلونىك اوردده ايجونى [بوما] ذيه تشييع ايدىلدى كوزونجه خطاسنى اكلامش ، اشتراك ائمهك قرانجى و پرمش و فلونى آرقاشنه طاقارق چكايوب كيتمش . اساساً فدهه راسيونك داخل اولماق ايلك خطايى يايان بونلوك رومرله قارشى قارشى به اويان اوستامى قبول ايتى خطانن فضله برشى ، برفاخشدى . مع هذا ، بو مساقهله كوزىلر بى ، بوزكاره او قدرده آلدىلر بولر . رومر بى ، ارمىلر بى ، له واندىلر بونلك نياسده ائلهك مساقهله ايجون كالى عد ايدىلر بولر و سنى جرائكارانه برتديشه ، اولجه بوزك فلونىك ده اشتراكى تخمين ايدىلر قازانان طاق و بونلك اوزده يادىلر دلر بى [۱۹۲۳] سنى استانبول فوتبول شامپيونانى يازين شيلدى ، شمدى بوزكارى ميدان مساقهله كلكه حسارت ايتمش عد و بونى هرگون اوستاد بومده باغري باغره علان ايدن رومرله و بونلك ايتدىلر ، فدهه راسيونك بوزكاره مانع اولق قرانجى و بزدى خىر ايتدى ،

روملىر ، ارمىلر

ارمىلر روملر كى تاخجه بعض حر كىلر اوزونته اولكى كون ماچى ياريدده بر اهرق ساحه بى ترك ايتدىلر

بازار كوتى تقسيم فضله سى دروننده Y. M. C. A. اشارتلى كنج خرسىيانلر چيى طرفىلن تريب ايدىلدى سويله بيلن آلهيك مساقهله ، معلوم اولدى اوزه ، اتحاد سوز فلونى اشتراك ايتدى .

بوقور كى اشتراك ائمه سى اوزونته اجرا بى مقرر فوتبول ماچى رومرله ارمىلر آردسند بايلى . فقط ده مساقهله باشلار باشلاماز روملر كورولتو و باطير ديلر باشلادى . بر آرسوكه فارولرله ، چلمه لره ، كهر لره شدت و بزدى رومر ارمىلره قارشى حفسز حر ك ايدىلر و حكى عادت هيجه سايبور لردى . نهايت ارمىلر بوزكاره حمل ايدىلر . سابقى ياريدده كسك مجبور شده قالدىلر . رومرله ، بوساقهله لره بوزكاره عدم اشتراكه حقى اولدقلى باغرى ديلر . بونلك اوزونته رومر قريادى عيوقه چيمار ديلر و كندىلر بى غالب اعلان ايدىلر ك ساحه دن چكيدىلر . بو ماچلر و كورولتو و فدهه راسيونك ياننده احراسنى تصور ايتكى مساقهله خنده دوشو . مكر مزي يازين برتقىصيل يازاجنر .

اتلاماى ايشه ايم و چير اين شيدر . يلكر بوزات ايله مقاوله بامش و بوساقه لرك اجراسى براضوا قع حالنه كورمشور و ناه غلبه بالضرور مساقهله بايلاق قدر و بوزكاره بوشى ديمه بجز ، چونكه نهايت بوزكاره آراسينده بايلىلور ، فدهه راسيون بايبور و متشبهت ده اولد بى سوز چالينمق معروف اولان بوزكاره كنجى در . فضله اولارق فدهه راسيون هرور حال تشكىل و تمسوده اولد بى دن بلكه شيدىلر بوليه برمتشبه احتيا بى ده واردر ، فقط بره ناسب اعتبارله فدهه راسيون كندىلر ايجون بك كارلى اولد بى ظن اتمدىكوز بوزكاره قومر بى زونلره بونن ياره ردها كيريشمه ايدىر .

مختلط تيم حفته

على سامى بك بى مختلط تيم حفته كى

عملى و مثبت فكرلى

انكلز لره تقسيمده بو بخشنه افشامى بايلىلر بى ايشيدىكوز ماچده اويان بوجى مختلط تيم حفته معروف سوزر . متخصص على سامى بكدن فكرلى سوزورق موى ليه ديورق :

« بوزكاره قدر تعقيب ايدىلر اصولرله هيج بروت هر كسك مظهر تصويى اولاجى بر مختلط طاقم چيمار بلاماز . نجه بونلك كوتيه بولى شودر :

مختلط تيمى تشكىله مأمور اولان ذات فوتبولى اى بيلك ، او بوجىلر بى عاينى و بيطرف اولق شرطيله . استانبولك كى طامش تلاون كى او بوجىسى چاغرماليدر . او بوجىلر ك هر هانك بريمه فائق ديك بر او بوجىك خار حده قالد بىنه انتخاب ايدىلر اون ايكى او بوجىك ك اكثر تيشانى قناعت حاصل ايدىلر بى ، اولر ده اون ايكى كشى به الحاق ايدىلر .

تيم تشكىله مأمور اولان ذات بوساملىرى ، قيد ايدوب طاقق افرادىك بولونى تثبيت ايتكدن سوزكره ، هر شى عى عرض ايتلى ، بلاعرض موقبلنده قالمالى تصويب ايدىلر اقا ، حقرنده تردد حاصل اولانلر ميانده ده كوزياده روى قن ناظر ترجيح ايدىلر .

ايلك انتخاب شخصى اولاجى ايجون خطايى اولاييلر ، او مختل خطايى تصحيح اتمك ايجوندر ك استنبول فوتبول حفته اك زيارده سوز سويله كه صلاحيتداره مديله بك اولان بوان ايكى كوشك اينه صراحت لازم كلدىكى فكرده يم . بونلك اكثر تى آرسيله تصحيح فكر ايتكدر سوزك اك كوزيه اون بيش او بوجى به مالك اولوندى دنگدر . بونلره تشكىل ايدىلر ك تيمده افرادى حفته ده ، بوفده تصحيح و ايكال ايدىلش اولان كوزيه زمه لىك اكثر تى آراسنه صراحت ايدىلر ك تشكىل ايدىلر بونلك حفته ده بىك هيج برشى قازان بونن سوزك ك خطايى ايجون اويان كوستور بيلر . وضعيه كوره تدبيلات بايقى ده آرتق بيمك تعليله مشغول اولاجى ذاته تعلق ايدر بر كيتدر .

هر حاده ادمانجا برض طاقم تشكىلنده خاص طرفك جفاره نى فوتوى نظر ايتار ائله مى و اونر ده كى وضعت قويه نظر ايتى بوزن اتمك لازم كلدىكى دائما كوز او كنده بولون سوزق مجبور بوندمدرلر .

على سامى بك بى فكرى ، بزهده اوليه كلور ك ، مختلط تيم حفته اك ايقى اصولى كوستور بولر . شمدى به قدر بايلان بوجىلر مثبت بزيجه و بزمى ، حابريكه بوزارده تيم تشكىل ده مثبت و ده عاملى بوزر نجاه اسفاد ايتىلر بيجون ، اهله ترك ايدىلر شرماليله ، بيمه حال بزيجه و بوزفكرنده بزه .

علی کمال بکک جنایتلری

برحقیقت قالماسین اللهم انان

یوللاپورم. لطفاً شوخیرتی پاشا حضرتلرینه کورد بریکز. طرف عاجزانه مدن عرض ایتدیکز که بویاجیان افندی ژون ترکلرک انه کچرسه فنا اولور... ذاتاً کیمک اوزره ایدی، بن ممانعت ایتدم. سزک کبی خواجه، فاضل آدمه اویله حاللر یاقیشماز دیدم. فقط استانبول یینه قدر وقیمت بیلمزسه آرتق بن قاریشمام. وقتیلله دینلجیلری رتبه لرله، نشانلرله درسعاده دعوت ایتدیلم. شمدی همزه خواجه ک ایتمش بر صاحب ناموس ذات فاضل ایچون نه به بویله ناز ایله بورلر. پاشا حضرتلرینه بو جهتی نام عاجزانه کوزلجه عرض ایلهسه کز بیوک برخیخ ایشله مش اولورسکز.

نه خیر، نه شر. بویاشلره قاریشمامه عهد ایتدمدی. بویاجیان افندی ک خاطر ی برکره داها بو عهدی بر طرفه براققه بی مجبور ایتدی. باری بر فائده حاصل اولسه. پاشا حضرتلرندن آله جفکز جوابی بر قاج کونه قدر ایسه بورایه کوندریکز. بن بویاجیان افندی به بیلد بریرم. جوابکز تأخر ایدرسه لطفاً سز دوغریدن دوغریه یوللایکز. چونکه بن بو آیی نهایتنده اسپانیاه کیدییورم. اورادنده طنجه به کچه جکم. اقدامه سرمایه چیقدی دیمکدر. باقی اخوت وسلامت.

La Bourboule Poste restante

هل کمال

۱۴ تموز - ۱۸۹۹

سر محروم علی کمال بکک بکری سنه اولی مصرده ایکن فریق احمد جلال الدین پاشانک حریمی پرنس عصمت خانمک وکیلی ایدی، ایشلرینه باقبوردی. بوسیره لرده پاشای مشارالیه بعض مکتوبلر یوللا. مشدی، بومکتوبلرک ایشه عائد اولمایه رق اوزمان ژون تورکلک دینلن شانناژ وسائره رذالته تعلق ایدنلری مال بولوش مغربی کی اتحاد و ترقی یاردانجیسی برغزته دون نشر ایلهدی، حال بوکه اوکلفته حاجت یوقدی، علی کمال بک بوفرقة صالحه نک ازلدن دشمنی اولدیغنی هر زمان معترفدر، دور حمیدیه ایسه، لزومسز بر احتراز سائقه سیله جدی بر صورتده علملرینه بورودیکنه، بو تون اوذلت و رذالترنی داها اووقت میدانه چیقارمادیغنه شمدی پک نادمدر. حمیمز مساعد اولسه بیدی نه ایلله و ناصل تأسس ایتدیکی جمله جه بیلین، تخصیصات مستوره ایلله یاشایان بو ورقباره نک شو نشریاتی عیناً بو ستونلره کچیرردک، شمدیلک اومکتوبلرک الک مختصرینی، که اودورده احمد جلال الدین پاشانک کتابتنده بولونان اومقدور کلکیان افندی رفیق مزه خطا بادر، بوجه آتی نشر ایلدوروز، فرصت دوشدیکه دیکر لرینی نشر ایلده جکز، «صباح» بو تون اوغزته لردن بیکلرجه نسخه داها زیاده ساتیلدیغنی ایچون قارئلر ض کافه اوقوسونلر، هر حقیقته مطلع اولسونلر:

عنیزم کلکیان افندی

ایشته بویاجیان افندی دن آلدیغ مکتوبی لفا سزه

نورادونکیان و اوسقان

بیچون یازما بهلم؟ عین حقیقت اولدیفنه هیچ
 شبهه من اولمایان برشیننی بیچون یازما به جفر؟
 یو حقیقت بر قاج کیشی بی کوخندیره جک می؟
 انصافلری وارایسه کوخنده ملری لازم کلیر؟
 انصافلری یوق ایسه بز حقیقتی یازما دیغمز
 ایچون انصافی پیدا ایده چکلر؟
 کچن کون « جرائم سیاسیة » باقلدینی نقطه
 نظره کوره تبدیل ماهیت ایدر « دیور ایدک.
 بوبله در: فرانسه بی دست استبدادنده ضبط ایله
 ظفردن ظفره کوتور مملکه برابر هر سفرنده
 ملک اسباب محافظه موجودیتنه خلل کتیرن
 ناپولیون بوناپارت « پارسده تیاتر و به کیدر کن
 پرکوشه نیک باشندن آتیلان بومبا ایله اونی دیار
 عدمه روان ایتمک تشبیه « داهی حربه ربط
 قلب و ایمان ایدنلر ایچون البته جنایاتک ال
 پیوکی « شنایمک ال قناسی ایدی. لکن او
 بومبا بی آتان ایچون بوناپارت بتون عالم اسانیت
 و فرانسه ایله برابر کندی وطنی حقتده غدار
 بریلانچی اولدینی جهتله اونک وجودینی
 قالدیرمق بشریتنه بر بیوک خیر « بر بیوک خدمت
 ایدی. بر طرفک « قتل « دن باشقه برشی
 کورمدیکی بر حرکت « دیگر طرف ایچون
 دنیا تک حصول سلامتجه « ازاله مانع « دن
 عبارت ایدی.

آنچق « ایکی یوز لیلیک « هرملک « هر دینک
 اخلاق کتابلرنده تفصیح ایدلشدر. بر بیوک
 دولتک « عناصر مختلفه دن مرکب بر بیوک
 ملک ال یوکسک مأموریتلرینه قدر « بالطبع
 اودولت و ملکک اصدقا سندن اولمق اوزده «
 ارتقا ایتمش « بودولت و ملکک « دهها ایلیک
 ماده سندن وحدت سیاسیة سنی متعهد قانون
 اساسیی اوزرینه ال باصهرق یمین ایتمش اولان
 بر آدمک بر باشقه مملکتده او عناصر دن برینک
 افتراقه خادم مساعی ایله مشغول اولسی ایکی
 یوز لیلیکک صوک درجه سی اوله جنی کبی نهایت
 یوزنده کی ایکی یوز لیلکدن برشی چیقار یور می ده
 حیاب سز لنگ صوک مرتبه سیدر.

غایر بهل نورادونکیان اقدی « اون بش بیک
 غموش راده سنده « بر معاش ایله باب طلی
 حقوق مشاوری ایدی. شو مأموریتی قبول
 ایتمش اولسیله بودولته صادقانه خدمت ایتمکی
 تمهید ایتمش اولبوردی. دولتک حقوق مشاوری
 اوله بر مأموردرکه اودولتک سیاسیاتنده ال
 کیزی نقطه لره واقف اوله بیله چکی ایچون
 کند بسندن هیچ بوجه ایله اشتباه ایدیله میه جک
 ذواتدن انتخاب اوله بیلیر. بوبله بر امنیت مظهر
 اولان آدم « اونک مقتضاسنه توفیق حرکتنه
 وجداناً مجبور دکلیر؟ نورادونکیان اقدی
 شو وظیفه بی اون اوز بش سنه بلکه ده از یاده
 مدت ایفا « تخصصات عظیمه سنی منتظماً درجیب

صف مالیه مفتشی عنوانیله یوکسک معش
 آلدقدن صوکره پوسته « انصراف « نله فون
 ناظری اولدی؛ انصافنده سائر معزول ناظر لر
 کی باش بیک غموش معاشه مستحق اولبوردی.
 مأذوناً اوروبایه عنایتده او « حق قانونی محافظه
 ایتمش و معاشنک دوام اعطایی ایچون حسب
 الاصول اتی ایده بر کره مأمورت طلبنه دائر
 استدعایه تقدیم ایتمش اولمالیدر. نورادونکیان
 اقدی حقتده اولدینی کبی بو آدمک حقتده ده
 بعض سوز لر ایشیدلمدی دکل ایسه ده معامله
 رسمیه اصول مقرره خارجه چیقما دی.
 ال صوکره توفیق باشا حضرتلری پوسته انصراف
 نظارتی اوسقان اقدی به تکلیف ایتدی «
 اوده قبول ایلدی؛ آدی وکلایسته سنه کیدی؛
 اوده قدر ایضا عافیت ایله کله حکمه انتظار

آنحقیق . ایکی یوزلیک ، هرملک ، هرملک ، هرملک
اخلاق کتابلارنده قبیح ایدلشدن . بر بیوک
دولتک ، عناصر مختلفه دن مرکب بر بیوک
ملکک ایوکسک مأموریتلرینه قدر ، بالطبع
اودولت وملتک اصدقاسندن اولمق اوزده
ارتقا ایتمش ، بودولت وملتک ، دهها ایلیک
ماده سندن وحدت سیاسییه نی متعهد قانون
اساسیی اوزرینه ال باصه رق یمن ایلمش اولان
بر آدمک بر باشقه ملکتده او عناصر دن برینک
افتراقه خادم مساعی ایله مشغول اولسی ایکی
یوزلیکک صوک درجه سی اوله جنی کی نهایت
یوزنده کی ایکی یوزلکدن برنی چیقار یورمی ده
حیاب سزلفک صوک مرتبه سیدر .

غابریل نورادونکیان اقدی ، اون بش بیک
غروش راده سنده ، بر معاش ایله باب طالی
حقوق مشاوری ایدی . شو مأموریتی قبول
ایتمش اولسیله بودولته صادقانه خدمت ایتمکی
تعهد ایتمش اولبوردی . دولتک حقوق مشاوری
اوله بر مأموردرکه اودولتک سیاسیاتنده اک
کیزی نقطه لره واقف اوله بیله چیکی ایچون
کندیسندن هیچ بوجه ایله اشتباه ایدیله میه جک
ذواتدن انتخاب اوله بیلیر . یوبله بر امنیت مظهر
اولان آدم ، اونک مقتضاسنه توفیق حرکت
وجداناً مجبور دکلیدر ؟ نورادونکیان اقدی
شو وظیفه نی اون اوز بش سنه بلکه دهها زیاده
مدت ایفا ، تخصصات عظیمه نی منتظماً درجیب
ایلدکدن صوکره مشروطیتک حلولیله اعیانه
اعضا وغازی مختار وکامل پاشاز قایینه لرنده
خارجیه نظری اولدی . کامل پاشانک سقو
طندن صوکره برای تداوی اوروبایه کتیدی ؟
آله جق ... اوارالق شایع اولدی که نورادونکیان
اقدی پارسده تک طور میور ، معاشی آلمده
اولدینی دولتک قویوسی قازمه چالیشور .
فقط اقدی ، مدت مآذونیتی ختام بولدقجه
معاشی آله بیلمک ایچون ، هنوز اعاده عافیت
ایده مدیکندن بحث ایله تجدیدینی استدعا
ایدیوردی . اعیان ، اوشایه لره باقیه رق بر قاج
دفعه دهها مآذونیت ویردی ، فقط اک صوکره
بر مآذونیت دهها بخش ایتمکی مناسب کورمدی .
اوزماندن بری معاش آلوب آلمادینی - جمهورلز
ایسه ده اسمی اعیان دفترنده ، رسمی اعیان
رسملی میانده قلق کر کدر ؟ ثلاثی اوره لقی
عودت ایتمش اولسه ایدی ، بلکه آله مدینی
معاشلی آلیر و بر نظارت بیله ارتقا ایدردی ...
اوسقان اقدی اون سنه دن زیاده برنجی

صنف مالیه مفتشی عنوانیله یوکسک معش
آلدقندن صوکره پوسته ، تفراف ، تله فون
ناظری اولدی ؛ انفصائده سائر معزول ناظرلر
کی اش بیک غروش معاشه مستحق اولبوردی .
مأذوناً اوروبایه عنایتده اولمق قانونی بر محافظه
ایتمش و معاشنک دوام اعطایی ایچون حسب
الاصول الی آیده بر کره مأموریت طلبیه دائر
استدعایه تقدیم ایلمش اولمالیدر . نورادونکیان
اقدی حقیقه اولدینی کی بو آدمک حقیقه ده
بعض سوزلر ایشیدلمدی دکل ایسه ده معامله
رسمیه اصول مقررده خارجیه چیقما دی .
اک صوکره توفیق پاشا حضرتلری پوسته تفراف
نظارتی اوسقان اقدی به تکلیف ایددی ؛
اوده قبول ایلدی ؛ آدی وکلایسته سنه کچدی ؛
بهاره قدر اعاده عافیت ایله کله جکته انتظار
ایدیوردی ...

شمعی تلغرافلر خبر ویر یورلرکه غابریل
نورادونکیان و اوسقان اقدیلر ، عثمانی مجلس
اعیانی اعضالغنی ، دولت عثمانیه ناظر لغنی
ترک ایله ارمنستان جمهورنده خارجیه وداخلیه
نظارتلرینی قبول ایتمش و اقدیلکی بر اقره رق
ارمنیجه « موسیو » معنانه اولمق اوزده بارون
اولمشلر ... بارون غابریل نورادونکیان ،
بارون اوسقان ماردیکیان ...

هر ملاحظه دن قطع نظر از اچیق حب نفسه
مالک بر آدم الی یوز بو قدر سنه لک بر دولت
معظمه نک ناظر لغنده بولندقندن صوکره
ارمنستان جمهورنده نصل خدمت قبول ایده .
بیلیر ؟ صدر اسبق فرید پاشا ، مجرد بوراسنی
دوشونورک ارناوودلق باش وکلانی ایچون
اعتذار ایتمیدی ...

بویکی آدمک مملک و افعالیه یته ارمنی
عنصر نندن بودولت وملتک حقیقه اصدقاسندن
دیگر ایکی ذاتک مملک و افعالی دیگر بر
نسخه ده قارشیلشد بره جغز .

وساقر اوخانس پاشا

اقدام محیفه لر نده بر کرده دهها خلاصه موضوع
بحث اولدینی اوزره قانون اساسینک ایلك
اعلانندن براز صوکره مجلس وکلاده عسکر لکک
تعمیندن بحث اولونور کن نافع ناظری چامیچ
اوخانس افندی اختیار سکوت ایدیوردی ؛
اونکده بیان مطالعه ایسی تکلیف اولدی ؛
چامیچ ، اکثریتک قرارینه موافقت ایده چکنی
سویدلی . مطالعه خصوصیه سی بهمه حال
سویدلی لزومنده اصرار ایدیلجه « بودولنده
عناصر غیر مسلمه نك اسباب محبت و مطاوعتلرندن
برباشدجه سی ، خدمت عسکر به دن معفوشدر »
سوزینی سویدلکدن چکنمدی . بکده دوضری
سویدلی : زیرا اون سنه دن بری ظهور ایدن
حادثات ایچنده ، باخصوص اطه لرحه بومسئله نك
نه تأثیری اولدینی کیزی قایقلی قالمش شیلردن
دکدر . اتحاد و ترقی صادیدی « تاریخده
بزدن باشلار » فکر نده بولندقلری ایچون
عناصرک عنعنات قدیمه سی ، افکار ثابته سی
اصلا دوشوشومدیلر ؛ اونلر نامه معیوت
ریا کارلرده حقیقی ایمایه اولسون جرأت
ایده مدیلر ؛ اولان اولدی ... فقط مادام الحیات
چامیچ بر مأموریتده استقامتدن انحراف ایتمه مش
بولان چامیچ اوخانس افندی بو خصوصده دخی
دولته صداقتی وظیفه سی ایضا ایتمش ایدی .
اسبق خزینه خاصه ناظری ساقر اوخانس
پاشا ، دور حمیدینک ، خاقان اسقک ایلری
چکدیکی ذواندن دکدر . اوخانس افندی ،
دها اول شورای دولتک اکرم بک کبی الک
مقتدر معاولرین ایدی . صیریه سده ترقی
ایله دیوان محاسبانده مدعی عمومیک ، مکتب
ملکیه ده کمال لیاقتله معلمک ایدیوردی .
اقتصاده دأثر اثری ، زماننک اک برجسته بر
کتابیدر . اهلیت واستقامتی تعریفدن مستغنی
اولان پورتاقال میقاتیل پاشانک وفاتنده ،
ایستدیکی زمان مقتدر ومستقیم مأمور بولمده
دخی استاد اولان خاقان معفور ، ساقیزی
خزینه خاصه نظارتنه کتیردی ؛ وزارتده
ویردی . بوذات وظائف رسمیه سنده استقامتنه
علاوة قواعد اخلاقه رعایتی خصوصی بر
مسئله ده دخی کوستردی : ایکنجی مشروطیتک
حاولنده بونظاریده بروزرک وجودی مناسب
کورومدیکندن کامل پاشاطر فندن اعیان دفتزینه
ادخال واعلان اولندی . خزینه خاصه یه
اولدجه منظم دوام ایده کلن ساقر اوخانس
پاشا ، او قدرده دوايه لزوم کوسترمین اعیان
خدمتک قبولندن ، معذرت وجودیه سندن
بحث ایله اعتذار ایده رتک اختیار قاعده ایلدی .
چونکه اوزمان احداث اولنان جریان افکارک
برکون اعیانندن خلع ایچون رأی ایستیه چکنی
دوشوشوردی . اوخانس پاشا ، ولوکه سعد

نه بورجلری وار ایسه اونک استیفاسیه تبدیل
تابعیته رخصت ویرلسنی استدا ایده چک ایدی .
اگر اوتوز سنه مدت « صادقانه خدمت
ایدیورم » دبه اغفال ایتدیکی دولتک نم
بی نهایه سی انکار ایچون وجداننده بر مانع
کورمیه چک ایسه باری شو صولک وظیفه
رسمیه بی ایضا ایتلی ایدی . بو خصوصده

دولت صدقاتی و وظیفه سنی ایضا امتش ایدی .
اسبق خزینة خاصه ناظری ساقز اوخانس
پاشا ، دور حیدینک ، خاقان اسبقک ایبری
چکدیکی ذواندن دکلدر . اوخانس افندی ،
دها اول شورای دولتک اکرم بک کبی اک
مقتدر معارفیندن ایدی .
ایله دیوان محاسبانده مدعی عمومیک ، مکتب
ملکیه ده کال لیاقتله معلمک ایدوردی .
اقتصاده دائر اثری ، زمانسک اک برجسته بر
کتابیدر . اهلیت واستقامتی تعریفدن مستغنی
اولان پورتاقال میقاتیل باشانک وفاتنده ،
ایستدیکی زمان مقتدر ومستقیم مأمور بولمده
دخی استاد اولان خاقان مغفور ، ساقیزی
خزینة خاصه نظارتنه کتیردی ؛ وزارتده
وردی . بوذات وظائف رسمیه سنده استقامته
علاوة قواعد اخلاقه رعایتی خصوصی بر
مسئله ده دخی کوستردی ؛ ایکنجی مشروطیتک
حاولنده بونظارتده بروزبرک وجودی مناسب
کورتمدیکدن کامل باشاطرفدن اعیان دفترینه
ادخال واعلان اولندی . خزینة خاصه یه
اولدجی متظم دوام ایده کن ساقز اوخانس
پاشا ، او قدرده دوازه لزوم کوسترمین اعیان
خدمتک قبولندن ، معذرت وجودیه سندن
بخت ایله اعتذار ایده رک اختیار تقاعد ایلدی .
چونکه اوزمان احداث اولتان جریان افکارک
برکون اعیاندن خلع ایچون رای ایستیه چکنی
دوشونیوردی . اوخانس پاشا ، ولوکه سعید
پاشا کبی خاقان اسبق مخلوقانندن اولماسین ،
اولک اون سندن زیاده خدمت خصوصیه سنده
بولنش ، معاشنی آلمش اولدینی ایچون حاکی
اوله مازدی ؛ خلعه رای ویره مزدی ؛ بلکه
خلافته رای ویرمکی ده وظیفه وطنیه سه موافق
کوزمزدی ؛ شو قدرکه هیچ اولمازسه مستکف
قالسی اقتضا ایدردی . بوکاده کیم بیلیر نه معنار
ویریه چک ایدی ؛ عبدالحمیدک خزینة خاصه سی
ناظری اوزرینه ندرلو هجوملر یاییله جق
ایدی ؛ اوخانس پاشا بوملاحظاته مینی اعیانلی
قول اجمدی ، فقط بیلتلرک خاطر اتنده حقیقة
خلوق بر آدم اولمق اوزره ایقای نام ایدی .
اوزون مدت باب عالی حقوق مشاورلکنده
یولتان نورادونکیان افندی ، بو دولسک
تابعیتدن چقمق ایچون ندرلو معامله رسمیه یه
لزوم اولدیغی البه هر کسدن این بیلیر . مقام
صدارت عظمایه بر عرض حال ویره چک ،
تبدیل تابعیه قرار ویردیکنی بیان ایله ربه .
لرینک ویرزمان ضیا فخرده ، سواره لرده مقتضانه
طاقدینی نشانلرینک براتلرینی نشانلرله برلکده
کندیسنک وکندیسه تبعاسلطنت سنیه تابعیتی
توک ایدنلرک ویرکیدن وجهات سائرده هر

نه بورجلری وار ایسه اونک استیفاسیله تبدیل
تابعیه رخصت ویرلسنی استدعا ایده چک ایدی .
اگر اوتوز سنه مدت « صدقاته خدمت
ایدیورم » دبه اغفال ایتدیکی دولسک نعم
نی نهایه سنی انکار ایچون وجداننده بر مانع
کورمیه چک ایسه باری شو صولک وظیفه
رسمیه یی ایضا ایچلی ایدی . بو خصوصده
اوسقان افندی ونبه عنایه دن ایکن ارمی
جمهورنده خدمت قبول ایدن دیگر اشخاص
دخی داخلدر .
شوراسنی بالخاصه قید ایدرکه بو آدملرک
شو حرکتلرینک مسؤلیت اخلاقیه سنی کندی .
یلرینه حصر و تخصیص ایدرز . خصوصیه که
روم ایلده عثمانلی حاکیتمک ذوالیه عناصر
سائره راحت یوزینه حسرت اولدقلری کبی
اگر باشقه طرفلرده ده — العیاذ بالله —
عثمانلی حاکیتمی خللدار اوله جق اولورسه
بالکیز ترکلر دکل ، اونلرله برلکده عناصر
سائره برابر کچیردکلری اوان سعادتق چوق
آرایه چقلردر . احتمال نورادونکیان و اوسقان
کبی بش ، اون ، قرق الی آدم کندی مفکوره
ره لرینه نائل اوله چقلر ؛ لکن عنانیلرله
برلکده یاشادقلری تقدیرجه هر درلو حقوق
مشروع لرینک تأمین اوله جفته اشتباه ایتمه لری
لازم کن عناصر سائره نک سیاسیات واقصا .
دیباچه منفعتلری ترک عنصریه حسن امتزاجده در ،
وانلرک آره سه نفاق وشقاق براقق ، ترکلک
حقنده اولدینی قدر عناصر سائره ایچون ده
صولک درجه ده مضردر .

شرق اورتودوکس کلیسای وجامه عثمانیه

آقره عدلیه وکالتی واسطه سیله کسکین باش پسقیوسی پایا « اقیم » افندی دن
صورولان سوألر : آناتولیده کلیسا تشکیلاتی وغایه سیاسی

کلیسا سینه تابع درت دسپوط موجوددر . دسپوطلر
کلیساجه اوامر مقدسه آلمشدردر . بوتون رهبان
ودسپوطلر کلیساجه تقدیس ایلمشدردر .

۲ — یکی کلیسا پسقیوساق افکاری سیاسی
مقصدلره فتا برآلت اولهرق اورتودوکس خرسیتیانلری
اوزرنده تحکم ایدهجک بر صلاحیتی اولمایان فنار
بطریقخانه سنی مذهبی وظیفه دن اعتدال ایتش
کورونجه عرفاً تورک اولان بز شرق اورتودوکس
کلیسامی اولادی یکی کلیسامی حر وسربست
اولارق تأسیس ایتدک . بونده کلیسا امورض
املاک و اوقافز و بودجه من حر و مستقل قلق شرطیله
اون ایکی پسقیوسلر یالکیز بر سن سینودمن
وعموم کلیسالرده کی خرسیتیان جماعتی افرادی طرفندن

انتخاب ایدهجک بر باش پسقیوسمز اولاجقدر .
۳ — کسکین قضاسی باش پسقیوسلق مقای
دکلدر . کسکین برجاعت ویر کلیسادر .

۴ — باش پسقیوسلق مقای میلاد حضرت
عیسانک اوچنچی عصرنده تأسیس ایتش اولان
قیصری کلیساییدر .

۵ — یکی کلیسا مذهبنده ویا مقدس آیتلرده
اجرا ایدهجکی تجدیدات انجیل شریفک احکامنه
رجوع ایلهبرک برطاق اصلاً خرسیتیانقله علاقه سی
کوروله بن بدعتلرک اخرجی ، سن سینود مجلسنک
تشکنده اوله جقدر .

۶ — تورکجه آیتلر فنار بطریقخانه سننک
ترتیب ایتدیکی « اوخولوی » نامنده کی کتسابدن
ترجه ایدهبرک اجرا ایلمکدهدر .

تراکیا خرسیتیانلری اسکیدن بری ترک
تورکاریدر . آنلرده میثاق ملی داخنده بوکلیسایه
تابع اوله جقدردر . استانبول تمامیه آناتولی تورک
اورتودوکس ریاست روحانیسنه تابع اوله جقدر .
پایا اقیم افندی بزه بو جوابلری وبردکن
صدوکره دینده بطریقکک موجود اولمادیغی ،
اوندن دولای بطریق عنواننک اولمایه جفتی و دینک
پسقیوسلری امر ایتدیکی و تورک اورتودوکس
تشکیلاتنک تمامیه خلقک روحنه موافق برتشکیلات
اولماسنه چالیشه جفتی بیان ایله دی .

یکی کونده اوقونمشدر : بوتون آناتولیده ،
بیکارجه سنه برابر باشایان وپوشایشدن چوق
منون و مسعود اولان تورک اورتودوکسلرینک ،
برملنک آناتولییه صوقتی ایسته دیکی قونداغک
نه آلم بر عاقبت تولید ایدهجکی ، تماماً مدرک
اولدقربی ، همان متارکه نك فردای عقدندن اعتباراً
ناصل بریویک جهه ایله دنیایه اعلان ایله دکاری
معلومدر . بو خصوصده پک چوق نشریات واقع
اولدی و تورک اورتودوکسلرینک مطالبی آناتولی کی ،
بوتون دنیایه ده یایلیدی . اخیراً انکلیز کلیساجمعی
اعضاسندن مستر « پونشور » طرفندن عدلیه
وکالتی واسطه سیله پایا اقیم افندی دن بعض سوألر
صورولمشدر .

آشاغیده جوابلریله برابر عیناً نشر ایلمکمز
بو سوألر چوق شایان دقت واستفادهدر . بزپایا
اقیم افندی کی کوره رک بو سوألره ویریه جک
جوابلری ده کندیسندن آلدق ، سوألر شونلردر :

۱ — ترک کلیسانک بتون عددی نهدر .
قاچ راهب و قاچ دسپوط وازدر ، بوتون راهبله
کلیساجه اوامر مقدسه ویرلمشیدر ، بتون دسپوطلر
کلیساجه تقدیس ایله دیغی ؟

۲ — یکی کلیسانک پسقیوساق افکاری نهدر ؟
۳ — کسکین قضاسی نه وقت باش پسقیوسلق
مقای اولمشدی ؟

۴ — یکی کلیسا مذهبنده ویا مقدس آیتلرده
تجدیدات اجرا ایتدیغی ؟

۵ — تورکجه یاپیلان بو آیتلر هانکی آیتندن
ترجه اولومشدر ؟

۶ — آناتولی تورک اورتودوکس کلیسالرندن
غیری تراکیا و استانبول تورک اورتودوکس
جماعتلری یکی کلیسایه ادخال ایلمک فکری وارمیدر ؟
پایا اقیم افندی شو جوابلری ویرمشدر :

۱ — کلیسانک عددی ایکوز (کویلمناسترلر
خارجدر) بشیوزی متجاوز راهب ، یونان آمانه
تابع اولوق اعتباریله متارکه کی متعاقب وظائف
مذهبی و دینیله ترک ایله فرار ایتش اولان
دسپوطلر مستثنای اولوق شرطیله تورک اورتودوکس

صَلْحُ الْمُسْتَبْرَقِ فِي الْمَسْأَلَةِ الْعِشْرِينَ

هكون صباحلى شهر اولتور ، سياسى ، هنى ، اقتصادى تورك غزته سبور .

محل ادارهسى : استانبول باب على جاده سنده « اقدام » يوردى - دائرة مخصوصه

تلفون نومروسى : استانبول ، ۱۷۹۷ — تلفراف آدرسى : استانبول ، اقدام

نسخهسى ♦ ♦ ۱۰ پاره در

نومرو ۸۸۴۳

يونانستان اچون

مساعداك كوسترمك لزومى

حاصل اولديغى تبليغ ايدلش ؛ فقط

بومساعداكك درجهسى مجهولدر

فرانس غزترينه كوره يونانه ناظرلرنيك

بارس ولوندره سيامندي شرقره صلحك

تقرب ابتدئنه دليلدر

آته ۲۵ (پرو) — بالواسطه تايمين اولنديغنه كوره شرقره هرته فداكارلغه مقابل اولورسه اولسون صلحك اعادهسى لازم كلديكي يونانستانك بومسئله ده لازم كلن مساعداكى كوسترمهسى ايجاب ايتديكي يونان هيئت مرخصه سته تبليغ اولونشدر . بوتبليغانه وطاب ايدلن مساعداكك نه راده يه قدر وارديغنه دائر تقصيلات آلتنامشدر . فقط وضعيتك وخامتى حسيابه مساعداك كوسترمك لزومى حسن اولونشدر .

آته ۲۵ (پرو) — غوناريس موسيو برييان ايله اونچنچى بر ملاقات بائيش ويوكون لوندريه متوجهاً حركت ايله مكدنه بولونمشدر . موسيو لوتيد جورج ايله ملاقات پنجشنبه كوتى اجرا اولنه جقدر . حكومت ، فرانسه باش وكيلى ايله بايلان ملاقاتلار ائناسنده تعامل اولنان ملاحظات حقدنه هنوز هيچ بر تبليغده بولونامشدر .

افكار عموميه مثبت بعض شيلرك تبليغ ايدله مسندن طولاني ممنون كورونته يور .

آته ۲۶ (نئو) — يارسدن كلن تلفرافنامه لره كوره اوروپاده يونان هيئت مرخصه سنك نتيجه سياحتي حقدنه اولكي كونه قدر بدبين بولنان فرانس مطبوعاتي ، شمدي غوناريسك موسيو برييانه يايدينى ايكي ملاقاته اهميت عطف ائتمكه باشلامشدر . بوگون عموميتله حكوم سورن فكر شودر كه يونان باش وكيملك پارس ايله لوندريه سياحتي شرق مسئله سنى بك زياده ايلربله تئش وبرطريق سياسى ايله حلى نقطه سته بك زياده باقلاشدرمشدر .

بونك كچي دهها نه قدر فناقار اولدى كه بطريقخانه بوكا فارشنى كوز يومدى طوردى . آكر بطريقخانه يالكوز امور مذهبيه ايله اكتفا ايدمكسه

بطريقخانه

وبانه دن : [*]

روم بطريقخانهسى قيو كهياسى (ايكياديس) افنديك (آقشام) رفقمزده نصر اولونان بياناتى كوردم . ايكياديس افندي نيم بيلىكم ايكياديس افندي ايسه ، كامل و دائما حكومته بطريقخانه آره سنده حسن ايفاي وظيفه چالشمش ، هم تربيه لى ، هم اولادندن اولدينى وطنك مقتضيات ذهنيه سته آشنا صاحب ملكه قيعتلى برذاتدر .

دواثر مزده ده دائما توجه كورمش وتسويه اموره موفق اولشدر . اسكى روم بطريقخانهسى بوذاتى انتخابده اصابت ائتمش ايدى . دولت عثمانيه ايله روم ملتى منافعتك بربرينه جهت ارتباطى بيلير برطاق اسكى روم اكابرى ، عقلاسى وار ايدى كه بونلر توره ديلره قطعاً بكنزه منزل ايدى . چونكه ايكي ملتك بربرينه قدر لازم اولديغى تقدير ايدرل ايدى . ايشته لغوت بك ، ياخيچرى بك بوسياست شناس ، حقيقى وطنپروردنددر . روم ملتك موقعى دولت عثمانيه نك موقعيله دائما تاليفه موفق اولش اولان بودوات كه باشلرئنده وفاتى ضايعات عظيمه دن اولان آلكساندر فرقه تئودورى باشا كاير ، اللرئنده كن عيارلى ترازو ايله سياسى وملكى مسائلى وزن ايدرل ايدى . واسفاكه اوبيوك آدمارك برلرئنى وه نيزه لوس تحريكته آت اولان قوميته جيلر قايدي ؛ مملكتمزده روملرده اونلرك بوژندن خراب اولديلر .

ايكياديس افنديك بياناتى ايچنده نيم لك زياده نظر دقتنى جلب ايدن سوز عئائلى روملرك جبراً عسكره آلتنى اولمشدر . ديكر طرفلردن ده ايشيدبيوزر كه بو واقع بر كيفيتدر . يونانيلر ، عادت مستمره لرى وجه ايله ، بتون قواعد حقوقى ابطال ايدرك عئائلى روملرئنى جبراً عسكره ادخال ايتشدر .

فقط بو كيفيت اوزرئشه بز بطريقخانه دن بر وظيفه اجراسنى بكار ايدك . بطريقخانه وظائف مذهبيه يي متاركه دن برى تجاوز ايدرك بك فنا بر صورتده سياسيه آتلى . استغفرالله ! روم بطريقخانه سنك حركاتى سياسياتدن عدا ائتمك خطادر . بو سياسيات دكل ايدى . بك آشغى دركه ده برمركدنشجولق ايدى . بطريقخانه موقع عاليسى ، قوميته جيلرك فسادلرئنه قايديردى . جهالتلرى حسيابه يالكوز توركله دكل ، روملغه ده بردن شدتلى ضربه لر ايشيرن . مفسدلر اوزتودوسلفلك لك بو بوك مقام روحاينى برملجا

عادت مستوره لری وجه ایله ، بتون قواعد حقوقی
ابطال ایدرک عثمانی روملری جبراً عسکر ادخال
ایتشاردر .

فقط بو کیفیت اوزرینه بز پلریقخانه دن بر
وظیفه اجرایی بکل ایدرک . پلریقخانه وظائف
مذهبی متارکه دن بری تجاوز ایدرک پک فنا بر
صورتده سیاسیانه آندی . استغفرالله ! روم
پلریقخانه سنک حرکاتی سیاسیادن عد امتک
خطا در . بو سیاسات دکل ایدی . پک آشانی
درکده بر سرگذشتجولق ایدی . پلریقخانه موقع
عالیسی ، قومیته جبارک فسادلرینه قایدردی .
جهانلاری حسیبیه یالکر تورکله دکل ،
روملغده بردن شدتی ضربلر ایندیرون مفسدلر
اورتودوقسلفک اک بوپوک مقام روحانی برماجاً
نفاق عد ایتدیلر . حکومت عثمانیه ایله وبالخاصه
عثمانی پادشاهلریله پلریقخانه آراسنده مادی ومعنوی ،
تاریخی اوله بر رابطه مهمه وار ایدی که دولت
عثمانیه باقی اولدجه پلریقخانه بورابطه یی قیروپ
آنه ماز ایدی . هیچ بر پلریقک بوکا اقتدار
وصلاحیتی یوقدی . بوکا مقابل ، روم پلریقکلنده
اوطوران متوفانک نلر یایدیغی بیلیورز .
کندی بی بومرتیه کوچولتمش بر رئیس روحانی به
تاریخده تصادف ایدیلر . کذلک بومرتیه ،
باشنده بولوندی جماعتی *Troupeau* قوردلره
یدریمش بر چوبان ده بولونه ماز . وه نیزه لوس کبی
کرید سرکرده لکندن یتیمش بر ظیپ چیقادی به
تبعیت ایدلردن ، بشقه بر حرکت ده بکننه ماز ایدی .
روم پلریق قبایک اودرجه سنه ایندی که بولتیقه
جیلقدن کری طوران غیرمسئول پادشاهلیق مقامه
قارشی بیله بروضعت خفیفانه آلدی . بوکی حرکتلر
ایسه بر اورتودوقس رئیسک شخصیتیه اصلا
قابل تألیف اوله ماز ایدی .

بز پلریقخانه تک نزلدن تشویق کوردیکنی
پله یور دکلز . فقط روم پلریقکلنک مقای
اوتسورقانی اجرا ایدلرک مقاملردن پک چوق
بوکسک ایدی . پلریقک اومشوقلرک منزله سنه
بردرلو اینه ماز ایدی . فاتح دیگر دینه منسوب
برپادشاه قوی الاقتدار اینکن اومقامه بیوک حرمتلر
ابراز ایدی . پلریقک قدروحیثیتی نزل ایتمه سنه
پک معننا ومستئنا بر صورتده دقت ایدی . عثمانی
پادشاهنک بوزراکت فوق العاده سی باشنده پلریقک
مقای متارکه دن بری نه قیریچی برقبالیق کوستردی .
پلریقک عیسانی بدآ بید ویرن پادشاهک
حقیدینه معاذالله برکدر عظیم کلسه ایدی ،
ایلک اوکیه اکا معاونته قوشه جق روم پلریق
ایدی ، شکران وزراکت حساری ، تاریخی موقع
یونی اقتضا ایدر ایدی . خاقان مقفور سلطان جیدخان
خلع ایدلرکی زمان اوزمانکی پلریق ائسدی ،
بوچس شکران ایله متحس اولدینی ایچون پادشاهک
خلعنه علناً تأسف خوان اولدی . بوذات اوطور .
دینی مقامک وظیفه سی بیلیور ایدی .

اگر شمدیکی پلریقخانه وظیفه سی مدرک
اولسه ایدی ، انجیل شریفک تعبیری وجه ایله
مخاطفه سنه مأمور اولدینی سورونک یعنی جماعتک
جان ومالنه مقید اولسه ایدی ، حقوق نطقه نظرندن
جائز اولیسان اوچرا عسکر آلیق کینلرین علیاً
پیریمیشو ایدر ایدی . پلریقخانه یونی پادشاه
اوچیری معامله یی ایدلرله اشتراک ایش اولمازی ؟

(*) سالت اوزم مرفندن مودر ایدر .

ایله مسندن طولایی ممنون کورونه یور .
آنه ۲۶ (شو) — یارسدن کلن تفراتفنامه لره
کوره آوروپاده یونان هیئت مرخصه سنک نتیجه
سیاحتی حقدمه اولکی کونه قدر بدین بولان فرانسز
مطبوعاتی ، شمدی غوناریسک موسیو بریانیانه
یایدینی ایکی ملاقاته اهمیت عطف ایتکه باشلشد .
بوکون عمومیتله حکم سورن فکر شودرکه یونان
باش وکیلک یارس ایله لوندزیه سیاحتی شرق
مستاه سی پک زیاده ایلرله تمش وبرطریق سیاسی
ایله حلی نقطه سنه پک زیاده یافلاشد برمشدر .

بونک کبی ده نهدر فنالغر اولدی که پلریقخانه
بوکا قارشی کوز بومدی طوردی . اگر پلریقخانه
یالکر امور مذهبی ایله اکتفا ایده چکسه
نهدن دولت علیسنده کی تشبثات معلومه سیل .
سیه سنه کری ویردی ؟ پلریقخانه ایچون هیچ
برسبب معذرت موجود دکادر . بیوک مقامه
کینلر حسن ایضای وظیفه دن تکون ایده بیله جک
هرنوع راحتسز لقلره قاتلانیرلر . نفسلرند بوقوه
اخلاقیه یی جمع ایتیلر ایسه او مقاملری اهلرینه
ترک ایدرلر .

پلریقخانه زمین وزمانه و آنک مقتضیانه اعتبار
ایتمک بیلیور . وفتیز اجراسنه مخصوص بر طاش
تکنه تک شمدی ایسته نلسی ده ایسته بونک بر
علامتدر . بوخصوصده آثار عتیقه مستاه سنندن
بحث ایده جک دکلز . آوروپانک موزه لرنده ده
بوکی شیلر پک چوقدر . فقط بر کلیسا قاقوبده
ادعایه قیام ایتمز .

آثار عتیقه بر شخصک ، بر جماعتک مالی اوله ماز .
او محوم ملنک مالیدر . چونکه بولردن بکلنه
استفاده آتیق بوشروط ایله قائم اوله بیلیور . پترسبو .
رغده حضرت عثمان خطیله یازلیدی روایت ایدیلن
برنسخه قرآنیه واردرکه عالم اسلامده مثلته تصادف
ایدیله ماز . دری اوزرینه خط کوق ایله یازلشد .
بخارادن آئمشدر . بر مأمور خصوصک نظارت
واماتی آئنده آچیلوب زیارت ایتدیریور . مقام
خلافت یونی ایسته ظن ایتمک وبرسونلر .

بو بشقه . . بوآنه قدر محفوظ قانش اولان
اوطاش تکنه یینه طورر . زمان حاضرک ملاحظه نقلری
برطرف اولوبده احوال طبعیله شجه پلریقخانه
ایله حکومت هیچ تفسیرانه محل قائم سزین آزارلنده
بر تمسویه موفق اولورلر . ظاهرده پک اهمیتسز
اولان برکیفیتک بوکون استانبوله بریکمش اولان
آیاق طاقی نظرلنده نه کی تفسیرانه اوغرایه جفی
بیسانه حاجت یوقدر . یونی پلریقخانه آلفه
موفق اولسه یارینده هیچ شبیه یوق بشقه
ادعایه قاقیشور قورقوسی بالطبع وارد اولور .
بویله شیلر ایچون رسمیته قونادن صورت
خصوصیه ده بر تشبث دوستانه واقع اولور ، بلکه
بر نتیجه اله ایدیلور . مثلاً دولت عثمانیه قیمتنده کی
اهمیت عظیمه یی تقدیر ایتدن خزینده بولونان
بر صلیب عیسا یارچه سی روسیه اینر اوطورینه اهدا
ایش ایدی . حتی خرسقیانلرجه ، بو صلیب
خزینده ن چیققدن سوکره دولت عثمانیه تک طالی
سر تکون اولدی اعتقادی واردر . هر حالده بونک
روسیه اینر اوطورینه ویراسن قدر ناشناسلک اک
بالادرسه سی کسدر .

بوکا بکلر بشقه هدیه لره ویرلشدن !

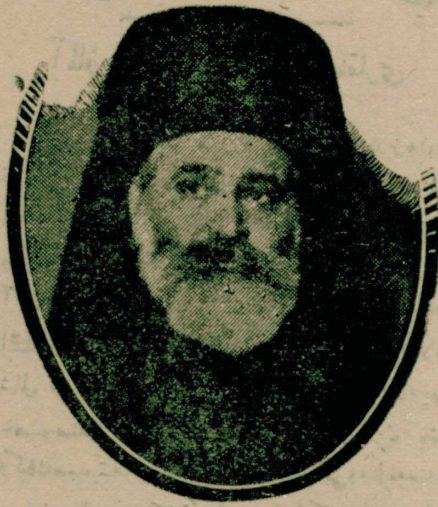
بطریق مهله تیوس مه تاقسانک غریب بر مجاوسی

مهله تیوس افندی کندیسیله ملاقات ایدن نه کسه لسیور مخبرینه

بیانانده بولونویور .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.684

بر مؤتلفین قومیسرونک استانبولده شرقده کی خرسیتیان

مهله تیوس

اقلیتلرک حقوقنه رعایت ایتدیرمک اوزره اغای وظیفه
ایتمی الزمدر .

دیور وهیچ دوشونویور ده دوشونوی هیچ
بیلیموره اسلام دیننده بوله احکام بوقدره اسارت
مستلهسی اثنای حربده آلمان اسیرلره طایمدر .
اسلاملرک تابدایتدنبری اشغال ایتدیلری حوالیده
خرسیتیانلره بوله بر معامله یامادقلرینه اک معظم دلیل
ینه بوغبرمستخلص دیکلری روملرک بوکونی وضعیتلریدر .
مهله تیوس قرآنک احکامندن بی خبر اولاجق قدر
جاهل اولاییلر قفطرئیس روحانی افندی تاریخندن دهی
بوربه غافل اولدی ؟ حضرت همراک بیک اوچ پوز
سنه اوله قدسده خرسیتیانلره وردی ایتمازلری دهی
بیلیمه میدی ؟ بوقدر هفتلندن سوکره بر بارس غزته سنه
بیانانده بولونمقده کی کولونجلی دهی آکلما میدی ؟
ایشته یونان ده راسی بو عیارده اساسلره استناد ایت بیور .

بطریقخانه ارکانک کندی کندیلرینه کلین کوی
اولق قیلمدن بر انتخاب یایدقلمی واورتودوقس
بطریقکلکنه مهله تیوس اسمنده برنی تعیین ایتدیلری
معلومدر . کذا بومهله تیوسک آسرقادن قالفارق ،
استانبول بولنه چیتدیغی ولوندرده بر زمان یونانلیق
نامنه صرف مساحی ایتدکن سوکره اخیراً پارسه
کلدی ده معلوم اولدی . بومعلوملر آراسنده بطریقک
شورایه بورایه بیانانده بولنه رقی آرتق اوصاندیریجی
برترانه حالکنک غیر مستخلص روملق ایشتی قاریشدیر
دیغی ده واردر . یالکنز بزجه معلوم اولمایان برشی وارسه
ارده رئیس رحایک مقامنه حیقان بر دین آدامک
بودرجهده همیق برهول ایچنده بولندیغی ایدی ، سوکره
پوستنه ایله کان نه کسه لسیور غزته سنه کوربان بیانات
بو حقی کافی درجهده عیان ایدیسور . مخبرک ایله سوکره
جواباً شوبله دیور :

— اقوام شرقیه دیکر اقوامدن ده ایک آغیر
جرائم ارتکاب ایتدیلمی مجارات الیم به طونولا چقدردر .
دیکر بوتون مجارلرک قیلجی قینه قویدقلری بوزمانده
بزده حرب بوتون فساکارلقلرله الیم برصورتده دوام
ایدیسور .

مخبر — شرقده صاحبک نه صورتده تأسس
ایدیجکی امید ایدیسورسکر ؟

مهله تیوس — اتخا ایدیلرک ندایر حقنده
منافسانده بولونمقی ایسته م ، بز نه قدر قوی اولسوق
ینه اساز ؛ فقط بوقدرده جناب قادر مطلق واردر .
یکانه آرزوم بز اراده مزه صاحب اولانلرک صالح وسکون
ایچون اتحاد ایتدیلریدر بوراده حدود معاهدات وائتلافنامه لردن
بخت ایتلم یالکنز بوتون شرق اورتودوقس خرسیتیانلری
رئیس روحانیسنه اک مهلک معامله لره معروض قالان اهالی
خرسیتیانیه تک آیتسندن ایدیسه اتمه مه مساعده ایدیکر .
مهله تیوس بیاناتنه دوام ایله :

— کافسار اوستنده بعض تمهاتک محرر بولو
ندیغی معلومدر . مع مافیله حقیقت قواعد انسانیه به هیچ
موافق دیکلدر .

(مله تیوس) ک دین اسلام حقنده کی مفتریاتی

(آته) نك سابق بسقوسی (مله تیوس) شهرمنه نك اوزره پارسدن کچرکن (نه کسه لسیور) غرتسه سنه بعض بیاناتده بولونمش و بو بیاناتنده «تورک لک یالکیز قرآندن أخذالهام ایتدکلرینی، حال بوکه قرآن کریمده غالب لک برولایتنه، برمنطقه یه، بر موقعه حاکم اولدقدن سوکره، فلوبلری اسیر ایتک صورتیسه اظهار قدرته مجبور اولدفلری او قودیفنی سوبله مشدر.

(آته) نك سابق متره بولیدی وروملرک غیر مشروع بطریق رفتای مساعیسی کی یالکیز تورکره قارشى بر طاقم تزورات و ترهات ایله هجوم ایتک مسلکینده نبات و دوام ایتسه یدی کتدیسنه برشی سوبله مزده ک . فقط (مله تیوس) بودغه قرآن کریمی سیر ایتخاذا ایدرک، قرآن کریم نامنه برطاقم اراجیف و ترهاتی ایلری سورده لک تورکره و مسلمانلره هجوم ایدیور. (مله تیوس) امین اولسورکه، بوبله بر طریق تزوریره ساوک ایتکله نه قرآن کریمه، نه ده تورک ملتته ایرات ضرر ایدمیز. بالکس کندی، کندی تزوراتی خردوخاش ایدر، قرآن کریم المزه دره، و دنیا نك هر طرفنده منتشر در.

اک صوک اولرک ذکر ایدرکه مسلمانانک ادیان ساثره به قارشى وضعیت حومتکارانه سنی اثبات ایچون بوندن ده مکمل بر دلیل اولماز . هجبا دین اسلامدن باشقه بر دین بواصیل پراسیپی تلقین ایتشیدر ؟ ادیان ساثره دن هر هانکیستک الواح مقدسه سندن برنده سالکلرینک ادیان ساثره طاند مؤسسات دینی بی حمایه ایتسی و بوجایه اوغورنده فدای جان ایله مهنی ایچون بر امر و ادا اولمشیدر ؟ بوتون اقوام جهانک مسامتکارانه بر معامله به تابع اولمسنی عصری اورویانک بین الملل قانونلری بیله تمامیه تأمین ایتز ایتکن دین اسلام بونی تأمین ایتشدر .

الحاصل قرآن کریم انسانلر حقنده تعرض و تحجوزی ، ظلم و تحکمی ، اسارت و ذاتی روا کورمک کی نقانندن تمامیه مترهدر .

بوتون بو بیاناتک هر جمله سی بر آیت جالبه قرآنیه به مستندر . بز هر لحظه بو آیات کریمه بی حیناً نقل ایتک آماده بز .

ینه قرآن کریم نك بیان میوردی و جهله رسول الله افندم نك قلب سینه لری یالکیز کتدیلرینه ایمان ایدن لک دکل بوتون انسانیتک دردیله متحسس اولمشدره ذات رسالتنا هیلری بوتون انسانیتک خیرینی تمنی ایتمش، حیاتی بوتون انسانیتک خیرینه، جناب حقک انسانه بخش ایتدی شرف حقیقی به واصل اولمسی اوغورینه و نفس ایله مشدر . انبیای ساثره بعض انسانی تلغین و اونلرک دوچار اولاجنی ثابت نتیجه بی اخبار ایتکلری حالده رسول الله افندم نك بر نسل خبیثک باشسته بر آفت سهاوبه کوندریله چی خبر و پرلدیکی حالده علیه الصلاة والسلام افندم نك بوتلری تلغین ایتهمی، جانی فدا ایدرجه سنه جهدا ایدرک بوتلری اصلاح ایتشدر .

ایشته بزم قرآن کریم نك تعالیم قدسی سی، رسول الله افندم نك انسانیت عالی سی بوبله در . قرآن کریمک ناطق اولدیفنی بو حقائق بر طرله بیراقره رق منفور و مستکره بر پرو باندا ایچسون (مله تیوس) ک کتاب مبینمه افترا ده بولونمامی روملره رئیس روحانی اولتی ایسته ین پایاسک نصل کور بر تعصب ایله معلول اولدیفنی اثبات ایدر . شونی علاوه ایدم که اهل اسلامک کتاب مقدسنه قارشى بوبله برطاقم افترا لری روا کورمک بزى هیچ بر صورتله متأثر ایتز . چونکه اک آشکار حقائقه قارشى بهتان ایدنلر کندی ماهیتلری تشهیر ایدرک بوتون بوتون دنیا نظرنده دوشرل و بهتانلرینک جزاسنی ایرکیچ چکرلر .

قرآن کریم بشرتی تذلیل ایتک ، انسانلری اسیر ایتک، مغلوبلری غالبه محکوم ایتک کی دنی فکیرلری دکل آخوت صومیه بی، مساوانی، اتحادی، مسلم و غیر مسلم حقنده سیاناعده لک تطبیقی، مسلمانلرک کیمسه به هیچ بروقت تحجوز و تعرضده بولونمامه لری، حرب نامنه یالکیز مدافعه حربی اختیار ایتلری اسیر ایدر . اسلام حربنک غایه سی دشمنلری اسیر ایتک دکل ، حریت دینی بی تأسیس ایلکدر . قرآن کریم مسلمانلرک مجازیه اثناسنده ضرورات حربیه بی تحجوز ایتمه لری فرمان میورزه مسلمانلرک حری دیار اسلامی قورتارمغه و غاصبلری طرد ایتکله مخلوفدره دشمن مجازیه دن فراغت ایدر ایتز مسلمانلرک حربی تعدید ایتمه ملری قرآن کریمک تعالیمنددر . مسلمانلر، دین اسلامی قبوله کیمسه بی اجبار ایتزلر . ظفر دقیقه سنده مسلمانلر تواضع کوسترمکله مأمور درلر . اسلامک اول درت عصر اول تأسیس ایتدی حربیت دینی به بو کونک اک متمدن الله متحمل ملتلی بیله تفوق ایدمیز . قرآن کریمک بیانه نظرأ مسلمانلر یالکیز کندی مقدساتی تعرض و تحجوزدن قورتارمق ایچون فدای جان ایتکله قالما یرق کلسالری، سپیناغولری، صومعه لری ده هر تعرضدن صیانت ایچون فدای جان ایله ممالک اسلامیه ده اک مکمل حریت دینی تأسیس ایدرلر .

اسلامیت، مه له تیوس

بعض ترهاته دارالحکمة الاسلامیه

اعضاسندن برینک جوانی

استانبولده برفاچ کشتی طرفندن بطریق انتخاب
ایدیلن وهنوز بطریقکی بوراده کی برفاچ
روندن باشقه کیمسه طرفندن ، تصدیق ایدیله
« مه له تیوس » یارسندن کچرکن « ا کسه لسیور »
مخابرینه اسلامیت حقنده جاهلانه ومفتریانه بعض
بیاناتده بولمشدر . « مه له تیوس » دین اسلامک
تابعیت آلتنده بولنان ملل سائره بی اسپر عداتمکده
اولدیفنی سویلهرک ، حقایق اسلامیه حقنده کی
جهالتی اعلان

ایله مشدر . دارالحکمة اسلامیه اعضاسندن بریسی
بزه بوبابده دون دیدی که :

« غیر مشروع بطریق مه له تیوسک گندی
فکرینه کوره قران عظیم الشانندن استنباط احکامه
وبونی مسلمانلره مال ایتمک صلاحیتی یوقدر . ثانیاً
مراقومک ادعا ایتمدیکی کبی مسلمانلرک بر ولایت
ویا بر منطقه یه حاکم اولدقدن صوکره مغلوبلری
اسیر ایتمک صورتیله اظهار قدرته مجبوریتلری ده یوقدر .
ایکنجی خلیفه عمر الفاروق (رضی الله عنه)
افندیترک قدس شریفه واصل اولدقلری وقت
خرستیان کلیسائی حقنده کوستردکاری مساعده
بوداعایی بالغاً ما بالغ تکندیب ایدر . بوخصوصده
تاریخ اسلامک بر چوق مثاللر ازائه ایدیله جکی کبی
ابوالفتح سلطان محمد خان ثانی حضر تاریخده حین
فتحهده مسلمانلرک سطوت و شوکتی ایله برابر
خرستیانلر حقنده بطریق تعیینیله ابراز ایله کارکی
معامله ده اشیو تکندیی تأیید ایلر .

غير مشروع (مهله تيوس) دون كلدى

قارشىلا مشلردر

استانبول روملرى يونانلى پاپاسى (زيتوا)

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşiv
No 35.684

مصلردن برى توركله قارشى براهانت اوجاننى تشكيل ايدن و نهايت برونانلى پاپاسه مقر اولان فنار پطريقخانهسى

دها چيلفين وازدهاملى برمنظره ارانه ايدىوردى.
(خرونوس) ك افاده سنه نظراً انكلاز باراغنى
ويزانس علامتنى حاوى اولان پطريقك استمبولى

(وه نيزه لوس) دن صوره روم يونانلىلك خلا
صكارى (ا) هدايه يان و دون (زيتوا) عوهده لريله
فنار پطريقخانه سنه القاد اولونان

[مهله تيوس]

(فنار) اسكاه سنه يئاشدئى آتده دخى فنار باشدن
باشه نمايش و (زيتوا) خرخره سيله چينلامشدر .
(مهله تيوس) پطريقخانه يه مواصلتنده طوغرىجه

پطريقق مقامنه غير قانونى برصورتده انتخاب
ايدىان (وه نيزه لوس) ك لسخته ثابته سى كرئدى
يونانلى پاپاس (مهله تيوس) متاقساكى (دون صباح
اولجه خبر و برلش اولدئى وجهه پاكه) قوه پاپيه سنك
(طاولا) واپوريله شهر موزه كلسدره .
(وه نيزه لوس) مفكوره سنه مروطيتلرى
معلوم اولان رومار تاشق وئتندن اعتباراً ريختيمه
آقين ائتمك باشلامشدرى . غزته لرليك ارشاداتنه
تبعينته دكانلرئى قاپامشدرى . روم اولرئنه و دكا
نلرئنه (مهله تيوس) ك شرفنه يونان باراقلرى كشيده
ايدلش ايدى .
(مهله تيوس) ك استقباله مأمور ايدىان پطريقخانه
هيئتى ساعت سكرتده فرانسز اس بحريسته
يئاشان واپوره كلس ، واپورك اطرافنده يونان
باراقلرى چكمش روم قانلرئى ، برخلى استمبول
طوبلامش ايدى . (مهله تيوس) پطريقخانه هيئتى
روم تشكيلات و ملوبلرئى مرخصلرئى و باشده جنرال
(يوانو) بولوندينى حالده مدافعه مليه مناطتئى قبول
ايمشدر . ساعت اونى بكرئى كچه بط يقي و مستقبلىنى حامل
اولان استمبول (فنار) . كئتمك اوزره كوپرئيك آلتندن
كچيدكى ائشاده معلوم يادكارلر چيلغجه سنه نمايش
يايمشدر .
(فنار)

هم نیشیرت

(دمیرچی افه) دن شبعدی آلتان نغرافته ازمیوک
تلمیسه قوزاسمه تقرر و یونانیله بیلغ بدلیگی یادر بایورد.
ایتالیا آزانی - ۲۰ شیطاط - و مایزه نولک تراکیا و
عرق آملطری حقه مک مدهیاتمی مجلس ملی رد ایشدور.
۸ انگیز اشفانده بولنک (موصلی) ملی قوتلر طرفندن
سقوط ایندر ایشدور.
۹ کلیس - هیئتای بولی قواهی ملیه قبا شدور - کوزیرلر
(اقچه قیونلی) (ملن) استانبوللری قاراسنمه ک
خطوط تحریب اولمشور. اصلاحیه - مریش بولی اوزرنده
دشک ۳۰۰ پیاده برطوب، ایکه مترالوزی و یا پرونده
۱۵۰ نرله ۱۰۰ آراهیمی محاصره آتته آلمشور. حرب
دوام ایندیور. سپهره ک عشاری ده حربه شتاب ایشدور.

منابع وطنه غلام هفنده دایکی، دهمه نشر اولور سیاسی تورک فرانسیدور

سرد: ضیاءاگر

صاحب امتیاز سردر مسؤک: احمد رفیق

مسئکزه مرافق آثار قبول اولور.
درج اولوبال اوراق احاده اولوبال.

محل اهاره

روسده: اسکی حکومت جواونده (مسن ملایه) مطبعه

ستاق آوره: (۱۱۲) یچین غروشدر

اعلانات: بازارنی ایدیلور.

نسخه سی (۲) غروشدر

ارمنی پطریقنک تقریری

- و... رد حقاوت -

- ۲ -

قافقاس حدودلری اشدندن صکره،
عاصی کارتاگره ملجأ اولان سر بلند
طافگرک قاری شاهقهرینه لوی صصری
رگر ایدن، سنه لجه موسوق چیزمسی
آلتنده ازلین دین و ملت فردشعلری
قورنارمق ایچین هر فداکارنی اختیار
ایله رگ طرفدن ظفره قوشان قهرمان
اردوس، کجیدی برده حقله عدالتی
انسانیتله مروتی نثر و بذل ایلرکن
اردومزک کری خطنده آهولر یاربور،
سلاجیلر باغلاچ، عیش، شیش،
خریوط و جیاقچوردو مجروحلرجه
دولر اولان خسته شاهلر ارمنی فداییلر.
بئک باسقیلرینه اوغرا بوردی. (هرون) ک
یبه حوصله فضاخته سیغماز بر شاعله
اجرای جنایت باشلایان ارمینلر، منزل
خطلر بئزه جواونده کی کویلری
بایبور، کویلری یقیغور، افریج
سهای احیدیه قاهرارق، مرحمت ا
ده یلوازان مسموم قادی و چوققوی
قانه موصاعی جانوارلر کی پارچالیور
و اجدکاری مسلمان قانه طویا بوردی.
موسوق اردوسنله اتده ا سفیلر بر
آلت خیانت اولان ارمنی فداییلری،
نهایت آمال و مقاصد ملوانه لرینه موفق
اولتلدی. آرتق قافقاسده کی شمائل
اردوسی سفیلر و بریشان رجعت
ایدیلور.. و موسوق اولکهنده
موسوق غالبیتله داستان ظفری،
موسوق جارتک ارمینلر خطاباً نثر
ایندی بر بیاننامه شکران ابله نوج
ایلیور.. و شرق حدودلرجه بو قان
و آتش، اوراده کی دیندارلری عو
ناب ایدرکن آملطریلک اک مجراکوشلر.
نده یسه ارمنی اختلال قوه بیسنک
عمومی حرکتی حاضر لایوردی.

نهایت، دشمن چناق قلمبه
دایلمشدی. باب خلاصک اوکنه
صیره لایان او اوسیار چلیله قلملر
ایماندن و قهرمانلقدن باشقه دایاناجق
هیج بر قوت اولمایان بولاد اردومزک

استانبولک حاکمیت مزده ابقاسنی

موسیو «میلران» نیشیر ایدیور.

قارشی ایدی بر خاطر شکران صافلامنی
عه ایدیور. کرک موسیو (میلران)
و کرک بتوق فرانسه این اولملر درک:
بزه و صلحجه قارشی کوستره جگرکی
مخالفات او قبله مدقون اولان خزنه
وفا و صداقی قزانه جقدرور.
بک چوق نئی ایدرک: و طمیزک
بعض افسانده: یا سو قهمنم و یا خود
اداره سزاکدن نحدث ایدن و مرخلده
یازدی قلمیزی و حیاتیلری ده زیاده
جربجه دار ایدن بعض مؤسف احوال
و حادثکده اوکی آلتاریق، عصرلجه
دوام ایدن بر تاریخک شهاد اولمینی
تورک - فرانسیز دوستلی، هر عصردن
زیاده فوت بولور... بو زم الحجرف،
اک قلی، اک خالص بر ارموزمزد.

پطریقنک

سیاست جهان اوزرنده بک مهم
بر تألیزی اولان تورکیه صلحتک اک
اساسی نقطه سی «استانبول» مسنه سی
ایدی. استانبولک و بوتون آملطریلک
کافی السابق حاکمیت مزده ابقاسنک تقرر
ایتدیگنه دهر آدیغمز خصوصی معلو.
مات تأدیرلرجه ده رشیه کونی نیشیر
ایتنک ایسته دک ایسه غزمسک ایکی
کون تأخیر ایشارسنه حاصل اولان
جیسوریت، بزی بو نترفدن عروم
ایستی. متارکدن بو کونه قدر بورکر.
مزی پارچالایان بر چوق اجسازات و
اشاعلن سوکره، ابلک دهمه اولاراق
اسکی بر دوستندن، اسکی بر دوست
ملنک باش و کیلی اولان موسیو
(میلران) ک اغرضلن بو مهم نیشیرات
ایشیدیلور و قلمزده بو عتقم ذاته

هر شی اوتولمشدی. نه دوستلق
نه محبت نه وفا، نه لمتشلسلق...
هیج بر شی کالمشدی. بو نانکورلر،
طبق کدیلر کی، بو کونه قدر بکاری
اکنه قارشی کوزلرجه قایمش. اندکری
تورک قانه دوچه متش، نهایت تورک و
مسلمانک قلبی، جگرینی ده پارچالاق
ایچین نچلرلن طیرنقلری جیغاره بلدی
بوکا واقف اولان حکومت، بو شاکلرک
بورد و پروازنده نحریات ایدقیجه دسته
دسته، قوجاق قوجاق، آراه آراه
سلاح، بویا، جیغانه، و...
اوراق مقصدت بولیبوردی. آرتق
قوبورک، جمینلرک، جمیات خیره
نهی آتنده تشکیل ایلیان فساد
اویاقلریلک ماهیتی میدانه جیغاربیلور..
وطنداشک مسکله کی دوشوریلور و
بز، قافلر تورک و مسلمانلرک، شعیبه
قدر کسه لرمزن کسه لرینه بوشاندیتمز
یازدلمزک نرله قوللاندی اکی مقع
دلالت ابله اورته دوکیلوردی.

خیانت، صراحت کیم ایشدی.
عیق قافقاس حدودلرجه، موس،
پیتلس دیاریکر و حوالسندده اولمینی
کی ازمیت، یازارکوی اطه یازاری

مستخرات مخصوصه :

انقلاب دونانی طرفندن باطومک بوسباردمانه دوام اولتور .
§ انگلیزک باطومفناوونستانه سوق اینتکترک اسلحه ووصیات کورجستان حکومتی طرفندن
مصادره ایلمشدر .
§ بوآنلیلرده باونی منازعاتی اهل حد دوروسنه واسل اولمشدر . تراکیاده . وازیمجه سده
بسی بوآن قسطنق سابق قرالی لهنه نظاهرات ایعتدور . قرالی طرفدارلیک غلبه سه عتق
نظریه باقلشده در .
§ بولاری سیروده آکاتلر طرفندن بولک مقیاسده عسکر تحشید ایلمکده در .
§ بولماوستایه اهالی و عسکر آراسنده بولک بولک حرارک تراجه ایلیور . بوسته
و تشراف مأموریتی ده . داخل اولوق اوزده هر طرفده بوسیا و ماکنکلی ششکلک غرور
ایلمشده در .
§ کایس ، فرانسه ابله امیر قسمل آراسنده سوریه مسائلی حقدله ائتلاف ایلمککله دتر
خبرلرک تاییه ایتدیکی لازیمور .
§ دیکن قطناسی بزشان ایمن قیزیلر ، قرهه دوشری ابله مککده در . بیشادارلی
(نیشورلر) شهرتی ضیط ایشلدر .
§ محررور سواحلنده بولوق چورلی ، زینوق ، نالوقا ، واما شهرلری بولش وینکر
طرفندن ضیط ایلمشدر . بولردن ماندا لافناس دارالخرکاشمه سوق الجیش اعتبارله بک مهم
بر موقع اولان ۵ دویله ، شهرتی ده بولش وینکر ایشلدر . ده بکین اردو-الله بقیه السیرتی
بزشان برحاله رجعت ایلیور . (بوچیر قاسق) شهرته بولش وینکر کاکتلی قنایم ؛
۸ کانتی ، ۷۵۰۰ بولک اوتوموبیلی ، ۱۰۰۰ عیاره ، ۱۶۷ طوب و ۳۰۰۰ مترا بوردور .
(ماندهن اکتصمی حقیقده)

اعتدار

بعض اسباب عجبیره دولایسیله غزیه من پرشبه کونی اقتدار ایلمه مده .
انتظارده برانقدیمیز هتوم قار و قارلر مزه عرس اعتدار ایلمز .

دقت بووریلمز

بعض موزعلرک غزیه مزه موضوع فیانندن فصلیه سانه قلیری خبر آلیوروز .
بو موزعلرک اداره مزه اخبار بولوشق رسا ایلموز .

ینه تورکلر وارمنیلر

(جنورا) ۵۰ : *

ارمنیجه نشر اولونان رفاضدن بری تورکلر ایله ارمنیلره دائر اولان مقاله لرمنه وردی جوایده ازجه ارمنیلرکده اول اوایلین اولدولری نذکار ایدیور .

خالص قلب اولن ایچون رفیقنرک بوسوزنی تصدیق ایتک لازم کایر .

ارمنیلر کبی اقتصادی مساکلر ایله تأمین حیات ایدن منترک اویایی اولمی طایبیدر . فقط ایستر نظریاتله اولسون ، ایستر عملیاتله اولسون ، یالکیز اویاییقیق ، یالکیز علم برمت ایچون اساس اولماز .

کین بازار کونی جنورائک (وبقنور یاهول) دیواخانه سننده مشهور (فرائق طوما) نك بر قونفهرانسنده حاضر بولوندم . مسئله ، شمیدیکی

کنجلیک برخوبی استقبال وجوده کتیره بیلمسی ایچون نه کبی برتوبیه اکتساب ایتسی لازم کاه کبی مسئله سی ایدی . قونفهرانسجی ، برچوجق آنا

رحمنه دوشدیکی آندن اعتباراً تربیه نك باشلامسی لازم کلدیکی بیان ایتدی . مشیمده تکون ایدن

بررشم وچدیگ ، طوغه رق بیروب کامل برانسان اوله بیلمس ایچون آناسنکده حامل ایکن نه بوله

حرکت ایتسی لازم کله کبی معلوم اولان مسئله لردندر . بوکا دائر اولان بعضی مقالاتی اوقودینم زمان

وطننرک برقاچ صدرن بری کچیرمکنده اوله یی دورولی ، مشکلات ، فلاکت وهیجان دورلری

کوزمه اوکنه کتیره برمه افرادمنرک نه دن شمیدیکی کبی اولدیغنک سبیلری استخراج ایدرم . بولره

بومقالهده کتیره جک دکاز .

فرائق طوما ، معارف ناظرلریته خطاباً اوله برباغربش باقردیکی دیواخانه چینلادی . ای

ناظرلر ، مکتبلر یادیق ، دارالفنونلر تأسیس ایتدک دییه بولورلرکیز . شو اوقودوب اوکرتدیکیکن

کنجلیک خواص معنویه لریته باقیکن . اکربون تأمین ایدمه کین ایسه او مکتبلری تأسیس ایتکله وطنه

چوق فالتی ایتدیکن . بوخواصدن محروم اولان بیسکچلر ، بولونقلری وطن ایچون آسیا بر فلاکت

اوله جفلردر ، دیدی .

اویاییق اولان ارمنی خلفله اویاییق اولمایان تورک ختانی ، دقت ایدیکیز « خلق » دیبورم ،

تاریخی قارشیه کتیریکیز . بولنرک ایچندن اوچر دانه ایزیکیز ، احمد ، محمد ، حسن ، اربیب ،

آغوب ، حیاتر سوم آغاری قونوشدیریکیز . بشرط آنکه ایشه نه امام قاریسون ، نه پایاس ،

نه مأمور قاریسون ، نه حاکم . امین اولکیز بولر کوزل کوزل کوریشوب کندیلری علائنه دار ایدن

ایشلره بر حسن سلیم ایله قرار ویره بیلیرلر . فقط عینی ایشی حل ایچون اماملر ، پایاسلر ، پولتیقه جیلر ،

اوقومشلر ، دارالفنون مآذولری ، دیپلومانلر ، قومیتیه جیلر آرایه کیردیلری سله ، توقات ، صلاح

اورتیه چیقار .

فرائق طوما ، اهالی به یته ، بر مؤثر صدا ایله خطاب ایدهرک « بوکونکی کنجلیکدن نه بکله ، بکه

حقه زواردر . بولر یالاندن بشفه برشی ایشتمبورلر . هله بوخاربه ائناسننده سولیتن یالان هیچ بر

دورده سولیمش دکازدر . دیپلوماسی لسانی ایسه حقایقک خلافتی الزام ایله بتون دنیاک خواص

معنویه سنی اخلال ایتدی « جمله لری آتیان ایتدی . کرک تورکلرک ، کرک ارمنیلرک باشه زماننده

بوکبی خواص معنویه حاکم ذواتک کچمش بولونعاسی ایکی طرف ایچون بادی فلاکت اولمشدر .

اوله جنی ایچون مقصدینه راجع اولان هر درلو وسائلی استعمال ایدمه بیاملیدر . بووظیفه نی ایدینه جک فرقه اخلال ذهنیتی برینه تکامل ذهنیتی قطعاً اقامه ایتش کیمسه لردن تمکیل ایتک لازم کایر . تعمیر و تجدید وظیفه سیله موظف اولانلرده بولونه جق خاصه لر بستیون باشقه در .

اعتقادجه بوبله برفرته ملکیتی قورتاره بیلیر . الیوروک شرايط ساثره ایله برابر *energie* ،

قدرت فهاله شرطی صوک درجه اجرای حکم ایسون . برایی باش ایستر . بر کره او بولونور

ایسه ساثر ازکان وجوده کتیره بیلیر . فرقه ده آرایقم شی فوق العاده زکات دکادر . فقط

فوق العاده بر حسن ینله فکر حقوقیدر . بولردن ایسته ییرکه عدالت حقتده حقیقه تثبت

ایتش بر فکره صاحب اولسونلر . هلسکنک قانونرته وبالخاصه قانون اساسیته حیاتی قدر

صربوط اولسونلر .

**

ارمنیجه رفیقنرک بزه تاریخنرک مطالعه سنی توصیه ایدیور . کرک کندی تاریختری ، کرک

ارمنی تاریخنی ایچ ، بیلیرز اعتقادنده یز . حتی بعضاً تاریخنرک کیمسنه وقت اولامش اولان شیرلردنه

آز چوق خبردارز . بوکبی وقایع صحیح دن بری نذکار ایتکلمه مساعده ایدسون . لوزانده

بالذات فاپریل نورادونکیان ایتدین برقاچ سنه اول ایشتمش ایدم . فاپریل ایتدی ۹۳ خاربه سنندن

صوکره روسیه حدودینه کوندلش ایش . اوصرده فرصتن بالاستفاده آچمازینه کیدوب

فاتوکیفوس کفورق ایتدی ایله ملاقات ایتش . فاتوکیفوس ایتدی « استانبوله عودتیکیزده نرسس

یطریق کوریکیز . یندن سلام سولیه یکیزه ارمنیلر ایله دولت عثمانیه آراسنده کی مسئله اجنبیلرک

قاریشمسنی تصویب ایدم . بوبله شی اوله ماز (عیناً) ! ارمنیلر ایشلری حکومت عثمانیه ایله

برلسکده حل ایمیدرلر . هکس حالدن فائده کوره میر » دیشدر .

بز آچمازینک تاریخنی ده برآز اوقودوق . آچمازین فاتوکیفوسلرینک نه چکدکارینی بیلیرز .

روسیه نك (باورونه نیا) نام قانونی موجبجه قانون کیهوس ، کندی کندیسه امور روحانیه سنه دائر

بیله براصر ویره صرایدی ، فاکه احصانامه نی روس حکومتک فاتوکیفوس نزدینه تعیین ایتش اولدینی

وکیل *procurer* اوامری امضا ایدرک صرحی الاجرا ایله ...

روس حکومتک ارمنی کایساسنی بوبله صراوقه دائمه آلتنده بولوندر ، سنندن وسائر اجرا آتندن

طولانی روس ارمنیلری ، عثمانی ارمنیلرینک حریت ریشه غبطه ایدرلر ایدی . خرمیان ایتدی ده

بوتأسف ایتنده ترک حیات ایلدی . نفقاسیه ده کی اهالی اسلامی ایله ارمنیلری یکدیگریته قیردیران

روس اداره سننک ، ارمنیلر ایچون برعذاب اولدینی معلومدر . فقط صربلری ، روملری ، بوسنه وهر .

سکایلری ، رومانیا لری ، بلغارلری صره ایله دولت عثمانیه علیهته قالدیرمش اولان روسیه دولتی ،

ارمنیلرده بر خدمت کورودیرمک ایچون نهایت آتاری ده اغفاله موفق اوله رق آناطولنی دش

آتش ایتنده بر اقدی . اون سکیزنجی عصرده اوون طر قوزنجی عصرک تصف اولنده ارمنیلرک بر صرکز

علی و عرفانیسی اولان وندیکده کاش (سن لزار)

TDV ISAM
Kutubhanesi Arşivi
No 251692

کند چنانچه خواص معنوی لایسته باقی بماند. اگر بوی تأمین
ایده مدیکن ایسه او مکتب لاری تأسیس اشکله وطنه
چونق فنانق ایستد بکن. بوخواص دن محروم اولان
بسیا کچلر، بولونده قلمی وطن ایچون آتیا بر فلاکت
اوله چنلردر» دیدی .

اولایق اولان ارمنی خلقله اولایق اولمایان
تورک خاقی ، دقت ایدیکن « خلق » دیوروم ،
تاریقی قاریشی به کتیر بکن . بولرک ایچندن اوچر
دانه آیر بکن ، اجم ، عمل ، حسن ، آتین ،
آغوب ، حیا سوسوم آغاری قوشوشد بکن .
بهرط آنکه ایسه نه امام قاریسون ، نه پاپاس ،
نه مأمور قاریسون ، نه حاکم . امین اولکنز بولر
کوزل کوزل کوریشوب کندیلرخی علاقه دار ایدن
ایشلره بر حس سلیم ایله قرار ویره بیلرلر . فقط
عینی ایسی حل ایچون اماملر ، پاپاسلر ، پوتیفه جیلر ،
اوقومشلر ، دارافتون مآذونلری ، دیپلومانلر ،
قومیه جیلر آریه کیردیلر سیله ، توقات ، سلاح
اورنه به چیقار .

فرانق طوما ، اهالی به یسه بر مؤثر صدا ایله
خطاب ایدرک « بولونکی کندیلرکدن نه بکله ، بکله
حقه واردر . بولر یالاندن بنقه برشی ایستیمورلر .
هله بو محرابه اشاسنده سوریلرین یالان هیچ بر
دورده سوریلریش دکادر . دیپلوماسی لسانی ایسه
حایقک خلاقی الزام ایله بتون دنیاک خواص
معنویه سنی اخلال ایدری « چله لرخی آتیا ایستی .
کرتک تورک لریک ، کرتک ارمنیلرک باشنه زماننده
بوکی خواص معنویه حیازت دوانک کچمش
بولونماسی ایکی طرف ایچون بادی فلاکت اولمشدر .
تورکر ایله ارمنیلر بو خصوصه ، مشتت کدرلر .
ولوکه ارمنیلر ده اولایق بولونونلر .

ایکی سنده ده عین مبدأ ، دین منها . چونکه
نه اولر ، نه بولر خوفک حقیقی ادراک ایده .
مشلر ایدی . ایکی سنده ده خواص معنویه بی اساس
اتخذ ایتمیش برنووئا بویدی . فباحث فردلرک
دکادر . بولرک بلکه هپی ده اینی بابورز دیبه
حرکت اییدیلر .

یالکنر سیاستده دکل ، دینده دخی بو حالی
مشاهده اییدورز . مشهور (قالوئن) ک دیری ،
دیری یاندیرینی آدمک هر کون جنوراده تنالی
کوردکجه بوساحب مذهبه دلگیر اولورم . دیک که
بوکی جنایتلر یالکنر جاهلاردن صدور ایچور ،
عالم ، جهنملر دخی او ذهیندن قورتلره مایورلر
بو بوشاشقینا لرخی ، غریبدر که دیندن استخراج
اییدورلر . فی لواقع توراده مذکوردر که حضرت
موس (سینا) دن ایسوبده یهودلرک بر آلتون
بوزاغریبه طایفیلرخی کورنجه بولردن یکر می بش
بیگ کفی بی بالانات اقربا و تعاقباترینک الاریله
اولدرتمیش ایدی !

دین نه ایسه سیاستده اودر .
تورکار ، ارمنیلر کندیلرینه یکی بولر کوستره چک
فی بر حزبک تشکله چالیشایدیلر ، بتون مملکت
کاشدکله شتاجدر . یوقسه مملکت او بیلدیکمز
ذهینتور ایله کیده من . تورکده رومده ارمنی ده
ایسه . بو اجتهاد ایله کندیلرخی قورتاره بیلرلر .
بکله مملکت مشروطیتله اداره اولونور بر
لدر ، آتی بعدما قورناره جتی اهالی آده سندن
حق کوزیده بر فرقه ، بر حزبدر . اوله بر فرقه که
خله ، هم خارجه این واعتماد اتقا ایسون .
منه حزبی تکوین و تشکیل ایده من ایسه ک
نرمطیلده ده علاقه من قلماش اولور .
بوکی فرقه نیک و عوامی اوزون اوزادی به چیر بک
لورم بو قدر . رطبه منی تجدد و تمپردن عبارت

[*] ایچورده بولر صاحب امتیازین طرفندن کوندرمشدر .

ایله دولت عثمانیه اراننده کی مسائله اجنبیلرک
قاریشوسنی تصویب ایده من . بویه شی اوله ماز
(عیناً) ! ارمنیلر ایسولرخی حکومت عثمانیه ایله
برلک بکده حل ایتمیدرلر . هکس خالدن فایده
کوره من » دیشدر .

بز آچیلرک تازینخی ده بر آرز او قودق .
آچیلرین قاتوکیفوسلرینک نه چکدکارخی بیایر .
روسیه نیک (بالورنه نیا) نام قانونی موجبجه قانون .
کیفوس ، کندی کندینه امور روحانیه مننه دائر
بیله براصر ویره مزایدی ، تاکه امرنامه بی روس
حکومتک قاتوکیفوس نزدیکه تعیین ایتمیش اولدینی
وکیل procureur اواصری امضا ایدرک
صرعی الاجرا ایله . . .

روس حکومتک ارمنی کلیسائی بویه مراقبه
دائمه آلتنده بولوندر بره سندن وسائر اجرا آسندن
طولای روس ارمنیلری ، عثمانی ارمنیلرینک
حریترینه غبطه ایدرلر ایدی . خریمان افندی ده
بونآسف ایچنده ترک حیات ایله دی . نقفاسیه ده کی
اهالی اسلامیه ایله ارمنیلری بکدی بکرینه قیردیران
روس اداره سنک ، ارمنیلر ایچون بر عذاب اولدینی
مماومدر . فقط صربلری ، روملری ، بوسنه وهر .
سکلیلری ، رومانیایلری ، بلغارلری صره ایله دولت
عثانیه علیه قالدیرمش اولان روسیه دولتی ،
ارمنیلر ده بر خدمت کوردیرمک ایچون نهایت
آزاری ده اغفاله موق اولورق آناطولری دخی
آتش ایچنده بر ایدی . اون سکیزنجی عصرده اوون
طوقوزنجی عصرک نصف اولنده ارمنیلرک بر مرکز
عالی و عرفانی اولان و ندیکده کاش (سن لازار)
وؤسسسه سی که ارمنی حرتک روحی ، حیاتی مقامنده در ،
پادشاهلرینک مظهر توجهی اولمشدر . و ندیک
زیارت ایدرلر ، جنته کان مسلمان عبدالعزیز خان
حضرتلری طرفندن و ندیک ارمنیلرینه اهدا ایلمش
اولان مسنجای کوره بیایرلر . ایتالیا طرفلرینک
ناپولیون طرفندن ضابطنده (سن لازار) وؤسسسه سی
عثانی تابعیتنده بولوندینی ایچون مظهر حمایه
اولمش ایدی .

عثانی پادشاهلری استانبول ارمنیلرینک صصری
moderne ادبیاتی ده حمایه اتمشدر . استانبولده
پک اسکین ارمنی مطبعه سی تأسیس ایلمش و بوکا
قارشی حکومت حسن ترجمی اسکیک اتمه ، شدور .
ایلک ارمنیجه غزته ۱۸۴۰ سنه سنده تأسیس
ایدیکی زمان ده ، ارمنیلر ایچون بر خاطر عثمانیه
تشکیل ایدر . او صره لرده چلیک کیران ، اوسقانیان ،
غوسدانیان ، ماموریان ارمنی ادبیاتنه استانبولده
خدمات مهمه ایفا اییدیلر و غربک قیمتدار آثارخی
خلق لسانه ترجمه اییدیلر .

[استطراد - ارمنیجه رفیق مزک بیان اییدیکی
وجه ایله ارمنیلر ، تورکلردن چوق اول او بامشدر .
تورکلر خلق ادبیاتی ، خلق لسانی وجوده کتیرمه نیک
قدرتی ، اهمیتی نه دن صوکره ادراک ایده بیه ، شلردر .
ارمنیلر ایسه خلق ادبیاتی سبایه سنده آوروپانک
مؤلفات بدیع سنی ارمنیجه به ترجمه ایلوب ارمنی
خلفه آکلده رق او قوشلردر . اگر بزده اولدینی
کبی ایش اولفلاسیک ارمنیجه به قانش اولسه ایدی ،
خلق آراننده انشامه معلومات قابل اوله مازدی .]
ارمنیلرک ترقیبی هپ حکومت عثمانیه نیک
ویالحاصه پادشاهلرک انظار لطیف سبایه سنده ایدی .
بولری اونوقتاق ده بر وظیفه شکر کندا ویدر
وانسانی بر یورچدر . ده یاقین زمانلرده ارمنیجه
غزته لرک مقداری تورکجه غزته لردن زیاده ایدی .
بلکه بوگون ده اوله در . سینی ایسه صرف ارمنیلرک
حکومت طرفندن حمایه سی ایدی . ارمنیلر ایچندن
تورکجه کتایبه واقف اولمایانلر بیله تورکجه غزته

نشر اییدیلر . زیاده بو قدر مساعده کار بر ملته
دها تصادف اولنه بیلرخی ؟
تورک حکومتی او قدر مساعده کار ایدی که
۱۸۶۰ سنه سنده (وان) ده (واسیوراقان قرنالی)
موشده (نازون قرنالی) نامنده کی مجموعه ل
نشر اولوندی .

اعتراف ایده لم که تورک حکومتی حقیقه
حمایه ترقی امرنده ک مساعده کار ایتمیش .
تورکر ارمنیلرک دشمنلری اولسه لر ایدی ،
ارمنیلرک ترقیات عامیه سنه بو صرتبه مساعده بولو
نازلر ایدی .

ارمنیلره مساعده واسعه ، عنعنه اداریه سنده
مندمج اولان تورکار ایله ارمنیلرک بالآخره
آرلرخی کچان وسائط و عوامل نه دن عبارت ایدی ؟
بو نقطه شایان استبضاح دکلیدر ؟

* * *

تورکار ایله ارمنیلرک او بوشملری کینی برایش
دکادر . بلکه غایبه اساسی وانکاری ممکن اولمایان
بر سیاسی ، بر جوغرافی ، بر اقتصادی مسئله در .
هر هانتکی طرفندن اولورسه اولسون ، بونی انکار
ایدرلر سیاستک ده جوغرافیا نیک ده ، اقتصادیا نیک ده
قزبل جاعلی دولر .

ارمني مسئلهسى وتورك ملتي

۱۲
۲۵۰

TDV/ISAM
Kutubhanesi Arşivi
No 27. b64

بوسوك آيلرده، كفايلر مژده،
شعر مژك معناسى ، شاعرا لرمژك الهام و نصيبى ،
بولتيقه ده ، فلسفه ده ، ادبيات ده ،
فكرى يات و فينات ده هان هان هر حركتمز بورغون
و صحتسز آدم لرك نغمسى كى قيصه ، خيزلى ، خيزلى ،
خيرچين ... اشبر لرك ، نژاد لرك ، رباب شكسته لرك ،
ماوى سيهار لرك ، حيات خيلى لرك ، حتى اوراق ايام لرك ،
كبير نيك ديدكار نيك ، سر انجاملرك قيطان اچنده
اورته يه بولاق و اميد صاحدينى فعال ، نمره دار سنه لره
الوداع ... بوساملر مناستر ، بغداد ، قوصوه ،
بصره كى انجق برخاطره قيمت و اوزاقنى قازاندى ...
بوكونكى كتابلره كلنجه ، اسكيدن ابتدائيه ايكن
مسوده لرمزى يازمق ايجون اونر بكميشر يازميه
آلدنمز كوچوك دفترلر بونده و قالىنلنده دوت
بش منظومه لك ادعالي ، فقط جوجى قوف اثرلر ،
الغديلىسى اون هفته لى حياتنه ايريشمه ين مجموعه لره ،
برينى دولدور اچق قدر صاغلام لذتى قلملر مژ بوقكن
بشنى آلتيسنى بردن عجيب رسمى رنگارنگ قابلر
اچنده جمله اوچورتمه لرى كى يايغره لره ، كفر لره
فيولاقى و برديكمز مجموعه لره ، ايكي شير فورمه لى جدى
مناظره نامه لر ... برر حكايه لك نثرلر ، يمتش ،
سكسار صيفه لك تحليل و اجتماعى رومانلر ، بر آياتق
نشر يات دايانامايان ، فقط هرگون بر يكيى چيقان
يوى غزله لر ، يارمشر ستوناق مصاحبه لر ... ايشته
بو ... اساساً بودرلو شيرلر داغما بوليه انقلاب ،
تحول آيلرنده حارلى بر صوبانك باجاسنده كى قوروملر
كى تلاشلى ، شدتلى هوالاتوب برر بوجانده آرييه
قابور ... بولرى اون سنه ده اوچ دفعه كوردك :
مشروطيت ، بالفان حربى ، حرب عمومى ... بوليه
قيزغين زمانارده محرر لره لك بوبوك ، اك جدى
مسئله لرى لك كوچوك جمده كى كتابلره حل ايتكه
چايشان بر تيز جانليلق كليور ... قلملرى خسته نضير
كى سرعلى و انتظامسز آنيور : بش صحيفه ده بولتيقه لرك
اچ يوزى ده شيلور ، اوچ صحيفه ده عسكري
وسياسى خطا لرباث اولونور ، فرقه لرك فلسفه سى
تحليل ايديليور ...
احمد رفيق بككه « ايكي قومينه ، ايكي قتال » ي
شكل و حجم اعتباريله اونه كى آرقاداشلرينه بكمه يور ...
قطر معنا ، فكر اعتباريله اونه كيلردن نه قدر اوستون ،
نه قدر دكرلى ... اونى ، بالخاصه شو اچيلى كونلر مژك
لك حرارتلى مى مسئله لرندن برينه نماس ايتك ،
اوزرمزه سورولن ، يا خود سورولمكه چايشلان
بر لى كى تيزلهمك اعتباريله مهم بولم ... صوك
سنه لره فكر عالمزك لك فائده ل آدم لرندن برى
اولان ، قارىمىز ايجون تام وقتنده يشمش بريكيلىك
آدى اولان احمد رفيق بك ، عثمانى تاريخى درس خانه دن
چيقاروب عالمه اوله لر نيك مطالعه ساعتلر نه صوقان ،
بواعيتارله تاريخك احمد مديت افنديسى اولان احمد
رفيق بك لذتى و فائده لى قوللر كسيوننه بوكتاييله بر
فصل ده اعلاوه ايتدى ... كاشك بوفصل نه اولسه يدى ،
نه ده يازيلسه يدى ... كرچه بوسوك كتابنده ده
« شاعرانه لك » ، « ادبانه لك » قوقوسى وار ،
كوزلرى و قولاقلىرى بوران ، يازيلسه استر كى ،
سازن چيكنه يرك قونوشور كى بر كوشلك ، بر
آزبكلك كتين نهيتمسز « حكايه حاللر » وار ...
فقط بن ارمى اسان نقطه نظرندن تحليل ايدمك
دكلم ... يلكن صره سى كلشكن سويله ملك ايستمه كى
احمد رفيق بك تاريخ كمال لك ، عبدالرحمن شرف

كى اوزون مدت بوراده قالمق اعتباريله كوردى .
اونك ايجوندر كه بو مختصر تصور نامه سنده حياتدن
آلمش و تثبيت ايدلمش بر فجاجتنامه صحت و اهميتى
وار . اللى آلمش سنه صوكره بو كتاب بر قارئك
ألنه كچرسه او آدم ، هضمسز بر كيسه لك ، كيجه
ياريسى آغيرلى آلتنده بونالوب طيقاندينى بر كا بوسه
معروض قالمش كى اولاجق . « ارتق بوقدرى ده
اولماز . امامه مبالغه » ديه جك . حال بوكه ، جوق
يازيق ، بو بر حقيقتدر ، همده لك آشكار بر حقيقت .
انشالله او وقت انسانلر شمديكندن دها اوصلى ،
قاندن دها صميمى صورته ايكره نبر انسانلر اولورلرده
بوى ده ده لر نيك صوك بر ابتدائىك اعتبارى كى
تلقى ايدم لر . بزه آجيرلر . « مشكلرك قانسز
حل ايديله ييله جك شكلرى ده واردو . بونلر اونلرى
آراياچق قدر فعال و منصف دكلر ممش . بونجه آدم
اولادينه يازيق اولمش . « ديرلر . چونكه بز بوكون
ياشايانلر ، طورونلرك بو عتابنه ، بو اتهامه ، ايسته يرك ،
ايسته مه يرك . لايق اولدق . احمد رفيق بك شاشيلاجق
بر بيطرفه لى كوسترمش ، تصور لر نده غبطه ايديله جك
بر اعتدال كوزه تمش . فقط كنديسنده متادياً قيزان
واوزولن بر آدم حالى وار كه بو اوچ نميندن كليور . تسبب .
ظلم ، ظلم ... مؤرخك بوته زده ايلرى سورديكى نقطه
نظر بئمكنه ده موافق : يايلان قنالى ايكي ملته دكل ،
قوتى و قدرتى هنوز مترق برر كتله كى قوللانامايان
ايكي ملتك قومينه حالنده طوبالامش ، پارلتلى غايه سنه
زور بالقله ده اولسه ايريشمكه چايشان ، بضى فردلر نه
عطف ايديليور و بو عطفلر اثباتلره تقويه اولونوبور .
ايجمزدن بعضيلرى تام مسئله لك شو حارليلق آلتنده
بوليه بر كتاب اورته يه آمنى موسمسز بولديلر .
« دشمنلرك امكنه كندى ازله ياغ سوروبورز . »
ديينلر اولدى . بن بودرلو دوشونلردن آريلديورم .
بو قتاللر ، بو تهجيرلر بوكونه قدر اورت باص
ايدلمش ايدلمش ده نهايت احمد رفيق بككه شو
كوچوك كتافى اوزر نه عالمه يايلمش كيزلى قاباقلى
بر ايش دكل كه محررى بو دورلو بر عتابه معروض
قالسين . بو جهانك بيلديكى و حدودى ، مع التأسف ،
بوتون توركاره تشميل ايتك ايسته ديكي . بواقمه در .
ارمنى غزله لرى آيلردن برى يئتمه ز توكنمهن بر خنجله ،
هر قوته باش وورراق ، حقى حفسن هر واسطه به
مراجعت ايدمرك بوتون قباچى اوزرمزه بوكله مكه
چابالابورلر . حال بوكه : « ايكي قومينه ، ايكي قتال »
ايشته كرك او طرفك مفتريلرينه ، جوشغونلرينه ،
كرك بو طرفك مفتريلرينه ، جوشغونلرينه هر شيشى
بيان بر حكيم و قاريله : « هله او قدر قيزشايك .
ماترى لكه له ميهك . لكه لر ، ملتريك مادي و معنوى
صفتلر نى قانلى برشكده ملت دوشونجه لر نه ، وطن
تلقيلرينه آلت ايدن ايكي جاهل ، ايكي منتقم قومينه به
عاشدور » ديك جسامتى كوسته ريبور . بو اويله
بر وضعیت كه نه اونه كيلرك خوشه كنده جكدر ، نه ده
بريكيلرك ... چونكه محرر هيچ بر طرفى او قشامبور .
بوندن ميمون اولاجق وارسه ، اوده دوغرو لغه حسرت
قالان صوجسز و جيله لى خلفدر . هم احمد رفيق بكك
بوكتابنده او قدر عاليجناب بر طورى وار كه : زور با
فوتلره قارشى عصيان و ازلمش خلفه پايانسنز ، انسانى
بر محبت و صرحت ... يلكن بو جسامتى او فالفلر
يا ياييلدينى ائشاده كوسته ره بياسه يدى . مى بر فكر قهرمانى
سياسى الاجقدى . بونكله برابر بر اركي كمش
اولماسى ، نجه قيمتندن او قدر بوبوك برشى اكسيلمه ز ...

فقط معنا ، فکر اعتباریله اونه کیردن نه قدر اوستون ،
نه قدر ذکرلی ... اونی ، بالخاصه شوآچیقنی کونلر سزک
اک حرارتی ملی مسئله لرندن برینه تماس ایتمک ،
اوزریمزه سورولن ، یاخود سورولمک چالیبیلان
بر لکلی تمیزلنمک اعتباریله مهم بولم ... صوک
سته لده فکر طالعک الک فائده لی آدم لرندن بری
اولان ، تاریخچن ایچون تام وقتنده بنمش بریکیلک
آدی اولان احمد رفیق بک ، عثمانی تاریخنی درس خانه دن
چیقاروب عالم اولم لرینک مطالعه ساعتینه صرقتان ،
براعتیارله تاریخک احمد مبحث افندیسی اولان احمد
رفیق بک لذتی فائده لی قوللکسیونه بوکتایبیله بر
فصل ده مالوا ایدی ... کاشک بوفصل نه اولسه ایدی ،
نه ده یازیلسه ایدی ... کچه بو صوک کتابنده ده
« شاعرانه لک » ، « ادبیانه لک » قوقوسی وار ،
کوزلی و قوللاری یوران ، یازیلنه اسنه رکچی ،
سازن چیکنه بوزک قوشور کی بر کوشکک ، بر
آزبکک کتیرن نه پایتسز « حکایه حاللر » وار ...
فقط بن آری لسان نقطه نظرندن تحلیل ایدمک
دکلم ... یالکز صرهمی کلشکن سوله مک ایستهرم که
احمد رفیق بک تاریخی کمال بک ، عبدالرحمن شرف
افندی اسلوبنده بولمده ، کندی ده بر آز اولمک
ایچنده چالغانقدن صوکره ادبیات جدیدیه کیدی ،
اورادنده ملی جریان آلا دی . تاریخ لرینک
اسلوبی ادبیاتک تئیلرینه موازی بوردی . کندیسی
کچی بر « ورلغارزاتور » ایچولسه بومزته احتیاج
واردی ... بری ماضینک وثیقه لرینه استناد ایدمک
برادوره عالم تحسسلر و تحلیلله قاریشیق بر جانلی
لوحه وجوده کتیرمک ، بری هیچ تحسسلرینه
دوقومسزین صرف او وقتکی وثیقه لری دیزه رک
تاریخی بر صفحه ک ، یاخود بر مسئله نک رسنی
غرافیکی چیزمک ، بری ده ایچنده یاشادنی دورک
استقباله انتقال ایدمک وقعه لرنی تثبیت ایدمک
طورونلره وثیقه براق اعتباریله اوچ شکله آیرا
بیله چکن اثرلرندن بوسوک کتاب ، صوک شکله
عائددر .
تخمینجه ایلریده نعیاکچی ، راشد کی اثر
اولارق دکل ، تورکلرک قلمبده کوزل ودرین بر
تاریخ ایزی آجان برجعتی کی اسم و ذوق اولارق
یاشایا یاچق اولان احمد رفیق بک بوکتایبنده بر تدقیق
ومشاهده طاسلاغی اورته به قوبورور . کتابک تشریحی
منظره سی اوچ پارچه دن عبارت : حرب عمومیده
عثمانی حکومتک و مملکتک احوالی ، تورکلرک ارمینلره
یادینی ظلم ، ارمینلرک تورکلره یادینی ظلم ...
تصادف و یا طالع ، هر حاله فنا بر تصادف ، فنا بر
طالع اوکا کتابنده ک فوج تثبیت هر صفحه سنی ده
کوسته ردی . حربک باشلانمچنده منکوباً
اسکیبشهره کونده ریلدی . صوکه دوغرو ، بلکه قدر
قافلاساده تاریخی بر جولان اجراسته بوللاندی .
حرب زمانک استانبولده ک حافی ایسه سزک ، بن

هر فوته باش وورارق ، حقل حسنز هر واسطه به
مراجعت ایدمک بوون قباحنی اوزریمزه بوکامک
جابابورلر . حالبوکه : « ایکی قومینه ، ایکی قتال »
ایتمه کرک او طرفک مقررینه ، جوشغو تئیرینه ،
کرک بو طرفک مقررینه ، جوشغو تئیرینه هر شیشی
بیان . بر حکم و قاریله : « هله او قدر قیزیشیاک .
ماثری لکله مک . لکله ، ماثرینک مادی ومعنوی
صغوتلرخی قانی بر شکله ملیت دوشونجه لرینه ، وطن
تئیرینه آلت ایدن ایکی جاهل ، ایکی منتم قومینه به
طاعدر « دیک حسارتی کوسته ریور . بو اوله
بر وضعیت که نه اونه کیرک خوشه کیده چکدر ، نه ده
بریکیلرک ... چونکه هر هیچ طرفی اوشاما بور .
بولدن نمون اولاق وارسه ، اوده دوغرو لقه حسرت
قالان صوجسز و چیللی خلفدر . هم احمد رفیق بک
بوکتایبده او قدر عالیجناب بر طوری وار که : زوریا
قوتلره قارشی عصبان واز بلیش خلقه پایانسز ، انسانی
بر محبت و صرحت ... یالکز بو حسارتی او فائقلر
یایا ییلدینی ائنده کوسته ریلسه ایدی ملی بر فکر قهرمان
سیاسی آلاچدی . بو نکله برابر بر آز کیکمش
اولماسی ، بجه قیمتدن او قدر بوبوک برشی اسکینه ز ...
بواسیل حرکتنده احمد رفیق بک معارضله بنه تقویق
ایدی . بزم طرفزدن قباحسز « سیراوش » لره بر یا یا
شفتیله سیزلایان ، بو حسرتی ایچون کندی ملتبه کجه بن
بر تیز بوره ک چیدی ... فقط قارشیدن « زوالی همان » لره
هنوز حقیف بر « واه ، واه » دین بیله ایشتمه دک .
بالکس قوللار منزه دوشک قیلش شیقرتیمی ، بویا
کورو تئیمی برینه شمیدی ده دیش غیجیرتیمی ،
انتقام خومورتیمی کلور ...
احمد رفیق بک چوق ظفر کورمیش ، زینکلیک ،
هر دلکده دوشیش ، اصیل افندی کوزلی کچریمش
بر ملت چوجوچی کی قباحکک آچیقه اعترافیه ،
هر جنتک ده آچیقه صدورینه صادق و تیز
یورکلی بر تورک صفوت و جسارتیله - حتی بوون
دنیا علیهمزه حکم و یرمک ایستهرکن - سوز
سوله یور . بن اونک اک چوق بو طورنی بکندم .
امینم ، قطعاً امینم که بولمک ایچنده « کوچوک
سیراوش » لره ، بشفه سنی ایناندیرق احتیاجیله
دکل ، صرف قلبنک بر انسانق احتیاجی کی کوز
یاشی دوکتلر چوق اولدی . بونی غایت یقیندن
بیلدیکم ایچون دیبورمک شو کوچوک وثیقه نک
ملی بر قیچی وار . زبرا بومانک بومسئله ده ک وضعیتی
خیلی وضوحله کوسته ریور . بر ایکی ایدن بری
طوبرا قردن ، حدودلردن غرته صحیفه لرینه انتقال
ایدن ارمنی مسئله سی ، بالخاصه بزم مطبوعا تزده
اوزاقدن یقینه کلدیکه آزار آزار بوون بر بولمی
کی اوچنجه دردنجی بلانلردن اولک بلانلره باقلاشور ،
غزته لر مکزک ربع ستون طوتان حوادثلری آرسنده
بلیرور . هله شو صوک رشید بک فرای
و انحراری ، محاکمه لرک باشلاماسی کونلن بری

سوتلر ، حتی صحیفه لر قابلامه باشلادی . حتی
ایدیورم که بزده هر شیک افلاسنه جانن اینانان
خارجی و داخلی بدینلر صوک درجه منصف ، صوک
درجه تیز و بیطرف بر عدلیه موقیق کورسونلر .
بلکه بو ، دوغرو یا کلش ، علیهمزده ثابت قناعتره
صایانمش معارضلر منزه کورونوسز ، فقط چوق
معیند از بر جواب اولور ... آه ! بر قسم وطنداشلر مکزک
بیلیشقی تئیرلرینه اصانندن اوزاق نیانه لی ستملرینه
معرض قلوب ایچین ایچین قهرلانمغنز شو
کونلرده صمیمی امید و تسلیلره ، صاعلام محبت
و صرحنلره نه قدر محتاجم . روحده ، هیچ آبریق
ایستهمین بر قیرغینق سیندی . بو کونلرده بوون
قلم اولانجه قوتلرخی ، بزدن قوت ، حیات اومان ،
کنندن بشفه دوستی قالایان شو ملنک امللرینه
وامیدلرینه حصر اینملر . مملکت قارشی بو کونک
کوچوک برلاقیداق کوسته رمک بیله جزای ال ک آغیر
اولاق بر کناهددر . بوارمنی مسئله سی ده ملی مسئله لر
بریدر . بونی غایت آچق بوزکله دوشونک قباحلریمز
سوله مک ، قباحلرخی آکلایق ، حطلرخی تسلیم
ایتمک ، حتمزی ایستهمک لازمدر . هر محرر ، هر
متفکر بو نکله ، مقول اولالی ، مشاهده لرخی ، تحسسلرخی ،
محاکمه لرخی بوبوک برجسارت و بر بیطرفلله یازمالی .
بونی بن وجدام ایچون ، اجمال کوروممز بر ملی
وظیفه بیلورم . و یا زاجم .

روشن اشرف

ارمني وقایعی و اسباب و تاثیراتی

باید حرکتی طلب و ایستاده بماندند. بولندوم.
 ولایت نفوس عمومیست نظراً بک قیل القطار
 اولان ارمنیلر سکون و امنیت ایستاده ایش
 و کوجایله مشغول اولورلردی. هیچ بر
 فوده غنائینک منافعه منایر کوجاک بر حرکت
 کورلوریدی. بالکنر زینسونه بکرمی اوتوز
 قدر ارمنی عسکر فراریسی واردی. بولنر
 وطنه و وطنیلرینی ایضا ایچون دعوت ایله بکجه
 اختیاراتی بیلورده کندیلرینا شغلا بیورلردی.
 بو مسئله ختمده سبس قوشونوسو و معیش
 ارمنی مشخصه کوریشیم. و فراریلرک بن
 وسار بلاد نیدهیه سوق ایله بیزک خدمت
 عسکرلرلرک ولایت قریبه ایتله مساعده
 ایدلک شرطیه داخلترنی تأمین ایستیم. او
 سروده مرعته بکی بر متصرف تعیین اولندی.
 و بوزلات زینونده بر فاج عسکر فراریسک
 موجودیتیه سیاسی برونک و بیزک بالذات
 اوزار قدر کتیمی و خاطرمده قالدینه کوره
 قوق الی قدر ارمنی توقیف و اداره سرعنده
 حبس ایله. اوج دوت عسکر فراریسک
 ایکی ژاندارمه اله اوزوبه هجوم ایدرک بری
 جرح و دیگرنی تلف ایتمی تقریباً بوناریجه
 معارف اولدی. توقیف اولان ارمنیلرون اوله
 حائلده حکم غایب صادر اولمالترنی تخلیه
 ایستیردم. مسئله نیک حسن سوزله تسویه
 ایدیلرک بر سروده مرعش سنجاشک حلبه
 رابطنسی قطع اولدرق مستقل لوانا ایدیلدی.
 ولایتک زینون اوزوبه حق مداحلایسی
 قالدی. و هیچ لوم یوق ایکن زینونه عسکر
 سوق ایله بیزک اولاده کی اهالی جوق جوجایله
 برابر چیتاریلوب قریبه نیک و ختمت حواسیه
 مشهور اولان سلطانیه قضاوته لغی ایله دی.
 و هر طرفدن ارمنی تهجیری بیللادی. بدایه
 اوله دن بریدن کلن ارمنیلر قونییه کوندریور
 ایدک. مؤخرأ بونلرک قونییه دکل دیر زوزره
 اعزاملریبه دائر امر ایدک.
 اعتراضیه موم: بزواسرلرک و اجرائاتک
 ارمنیلری عوجه معطلوق اولدینه قانع کلام.
 چونکه هیچ بر حکومت کندی تیه سی
 و ملکک الک بیزک زونق عد ایملک لازم
 کلن سرمایه انسانیسی بوصولته اعانی التزام
 ایدیلرکجه احوال ورمیوردم. و اجرائات
 واقعه ای حرکت ایجابات ضروریستمن اولوق
 ارمنیلرک موقفاً ساحه حریدن اوزاقلدیلر
 ایستلمستمن عارت بر تدبیر طری ایلیوردم.
 بونلر ایچون داخله نظارتیم ایتدیم ایتدیم ایتدیم
 سوق ایله بیزک اسکانه مسکن ایدیلر
 اوزره تحصیلات ایستیم.
 طلب ایبلان تحصیلته مقابل اسکان
 مهاجرین ماموری. نامورده و حقیقده حواله

نظارتک ناظرینه ایتدیم بحرمه و خصوصاً
 بر خیر ایتدیم: (ارمنی قومی نفوس ملکک ایتدیم
 ارمیلر ایتدیم و ملکک قوه تشبیه سکن ایتدیم
 قیلن متداریبه بونلر ساحه حر. محولرینه جالیشق
 ملکک ایچون عصر لرجه نالایسی ممکن اوله جوق
 درجه دیورلرک ضروردر. بونلر نیه کی دشمنلر
 طولایوب آیرجه دوشونلر زره بونلر بیزک
 بر قاتی ایتدیم) دیتدیم. اشاراتک هیچ بری
 نظر دقه ایتدیم. قونییه ایکی کون قالدقن
 سوکره استانبوله کلام. و صاحب صلاحیت
 اوللره بونلرک مضرقی آکلامنه چالشم.
 مع التأمین کسبه ای ایتدیم مرام قابل اولادی.
 ارمنیلر ختمده تطبیق ایبلان ایستادن طری
 مقدمه مرک مانع غایب جالبسته تأمیه منافی
 اولدیلر قاعته بولان ناموسل بر ادم بالطبع
 بواجرائات اشتراک ایتدیم. بوجماله
 قونییه کی ارمنیلرده چیتاریلر ایتدیم اوزار
 بونلر ایشلری پایله جالبسته بونلر کوندر طری
 سوبلیم. چیتاریلر قونییه تأمین ایستیلر.
 بونلر ایتدیم اوزوبه قونییه عودت ایتدیم اوزره
 آقهره موصلتده قصبه کی ارمنیلرک اوزره اولان
 چیتاریلرک سوق ایملک اوزره استانبوله
 جمع ایملش اولدیلر کوردم. ایچون و دیگر
 استانبوله ایتدیم. ایچون مشاهده ایستیم.
 بوجارهرلرک جمله سی اولرینه کوندریم.
 ایتدیم کوردم فیج بر منظر بری عمر
 اولده ایتدیم: سوق ایملک اوزره
 استانبوله جمع ایملش کونلردن بری تیره
 اختیارات ایتدیم بر ایتدیم اولان قالدین ایتدیم
 کتچ و اختیار بوزلرجه نفوس ماینده قوریلوق
 صوقوقی حناشدن اعتباراً ایکی باجاقدن محروم
 بر بیچاره وادی. آتیه بر معین باجوسی
 باغلامش و لایرینه بر لایرینه بونلر بونلر
 قوطسی اصم اولان بونلرالی حیاتی و بلیتکله
 و مشتری بوزلرجه قوندره بونلرله قازیلوردی.
 دوچار ایملرک مامله نیک سبب قلدی آکلایم.
 مان بونلرکله نیک و لایرینه ایله بیزک مایه
 ادخال ایملرکله. مرکز ولایت و رودنده
 قونییه ارمنیلرکله بونلرکله استانبوله
 ایستدیلر اولدیلر بونلرکله بونلرکله ایتدیم
 و ایتدیم و قومه حصاردن کلن بیزکله خنقل
 ایتدیم و بونلر بونلر بونلر بونلر
 چاده مشابه اورتیلر آتدیم و بونلرکله بونلرکله
 درجه حریمت و سفالت ایتدیم مقدمه
 مستقارینه انتظاراتیکله اولدیلر کوردم.
 دیگر بونلر کوندر بونلر ختمده طری بونلر
 طری بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر
 اولرینه ایتدیم و دیگر ایتدیم مهاجرین

هر کون بیزکله ارمنی کتیبورده قونییه استانبوله
 مفکوره ملایه ایستادن اولدیلر کندی قاشمی
 و جویاً (احسان اولتیک ایتدیم دایر زاده لرلی
 ایتدیم بونلرکله حله ملا عمر زاده لرلرکله ایتدیم
 قلدی ایتدیم لازم کلدی) ختمده کی ایتدیم
 غزنامه او قونیلر بونلر بونلر بونلر
 و قلدی بونلرکله بونلرکله بونلرکله بونلرکله
 بونلرکله بونلرکله بونلرکله بونلرکله

واقعه حرك ايجات ضرور ميشدن اولارق
ارمنلرك موفا ساحة حريدن اوزاقشديريك
استلماسندن عارت بر تدبير ظن ادييوردم .
بولك ايجون داخيه نظارتنازيم نافر اقامه كرده
سوق ايدله چك ارمنلره مسكن ياديرليق
اوزده تخصيلات ايسلدم .
طلب ايدلان تخصصصاه مقال اسكان
مهاجرين مأموري تامله و حقيقته جوق
چو جتليله ارمنلري سوق وطنه سياه مكاف
بر مأمور كوددولبو .
آله وسار بروردن نوايا ارمني قاهلاري
كلوددي . ونسر اوانال تهجير قانوي موجبه
ولايت داخلكه ارمنلركده چقارلسي ايجون
بك شدتلي امرار ويزيلوردي . انكا كه ده كي
ارمنلرك تهجيري حقيقي اشماري ، ولايت
واليسي صفله حلب ولايته هيج برارمنيك
جبرا مسكندن چقاريلارق داير ييدويه قيني
موجب بر قاجك مرتكبي اولاديني ييادكم
ايجون اناذ اقدم . بو عدم اطاعت حلدن
اقره قه قلمی و اوج درد كون سكروه قونيه
تخويلي موجب اولدي . صلاحدار اولاره
شواجر آلك مضرتي كلافتي اوزره اسانوله
كلكت ايسلدم . وكوزلك محتاج تداوي اولادندن
مخله قونيه ايشه باشلاودن سكروه اسانوله
كله چكي اخبار ايتيم .
ارمنلر حفته باييلان معاملتك هر قه
نظردن وطن مقدسك مانع عاليه سته . مناق
اولاديني متاديا نلراف و تخير باله باب عالي به
يازدمه ايدم . بونال ميانده منسوب اولاديني

واكشهر و قروه حصاردن كلن بيلكر جه خنك
آچيتمه . بوزدن ، بورغادن ، كهدن باييلش
چاده مشايه اورنلر آله و بوركلر باراليجي
درجاهه خرويت وسفالك ايجده مقدار
مستهلر لربه انتظار اچكده اولدقارني كوردم .
ديكر بروردن كوددوللار حفته طو غر بدين
طوغري به برخي بايامدم . بالكر قونيه بايزي
اولر به اعاده ايسلدم و ديكر لر به مهاجرين
تخصيصاتدن بويه وريورمكه باشلام .
بم قونيه كي حالم انده هيج بر وساط
تخليصه اولاديني حاله بر نهر ساحلده طوران
آدمك خانه بكيوردي . نهره مو يرته
قان آقور ، ويكر جه مصوم چو چقار ،
قيا حنسر اخيارلر ، عاجر قاديانر ، قوتلي
كنچلر بوقان جزياني ايجنده عدده طوغري
آقوب كيدورلردي . الرمله ، طرا قازمله طوتا .
بيله كلرني تخليص ايتيم و ديكر لرني ظن ايدم
بر دها عودت ايجامك اوزره آقوب كيديلر .
قونيه دوقود (دور) اسنده امر قان
بر مسوزر طيب واردي . سفالك نيجسي
اولارق خسته لان ارمنلري تداوي ادييور
ومتقدر اولاديني زمانلرده بعضار به صيحا
چورا ورييوردي . از مدت ظرفده بوزان
ايه آره مزده دوستانه قين بر اسبت حاصل
اولدي . بر انكي دفعه خسته خانه كيسم ،
وكوسته ديكي معامله اسانلكارا دن دولاي
كندينه شكر ايتيم . بو اسانلار دوقورده
بن قونيدن چققدن صوكر ملكه تيهيداييم
كلرني مؤخر اخبار ايدم . حيدر باشان كلن ترنلر

مرکز عمومی اعضاستدن بر ذاتك سلاميه
برابر : (بوليمه مركز عموميجه عرض و حق
دوشونيلار ك قرار و برلش اولادندن تعديل
قابل اوله ميجي و ارمنلرك بو صورتله سوق

مفكوره مايجان ايدندن اولادندن كندى قاعتمى
فدا ايجككم لازم كله چكي) حتمه كي قاعده سنى
تيلخ ايدى و كندى طرف دن ده (بو مسنده
آلارك قه نظريه مخالفت ايديم . بي فالديرم .
چقارني قونيه مك بنين محروم قاه چقني)
سولدي .
هانكي مفكوره مليه ؛ زكرو مسلمانلر
اجرا ايدلان بوچان ايدن دولاي قان آغلاورلر .
قنط مننه چاره بولامورلردى . بوله طاملره
مفكوره ملديريك ملت ايجون لك بيوك بئان
وختازندر .
ايتديرمه دي . قاعتم داره سنده حركته دوام
ايتيم . داخيه نظارتدن آقوبالندان اسلرني
تخطل ايديمه كيم . دور يش كيشينك ازميره
اعاده سى حتمه امر استحصال ايتش اولان
ازمير ميموق احسان اولريك اقدريك دلايله
موى الهيا آقوبالندان اولان اولان ارمنلردن
اون يش ، بكمري بيجاره تخليص ايديلرك
ازميره كوددولش ايدى . آتق بولرك برقمسى
بوانه قوه حصاره مضرفى طرف دن بوقضا اولدوق
حتمه اسانوله بر زورنال و برلديكي داخيه
نظارتلك استيفاح نافر اقامه سندن آلام

وجوياً (احسان اولريك اقدريك دارى زاده لرني
اعاده ايدليك حاهه ملا عمر زاده ريك اعاده سنده
محدود تصور ايديكدن بوسورتله حرك
ايديكيمى) يازدم . بوخاربات دوسيارى داخيه
نظارتنده قونيه بولانده محوط اولق لازم كلر .
زوج ووليرى عسكروه بونال كيسه سز ارمني
عاهلريك ، شندوقر مستخدمين ايه جوق
و جو حنچريك ، ارمني قونلكرينك تهجيدن
استانلر به قرار و برلشلى . بو قرارى مكمن
اولاديني قدر ارمنلرك ايشه تقصير ايتيم . بوده
بك قولاي اولادى . ملا قونيه شندوقر
مأمورلردن افكاريان اقدريك ارمني قوليك
ملنه منسوب اولان هميره سنى قونيه كتيرده .
بيلمك آقره ولايته درد نش نلراف اقامه كوندر .
مكله مكمن اوله بيلدي . هر وسيله دن بالاستفاده
عمل سازه دن كلن ارمنلردن تقريباً اوتوزريك
قدرى قونيه بر اولدقني كي اصل قونيه
اولانلرده برزدن چقارلدى . فقط خنك
عمل مأمور بته كيدركن آتق و باليندين كيدكي
صرمده اوزاده ارمنلرك تهجيري ايجون امر
ورديكي و بنا عليه بولركنده سوق ايدليكيني
مؤخر ايشتم .
ايشه ، برلر به اعاده ايدكده اولدقارني

عزله رده اوقويدنر ، ارمنلر ، بم قونيه ده
وقائق عالي بك كواحه به ايقويه بيلديكتر
ارمنلر دود . بونال براقلمش اولسه ايدى
بوكون برلر به اعاده ايدله چك ارمني بولمجه
ايدى ظن ايدم .
ارمنلرك ، (مك تخفيف بويه) تهجيري
الزام بونقنى « مفكوره مليه تسبه ايدلر ،
بم كندويه تشريك مساعي ايديمه چكي
تبات اكلاديلر و عملى الزام ايتيلر و نده
آتق دوام مأمورتم قابل اوله ميه چقني درك
ايشتم . عزام قرار به فالدير قانم ايجون وقوع
بولان مهاجتلرم عين زمانه تصادق ايدى
وقونيدن اشكالك ايله اسانوله كلدم .
دها حركتم كوني اقسامى قونيه كي
ارمنلرك سوتقه مأمور اولانلردن انكي ذاتك
اسانولدمكي ارمنلره (با كتر كندى سزده
كده كسكس) ديكلر خا اسانوله خبر ايدم !
شو فلا كلك او كنى آلا بيلمك ايجون اسانوله
مكلن او ايدان هر شينى بايم . هر كه مهاجتم
ايتيم هيج بر فالده استحصال ايدله مدي .
بالمكس (سن قساعتكي مفكوره مليه به فدا
ايدلك) ديه دوجا عتاب اولدم .
جلال

ارمنی وقایعی و اسباب و تأثیراتی

۱۲
۲۴۲

ایتدیلر . آناتولیده ایسه بو کلفته اوسون لزوم کورمدیلر . ارمینلرک محوینی التزام ایتدیلر . بونی بالکزم مرکز عمومی دکل اوزمانکی حکومت ده التزام ایتدی . بوبله اولمسه ایدی قتاله اشتراک ایتیمان قائم قیاملر اتلاف ، متصرفلر و الیلر عزل ایدلرکلی حالده اجرا آتله اشتراک ایدلرکلی ترفیع ایدلزدی . و تهجیر ایشلری اتحاد و ترقی مندوبینتک تحت نظارتلرنده جریان ایتزدی .

شمدی نیجه مسئله تک الک مهم عد اولنان نقطه سته کلیورم . شوهرج و مرحدن ، شو قتال و جنایاتدن مسلمانلر ، و با خصوص ترکلر ده مسئولیدرلر ؟ یوقسه بری میدرلر ؟

مالک عثمانیه ده ساکن بالجله اقوامدن دها زیاده مغدور ، دها زیاده بیچاره و ظلمدیده اولان زواللی ترکلرک ناسیه سی برده وطنداش قانیله لکله کنه حکمی ؟ یوقسه ترکلر بو جنایتلردن بریمی عد اوله حق !

تم قناعت و جدانیه نیجه مسلمانلر و ترکلر بو مسئله ده تماماً بری الزمه در . ادعای برقاچ و قعه ایله تنویر ایتک ایتدم :

۱ — حلیده ایکن اورایه تهجیر ایدیلان ارمینلر برلی مسلمانلرک معاونت ایتدکلرینی برچوق دفعه لر رأی العین کوردم .

۲ — بعض چفتلک اصحابی بکا مراجعتله کنندی اراضیلرنده ده ارمنی اسکان ایتکلکی سوبلدیلر .

۳ — کرک حلیده و کرک قونیه ده علما و اشرافدن برچوق ذوات ارمینلر حقیقده کی معاملادن دولای بکا مکرراً تشکر ایتدیلر و آنلری حایه شرعاً لازم اولدیغینی سوبلدیلر .

۴ — کرک حلیده ، کرک قونیه ده هیچ برترک ارمینلرک امواله تجارز ایتدیکینی کوردمم و ایشتمم .

۵ — کوریشدیکم ترکلر و مسلمانلر بیننده شو جنایاتی ترویج ایدن ، حتی بتون قوتیله تقییح ایتمین برفزده مصادف اولدم .

۶ — قونیه دن عودتدن صکره طابندقلرک حلیه سی بی تبریک ایتدیلر و مأوریتدن انشکا کم مأوریت تعیندن دها شرفلی اولدیغینی سوبلدیلر .

۷ — زهراب و وارتنکس ایتدیلر دیار بکره سوق ایدلک اوزره محفوظاً حلیه کوندرلشردی .

کندیلری ایچون تمین اولنان عاقبتی حس ایدن بوایکی زواللی بک متأثر ایدیلر . اسلاملردن برچوق ذوات بکا و اوصره ده حلیده بولنان جمال پاشایه مراجعت ایدلرک زهراب و وارتنکس ایتدیلرک حلیده قالمسی ایچون التماسه بولندیلر .

۱ بوایکی ذات دوستلردن ایدی . کندیلرینی الله اولومه کوندره مدم . خصوصیه زهراب قلب خسته لغنه دوچار اولشدی . حلیده قالمی ایچون استانبوله یازدم . جواب آلامدم . مع مافیسه بن حلیده قالدیفم مدتیجه کندیلرینی کوندرمیه حکمی وعد و وعدی ایضا ایلدم . وارتنکس و زهراب ایتدیلر بک انشکا کدن برکون صکره سوق ایدلرکلی بوایکی زواللی اوزمانکی حکومت ارکانشک الک صمیمی دوستلردن ایدیلر . وارتنکسی صبق صبق خانه سنده زیارت ایدرلر ، دوستجه ، احبابیجه کوریشیر لردی . حتی بویننه صاریلوب اوپرلر ایدی .

زهراب ایسه اهوز بر مازت و قعه سنده راحت

برآزده شو قراری اتخاذ و اجرایه صلاحیتدار اولان ذواتی سوق ایدن اسبابی تهری ایدلم : ارمنی وطنداشلی بزمده اعتراف ایدرلرکه بدایت حربده هیچ برارمینتک برونی قناملش اولدیغینی بر زمانده ارمینلر چته لر تشکیل ایدرلرک اردونک ارزاق قوللرینی اورمقده و قرای اسلامیینی یاقوب بیقمقده ایدیلر . مبعوث غارو بصدرمه جیانک روسیه ده تشکیل ایتدیکلی چته ایله عادتاً روس عسکرینه پیشدارلق ایتدیکلی و بزم حرکات عسکریه مزدن روسلرک دائم ارمینلر واسطه سیله خبردار اولدقلری قابل انکار دکدر . ارمینلر طرقتدن اجرا ایدیلان وان قتالک تهجیر تشبیه اتندن خیلی مقدم اولدیغینه محققدر . حربده بولنان بر ملت هرشیدن اول اردولرینک سلامتی دوشونور و بوایکی تجارزاتک تعمم ایتدیکلی برلرده شدتلی وظلمانه ده اولسه نداییر لازمه بی اتحاددن چکنه سی ایجاب ایدر . بو نقطه نظر دن ایچلرنده بک چوق بیکنهارده بولونقله برابر شرقی حرب منطقه سنده کی ارمینلرک تهجیرلری حقیقده کی قرار و تشبیه اتندن دولای بو قراری و برنلر بلکه کندیلرینی مدافعه ایده بیلیرلر . آنجق قرار واقعت هر طرفه تعمیمندن و صورت اجرا سندن دولای مسئولیتدن قورتیله منزلر .

أوت ، برطاقم ارمینلر دشمنه معاونت ایتدیلر . و بعض ارمنی مبعوثلری ده چته جیلکی مبعوثله ترقییح ایدرک برچوق جنایتلرده بولندیلر . حکومتک وظیفه سی فاعلاری باقالمق و بالکمز آنلری جزالاندیرمق و بو صورتله ممکن دکل ایسه اوحوالیده کی ارمینلری دشمنجه دکل ، دوستجه و موقتاً بشقه برلرده اسکان ایتک ایدی .

بر چته سی هرشی یابه بیلیر . چونکه چته جیسدر . یا قالا نیرسه کندوسنی بکله بن عاقبتی اولدن بیلیر . حکومت ایسه بالکمز ارباب قباحتی تعقیب ایدر . فقط تأسف اولونورکه اوزمانک رجال حکومتی قومیتجه جیلک روحنی اصلاً غائب ایتدیش اولدقلرندن بو تهجیری لک جرأتکار و خواخووار چته جیلرکده یابه میه جنی بر طرزده تطبیق ایتدیلر . اوزمانکی حکومت ارکانی روسلرک سفاریا وادیسنه تعرضه بولنه جقلرینی و ارمینلرک کندیلرینه معاونت ایده جکلرینی تحقیق ایتدکلرندن احتیاط اولق اوزره تهجیری اقره ، قونیه و اسکیشهره قدر تشبیل ایتدکلرینی سوبیلورلردی .

اوزمانلرده روسلرک بکی دریدنا اولدری هنوز اکمال ایدلشمش اولدیغندن یاووز و مدلی ایله بر درجه به قدر قره دکزه حاکم ایدک و بو شرائط دائره سنده روسلرک سفاریا حوضه سته عسکر اخراج ایتلری ممکن دکل ایدی . هایدی بو احتمالی ده قبول ایدلم . عجبا بروسه و ادرنده و تکفور طاغنده کی ارمینلر

ایچون چیقارلیدی ؟ بورالری ده سفاریه حوضه سته سی داخدی ؟ حلیده نفوس عمومی و لایتک بکرمی ده بری درجه سنده بیله اولمایان ارمینلردن نه ایستلیدی ؟ دوغرو یا کلش سلامت و وطنیه ایچون ارمینلرک بولندقلری برلردن چیقارالماری لازم عد ایدلش ایسه ایش بو طرزده سی تطبیق ایدیلیر ؟ ارمینلری (زور) سوق ایدک دیه امر و برن حکومت بو بیچاره لرک اورالرده عرب قبائل بدویه سی اده سنده مسکنسز ، غدامز نصل بازینه بیله جکلرینی دوشوندیمی ؟ دوشوندی ایسه ، صوریورم : اورالره نه قدر موادغداشیه کوندردی و مهاجرینک اسکانی ایچون قاچ ناندی ؟

طرزده تطبيق ابتدای . او زمانکی حکومت زراکاتی
 روسلرک سفاریا وادیسته تعرضده بولنه جغلیری
 و ارمینلرک کندیلریسه معاونت ابدجکلری تحقیق
 ایتدکلرندن احتیاط اولق اوزره تهجیری انقره، قونیه
 و اسکیشهره قدر تشمیل ایتدکلری سویلورلردی .
 اوزمانلرده روسلرک یکی دریدنا اولدری هنوز اکل
 ایدله مش اولدیغندن یاووز و مدالی ایله بر درجه به
 قدر قره دکزه حاکم ایدک و بو شرائط دائره سنده
 روسلرک سفاریا حوضه سنه عسکر اخراج ایتلری
 همکن دکل ایدی . هایدی بو احتمالی ده قبول ایدلم .
 غعجا بروسه و ادرنه ده و تکفور طاغنده کی ارمینلر
 همچون چیقارلیدی ؟ بورلری ده سفاریه حوضه سنه می
 داخلدی ؟ حلیده نفوس عمومیه ولایتک یکریمی ده
 بری درجه سنده بیله اولمایان ارمینلردن نه ایستلیدی ؟
 دوغرو یا کلتش سلامت وطنیه همچون ارمینلرک
 بولندقلری برلردن چیقارمالاری لازم عد ایدلش
 ایسه ایش بو طرزده می تطبیق ایدیلیر ؟ ارمینلری
 (زور) . سوق ایدک دیه امرورین حکومت بو بیچاره لرک
 اورالرده عرب قبائل بدویه سی ازه سنده مسکنلر ،
 غداسز نصل بارینه بیله جکلری دوشوندیمی ؟
 دوشوندی ایسه ، سوربورم : اورالره نه قدر
 موادغداشیه کوندردی و مهاجرینک اسکانی ایچون قاچ
 خانه یابدیردی ؟ و ارمینلرکی عصرلردن بری مسکون
 و حضری اولان و اقالم معتدله و حتی بارده اقلیله
 الفت اتمش اولان بر قومی آغاچدن ، صودن
 و هر درلو لوازم انشاییه و غداشیه دن محروم اولان
 زور جوللریسه سو قدن مقصد نه ایدی ؟ مع التأسف
 مشله فی انکار و تأویل بحال یوق . مقصد ایچا ایدی
 و ایچا ایدیلدی وینه ستر و اخفانی غیر قابلدرکه :
 بو قراری اتحاد و ترقی مرکز عمومیتنک بعض اعضای
 نافذه سی اتحاد و او مرکز عمومیتنک اعضای طبیعه .
 سندن اولان حکومت تطبیق ایدلی .
 مرکز عمومیجه بالفان حربندن اول ما کدونیا
 مسئله سنکده قولایجه حلقه تشبک ایدلشدی . اعضا
 سندن بر ذاتک اجتهادنیجه ما کدونیا مسئله سی بر
 نفوس مسئله سی ایش . اکر نفوس اسلامیه تکثر
 ایدرسه مسئله کندیلکندن حل ایدیلرمنش .
 تاریخ سیاستده بر مثل ده کورولمه مش اولان
 بو قولای صورت حلقه تطبیقاتنه شروعدن اول
 ما کدونیا حقنده ملل متجاورنک یعنی صربلر ، بولغارلر
 و یونانیلرک آمال ملیه لرینک نعدن عبارت اولدینی بو
 مملکتلرک او زمانه قدر عهدّه تصرفزده قالاسی نه
 کبی اسبابدن متولد بولندینی هیچ تأمل ایدلدی .
 روم ایلیسده بویوک چفتلرک مباحه اولنه رق اسلام
 مهاجرلری برلشد برلکه تشبک ایدلدی . بو تشبک
 او زمانه قدر یکدیگرینک دشمن جانی اولان
 صربلر ، بولغارلر و یونانیلری بر برینک قوجاغنه
 آتدی . قارشیمزه بر بالفان اتحادی چیقاردی .
 نتیجه روم ایلیتنک ضیاعی اولدی . . . قایینه اعضاسندن
 بر ذات بو فلاکت اوزرینه روم ایلی آناتولی اولادی
 ایچون برمدفن ایدی . کیتدی قورتلدق دیمشدی . . .
 ایکی رقم بیننده کی نسبتی تمیین ایچون یا رقلردن
 برینی بویوتک یا دیگرینی کوجولتک لازم کلیر . . .
 روم ایلی ده نفوس بیننده کی نسبتی تبدیل ایچون بلغارلری ،
 روملری ، صربلری محوه امکان یوقدی . اونک
 ایچون بو سنه دن اسلام مهاجرلری کتیرمکه تشبک

ایتمین برفرده مصادف اولدم .
 ۶ — قونیه دن عودتدن صکره طابندقلریک
 جمله سی بنی تبریک ایتدیله و امموریتدن انشکا کم امموریت
 تعینندن ده شرفلی اولدیغنی سویلدیلر .
 ۷ — زهراب و وارتنکس افسندیلر دیار بکره
 سوق ایدلک اوزره محفوظا حلیه کوندلرلردی .
 کندیلری ایچون تمیین اولتان عاقبتی حس ایدن یوایی
 زواللی بک متأثر ایدیلر . اسلاملردن برچوق ذوات
 بکا و اوصره ده حلیده بولتان جمال پاشایه مراجعت
 ایدرک زهراب و وارتنکس افسندیلرک حلیده قلمسی
 ایچون التماسه بولندیلر .
 [یوایی ذات دوستلردن ایدی . کندیلری
 الله اولومه کوندره مردم . خصوصیه زهراب قلب
 خسته لغنه دوچار اولشدی . حلیده قالمیری ایچون
 استانبوله یازدم . جواب آلامدم . مع مافیه بن
 حلیده قالدیم مدتیجه کندیلری کوندرمیه حکمی وعد
 و وعده می ایضا ایلدم . وارتنکس و زهراب افسندیلر
 بن انشکا کدن برکون صکره سوق ایدیلر .
 یوایی زواللی اوزمانکی حکومت ارکانشک اک
 صمیعی دوستلردن ایدیلر . وارتنکی صق صق
 خانه سنده زیارت ایدلر ، دوستجه ، احبابجه کوریشیر
 لردی . و حتی بوینه صاریلوب او برلر ایدی .
 زهراب ایسه اوتوز بر مارت وقعه سنده واحتی
 و بلکه حیاتی تهلیکه به قویهرق اتحاد و ترقی ارکانندن
 و کندیلریک نفی ایدلیکی زمان قایینه اعضاسندن
 اولان بر ذاتی خانه سنده صاقلامش ایدی . مع مافیه
 بولنرده اولومه سوق ایدیلر . و اولدیلر ! . .]
 تخمینه کوره لاقل اوچ درت یوز بیک ارمینی
 اولدی . بو قدر قان آقیدان برملتک فریاد و شکایته
 حتی وارددر . بو حقه کیسه اعتراض ایدمه من .
 فقط بالکنز ارمینی اولدی ، ایکی میلیونن زیاده ترک
 و عربده تلف اولدی . ترکلر و عربلرده ارمینلر قدر
 مقدور و بیچاره دلر . آنلرکده شکایت و فریاده حقلری
 وارددر . بن ممالک عثمانیه نک بو کونکی حالی ارضروم
 ولایتک بالاده تصویر ایتدیکم حاله بکره دیورم .
 یعنی بتون مملکتنده ایکی صنف خلق وار . بری
 حقوق غیره تجاوزله تأمین منافع ایدن متغله دیگر
 بو متغله نک شو تجاوزیله ازیش اولان ترکلر ،
 عربلر ، و ارمینلر ! . . .
 هیزک مصدر فلاکتی بر ! . . . وطنندن
 آیریلررق بولارده اولن و یا اولدورولن ارمینلرله الجزیره
 و سوریه جوللرنده ، ارضروم غلاسه لرینده آچلقدن
 خسته لقدن ، صوئوقدن ، صیحاقدن تلف اولان و یا تلف
 ایدیلن ترکلرک و بنانده ، سوریه ده آچلقدن سواقلرده
 ایکیله یا ایکیله به تسلیم حیات ایدن عربلرک و جمال پاشانک قانون
 عدالتی موجبنجه ایبه چکیکن و منفارده سفالت ایچنده
 سونوب کیدن زوالیلرک مقدراتی مشترکدر و یونلری
 بو حاله کتیرن قوه مششومه عین قوتدر . بناء علیه
 ترکلرده ، عربلرده ، ارمینلرکی دعواچی یز . بزده
 عدالت ایستیوروز . یکدیگریمزه عطف قصور ایلکدن
 ایسه آل آله و بره رک عالم مدینه ده استدعای عدالت
 ایتک و عصرلردن بری قارده شجه یا شامش اولان
 عربلری ، ترکلری ارمینلری بو حاله کتیرلرک مجازاتی
 ایسته مک و هنوز وقت کیمه مش ایسه بوندن بویله ده
 ینه قارده شجه یا شاممه چالشقی بک موافق اولور .
 جلال

ارمنستانك استقلالى

۴۶ مرکزى (ارپوان) اولوق اوزره ايكي

سندن برى فعلاً موجود بولونان ارمنستانك استقلالى ائتلاف دولترنجيه رسماً تصديق ايدلشدر. بز بوخبرى بر چوق نقساط نظردن نمونيله تلق ايدرز. بو نقساط نظردن برى دوغروون دوغرويه ارمنيله عايددر. بوكون بزمله ارمنيلر آراستده دوستانه مانا-بتلر حكم سورمه بور، بونكله برابر حقت-ناساق نامنه اعتراف ايتمكدن چكتمه، بركه ارمنيلر استعداد وقابليت صاحبي آدملردر. جهانك هر طرفنده مليت بره نسايلرندن بحث ايدلديكي صيرهده ارمنيلره ملي بر يورد ويرلمه ميسي حتمه تراق اولوردى. دنياك هر طرفه داشيلان ارمنيلر آراستده كي حرتى رابطه لرى ادايه ايتك وكنديلرينه او صاحبلكي حتمه ويرمك ايجون مطلقامستقل بر ملي بورده احتياج واردى. روسيه انحلال ايدر ايجز بو يورد ارمنيلر كك زياده متكاتف بولوندينى قفقاسيا اراضيسنده كندى كندينه ميدانه چيقدى.

برمدت ارمنيلر يكي يوردلرينه اهميت ويرمك لزوم كورمديلر. كوزلرى او كنده بويوك ارمنستان خياللى واردى. حرب زماننده قسماً بر حرب سلاحي مقامنده ياييلان پروبا. غاندار، حسيات دينيه اعتباريله حساس بعض ذوانك كوستردكلى توجه، كنديلرينه بويوك اميدلر ويرمشدى. بحرسفيددن بحرسياهه قدر امتداد ايدمك بويوك بر ارمنستاندن بحث ايديوورلر و بوواسع ارمنستانى كوسترن خريطه لر قارشيسينده استقراقه داليورلردى. اوروبا و آمريكانك رسى وغير رسى محافلنده برمدت بوخيلاره مامشات كوسترلدى. فقط وضعينه عملى بر نقطه نظردن باقيلمه باشلانجه ايش دكيشدى. اولو بويوك ارمنستانك بحرسفنده قدر وارا ميايجنى سويلندى. سوكره ياواش ياواش تور كيمك هيچ بر طرفنده ارمنى اكثر قى بولوندينى و برارمى اقلبتك مسلمان اكثرىتنى اداره ايدميه چكى آكلاشيلدى. ميرآلاى (ها-سكال)، جنرال (هاربور)، مستر (قره-بن) كى آمرىقالى مدققلرك هيسى تور كيمده برارمنستان تاسس ايدميه چكى تدقيقات نتيجه سينده آكلا-ديلر و بوفكر كك طرز تطيقنى آراشيدير مق اوزره بورايه كلش ايكن فكر كك اساسه مخالف اولارق بورادن دونديلر. (روبرت قوللچ) مدبرى دوكتور (غبهتس) كى توركار حتمده بر توجه مخصوص بسله ديكي ادعا و ارمنيلر حتمده كي توجهى انكار ايديله مهن ذواتده آناتولىنى كزوب دولاشدقون سوكره عين مطالعهده

و آمریکائیک رسمی و غیر رسمی محافظانده بر مدت
 بوخیلارله عماشات کوسستردی . فقط وضعیته
 عملی بر نقطه نظر دن باقیمنه باشلائیجه ایش
 دیکشدی . اولا بو یوک ارمنستانک بحر سفیده
 قدر و ارامایه جینی سویلندی . سوکره یاواش
 یاواش تورکیه نیک هیچ بر طرفنده ارمنی اکثریتی
 بولونمیدنی و برارمنی اقلیتک مسلمان اکثریتی
 اداره ایدمه یه جکی آکلاشیلیدی . میرآلای
 (هاسکال) ، جنرال (هاربور) ، مستر (قره ین)
 کی آمریکالی مدققلرک هبسی تورکیه ده برارمنستان
 تأسس ایدمه یه جکی تدقیقات نتیجه سنده آکلا-
 دیلر و بوفکرک طرز تطیقه ایشدیرمق
 اوزره بورایه کیش ایکن فکرک اساسه مخالف
 اولارق بورادن دوندیلر . (روبرت قوللج)
 مدیری دو قور (غیبس) کی تورکار حقنده
 بر توجه مخصوص بسله دیکی ادعا وارمنیلر حقنده کی
 توجهی انکار ایدیله مه یین ذوات ده آناتولی پی
 کزوب دولاشدق دن سوکره عین مطالعه ده
 بولوندیلر .

حربدن اولکی وضعیت بیله نظر دقنه آنسه
 ارمنیلرک هیچ بر طرفنده حائر اکثر اولمیدنی
 کورولور . مسلمان اهالی بی مذهب ، عرق ،
 لسان اعتباریله بر جوق قسملره آیرمق صورتیله
 ارمنی اکثریتی اثباته قالدیشانلر واردر . بوکمی
 حسابلر ، احواله واقف اولمایان بر قاچ ساده دلی
 بلنکده آلدانه بیلیر . فقط عملی نقطه نظر دن
 نه کی برقیق حائر اولایا بیایر ؟ اسلام اکثریتی
 آراسنده عرق ، مذهب ، لسان فرق لری نیک قات
 قات فوقنده بر اسلامیت و عثمانلیق تساندی
 واردر . مشترک بر دین ، مشترک بر تاریخ ، مشترک
 بر عمومی لسان ، کندیلری بی متحد بر کتله حالنده
 بولوندور مقصددر . بالخاصه برارمنی اقلیت
 حاکم سی قارشیننده ، بو اکثریت ایچنده محکم
 بر تساند حصوله کله چکنه هیچ کیمسه شبه
 ایدمه من . هله مقدار جهتیله فعلاً موجود وضعیت
 نظر دقنه آنیسه قابلیت تطیقه نیک صفر دن
 عبارت اولدینی قولاییمه نظاهر ایدر .

ایشته ارمنستانک استقلالنده بزی نمون ایدن
 جهتلرک بری ده بو نقطه نیک مثبت و قطعی بر
 شکلده تصدیق اولونمایدیر . فی الحقیقه یکی
 حکومتنک حدودی مسئله سنده بر آچیق قیو
 بر اقبیلور . فقط بو آچیق قیو ، ارمنستانی ،

یکی ارمنستان جمهوری ایله مملکتتمز آره سنده
 تأسس ایدمه بیله جک دوستلقدن بحث ایتمک
 نایموسمدر . بونکله برابر استقبالی ایچون بز
 دوستلق احتمالی برنی معدوم کورمه یورز . شرائط
 طبیعه عودت ایدر ایتمز دوستلق احتیاجی
 - بالخاصه اقتصادی نقطه نظر دن - ارمنستان
 دو یه جقدر . ارمنی زمامدار لری آره سننده
 موسیو هارونیان کی عقلی باشنده واعتدالتکار
 ذرات واردر که اورته لق دوزملیر دوزملز هیچ
 شبه منز بو کونکی افراطکار لقدن تجرده
 باشلا یه جقلر و ایکی مملکت و ایکی عنصر آراسنده
 یکی بر طرز مناسبه یول آچه جقلردر .

اولسه اولسه بر تصحیح حدوده ایصال
 ایدمه بیایر که بو جهت ذاتا توفیق باشانک چین
 شباطده کی مخطرله سننده دولتیز نامنه تکلیف
 ایداشسدی . بز اولیه ظن ایدرز که معقول
 ارمنیلر ، بو تصحیح حدودی و برده دکزله
 مواصله نیک مناسب بر شکلده تأمیننی غایه عد
 ایتمکله اکتفا ایدمه جکلر و اقتصاداً فعال بر عنصر
 اولان ارمنیلرک دنیانک دور طرفنده داعیلماسنی
 منع ایتمک ممکن اولمیدنی ، بر طرفنده مستقل
 بر ملی یورد صاحبی اولمقدن ده ایلری کیتمکه
 مایه امکان بولونمیدنی و بو کون فوق العاده
 شرائط اطاعتیله حدندن یوسک بر موفقیت
 تأمین ایدلسه بیله بونک دوام ایدمه یه جکی
 آکلا یه جقلردر .

احمد امین

ارمني قتالندن کيملر مسئولدر؟

حقیقی مسئوللر کيملردر؟ وقایع ناصل باشلادی؟ آلمانلک مسئولیتی یوقیدر؟

TDV ISAM
 Kütüphanesi Arşivi
 No ZE 684

مه ته رنج (باش وکیل تان هولومه یازدیغی برابوردی دیورک: بوراده متعدد باشلی بر جانوارده بکزمین متعصب وشوهون قومیتیهی ضبط ایدهجک درجه ده قوتلی هیچ کیمسه یوقدر. قومیتیه باقی قالان صوک ارمني بقایاسنکده محو ایلسنی طلب ایدیور حکومتده موافقه مجبور اولوبور. فقط شمدی قومیتیه تک انده آج قوردلر ایچون یاره ویرمک آک ارمني بیچارهسی قالشدر. (تورکاشدریمک) بونلرجه تورک اولمان هر شیشی قتل واحا اتمک و دیگر ملنلرک املاکنی افنا ویا جیرا استملاک اتمک دیمکدر.

برنس (هوهنلوه) وقوت (وولفمه ته رنج)، تان هولومه آلمان مطبوعاتنده مقالهلر یازدی برقی صورتیه آلمانلرک اوزرندن ارمني نجایی لکلرخی اتمی ایچون تشویقانده بولس دیلر. بو داهیهانه تکلیفه ویا هلمستراسه دن بر جواب ورود اتمدی. بالعکس (شمالی آلمانیا غرنه سی) کچی برلینک تم رسمی غرنه سته کنج تورک لک ارمني قتالی رد وانکار ایدن بیاننامه لری نشر اولماسنه، دشمن مطبوعاتنک عمالی ایتمراطوراننده ارتکاب ایدیلن اعتسافات ونجاوزات حقنده کی بیاناتی تکذیب اتمسه مساعده ایدیلدی.

باکو قتالری

ارمني فاجعه سنک صوک صفحه سی ۱۹۱۸ مارتنده (برست لیتووسکی) معاهده یله کشاد ایدیلش و دوقور (له بیوس) ک وفاقته نظرأ باکو به قدر امتداد ایشدر. (برست لیتووسکی) معاهده سندن تورک لری لک زاردها قارس ویا طوسی اشغال ایله اکنتفا اتمه ترک ارمنیلرله مسکون اولان و بو شهرلرک اوتیه طرفنده بولونان حوالیه ایلرله مشرلدر. بو ایلرله مع حرکتی تورک قوه احتیاطیه سی بک زیاده مشغول ایدیه بیکندن (لودندورف) ۱۹۱۸ جز براننده آلمان قرارگاه عمومینندن انوره صرف اسباب عسکریه به استناداً شدید بر توختنامه یازدی. هیندنورغده لودندورفک اثرینه اقتضاء بر «خریستیان» طوریه قفقاسک خرد تیان اها لسنک سالم قالسنی تنبیه ایتدی. انور صودن بر جواب ویرمکه اکنتفا ایتدی. تورک لک ۱۷ ایلولده نوری یاشا قومانداسنده باکو به دخول لری شرق اردولری ارکان حرب رئیس آلمان قائمقامی (پاراکن) طرفندن تورک شرق اردولری غروبیه بر تفرافنامه یازلسنی اشاح ایتدی. قائمقام (پاراکن) بو تفرافنامه ده (پاشالرک نظر دقتلری جلب ایتدیکنی و باکو ده بولان بيطرف قونسولسارک قتلره بیکانه قالمایه جقلری) بیلدی بروردی. نتیجه مقال اوله رق «تورک لکندی لرنک راجتسز ایدله لرنه مساعده ایچورلر» دیوردی. اشاح اوزری دایم ارقه قونسولسی (متروپول) اولنک بیوک سالونیه کیره رک ضیافتده بولنان قائمقام (پاراکن) آلمان خانهلری قیولرینک جیرا قیرلیدیغی و خانه ساکنه لرنک حیاتیلی تهسکده اولدیغی بیلدی بروردی.

بونک اوزرته آلمان قائمقامی آغاغه قالفه رق نوری پاشابه خطاباً دیرک: «اصاناب، آلمانلرک حیاتلرنک محافظه ایدلسی ایچون تشبیهانده بولنا کزی رجا ایدرم. عکس تقدیرده استانبولده کی آلمان سفیریه آلمان اموال و حیاته بک آز اهمیت ویردی بک کزی بیلدی برمک مجبورینده قالمجم».

نوری یاشا ائندن کلن هر شیشی بایدیغی بولر، بونک اوزرته قائمقام (پاراکن) داها یوکسک زینلی هیچ بر ضابطک شهری کز مه دیکنی ویا جمله اسراک ذوق و ضایفته مشغول اولدیغی سوبله رک نوری به ایله تحفیری متضمن بر حرکتده بولونور. برقاچ کون صوکره (پاراکن) خلیل پاشا طرفندن شرق اردولری غروبیه ارکان حربیه ریاستندن عزل ایدلدیکنی متضمن بر تفراف ایشدر. نوری ایشه فرانتزجه اوله رق نقلیده آلمان فوق العاده قومیسری فون (قرمس) ک کوچک بر قضایک در حال تصدین ایدله بکنه دائر تأمینات ویرسوردی.

۲۷ اگستوس تاریخی «تایس» غرنه سندن: تورکیانک ارمني ملتلی احما سیاسی قارشینده دول مرکزیه تک حجاب آور وضعیتلری بویه راجتالی (بارون قرمس فون فرمساشناین) ک ۲۰ اگستوس ۱۹۱۸ تاریخنده برلین خارجه نظارتیه کشیده ایدیلن بر تفرافنامه سندن مستبان اولمه در. جنرال فون قرمس سوریه کی تورک اردو قوماندانی معهود و مشهور جمال پاشانک ارکان حرب ریاستنده بولوغش و (برست لیتووسکی) معاهده سنک امضاسی اوزرته قفقاس آلمان فوق العاده قومیسری طرفندن ارمني مسئله سی محانده تدقیقه مامور ایدلشدی. بارون (فون قرمس) ک تفرافنامه سی ویا هلمستراسه تک مساعده سیله آلمان شرق قومیسری مؤسس و آلمان ارمني جمعی رئیس دوقور (هوانس له بیوس) طرفندن نشر ایدیلن آلمان اوراق و توائقی رسمیه قولله کسوفی میاننده بولونمده در. (۱۹۱۸-۱۹۱۴ ده آلمانیا وارمنستان) نامی طاشیان بوقولله کسیون ۵۰۰ صحیفه لک ۱۵ مارق قیمتده بر ائدر. بواژده هیچ کیمسه تک اتمل ایدلک ایسته یلیدیکی سوبله بکله برابر ترک مطالبه سندن، برینده تا باش وکیلدن ایا طولیده بولنان ک کوچک آلمان مأموریه قدر هینک ارمنستان و قانک کونی کونه واقف اولدولری اکلاشیلور.

فون درغولج و ایمان فون زاندرس کی هیندنورغ ولودندورف ده مسئله تک تفرافنامه واقف ایدیلر. راجتستانک اکثریت قومیتیه سی بویایانه سری سینه سنده طاشیلوردی. بویه اولفله برابر تورک لری دائره عقل و منطقه ادخال ایچون هیچ برشی یایمادیلر. استانبولده اورویانک آلمانیا سفیری آده صره بعض تشبیهات رسمیه ده بولونور کی ایدی. فقط تورک لک آلمانلک حربله مشغول اولاراق ظفرلر قازانقله مشغول اولسی لازم کلدیکنی، تورک احوال داخلیه سته مداخله ایله وظیفه دار اولمادیغی آلمان سفیریه آکلایدیلر. آلمانلر کندی سیاستلری مقتضاسی فراسنده و بلچیقاده تهجیر ایله مشغول اولدولرندن تورک لک نه دیمک ایسته دکلری بک آجیق برصورنده کلامه شلردی. فاجعه استانبولده ۲۵ ایلول

اتحاد جبرلک وحشی طبعی

دوقور (له بیوس) حکمت حکومت پردمی آئنده مرکزی استانبولده اولان ماییتورور قومیتیه تک فصل وحشیانه بر حرس و طعمه احما سیاستی تمقید ایتدیکنی مدالاً ایضاح اتمکده در. طلعت، خلیل و انور بو قومیتیه تک ک فعال عضولری اوله رق تهجیر ایدلکده درلر. کنج تورک لک ارمني مطالبی تمقید ایدمک اولان بحران اقتصادی و عسکریه قارش دایم کوزلرخی قایلشدر. ۱۹۱۶ سنه سنده در سعاده آلمان سفیری اولان فون (پول وولف)

قافقاسیه سیاستمز و ارمنیلر

۲۷۷

TDV/ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2015/84

تاریخک نه قدر غریب جلوه لری وارد ا
اون ، اون بش سنه اول آمریقانک ، اورویانک
هرکوشه سنده عثمانلی حکومتی علمینه تحریکات
پایغله مشغول اولان ارمنیلره « برکون کله جکدرکه
حکومت عثمانیه استقلالکنزک یکانه حقیقی طرفداری
و مدافعی وضعینده بولونه جقدر ، منفعتلری
ایجاب ایندردیکی مدتیجیه کویا انسانیت نامنه
یوزیکزه کولن انکلیزلر . فرانسزلر ، روسلر
موجودیتکنزک اک مشکل و نازک دقیقه لرنده
سزه باش بیله جویرمیه جکدردر . « دنیلسه ییدی
اونلر کلبا امکان خارچنده برشی ایشتمش کبی
استزایله کوله جکدردی . حال بوکه برایی سنه
اولسنه قدر مستبعد عد اولونان بر وضعیت بو
کون حقیقت شکلنی آلمشدر . نشر ایدیان خفی
معاهده لر دن ا کلاش دینی وجهله انکلتزه و فرانسه
مستقل برارمنی حکومتی فکری چاروق روسیه سنه
قارش برنایه ایچون بیله مدافعه لوزوم کورمه مش
وصوک زمانلرده ارمنیلرک استمدادینه « نه یایلم ،
طوبلرمن آرات طاغنه قدر و ارمایور . « دیه
مقابله ایشلردر . ائتلاف دولتلرینک کوچوک
ملتری منایا کنندی احتراصلرینه فدا ایتمسندن
متولد تأثیرلر قافقاسیه ده حصوله کلدیکی وضعیتله
برلشنجه معتدل فکری ارمنیلر منفعتلرینک بزم
زمره ائتفایه ایله برلکده حرکت ایتکده اولدیغی
اکلامشلردر . المانیا ایله روسیه آرسنده چریان
ایدن صوک مذاکره لرده یالکنز کورجستان
منافی نظردقه آله رق مستقل ارمنی حکومتک
فدا اولونماسی دائره بی برکات دها تحدید ایتش
و بزی ارمنی حکومتک یکانه دوستی و مدافعی
حاله قومشدر .

ایلك نظرده غریب کورون بو وضعیتک
پک بسط و معقول اساسلری واردر . بزم
ارمنستانه طرفدار اولمازک سائقی ، ارمنیلره
عائد بر دوستلق حسندن زیاده کننیمزه عائد بر
منفعت فکریدر . ایشته بونک ایچون ارمنیلر
بزم بومشله ده کی نقطه نظرینک خاص اولدیغنه
و آره یه ارمنیلر طرفندن سببیت ویرلش یکی
وقایع کیرمدکجه ثابت قالاغنه امین اولابیلرلر .
دنیا ده هیچ بر مملکت اراضیسنه و امنیتنه
داخلدن و یا خارچدن بر تجاوز وقوع بولماسنه
کوز کوره سیرجی قالماز . مطلقا حقیقی صوکنه
قدر مدافعه ایدر . بونک ایچون بزده کنندی
اراضیمز داخلنده بر مستقل ارمنستان وجود
بولماسنی هیچ بر زمان حوصله مزه صغیر مزه مزدق .
حسیاتمز بونی ممکن دکل هضم ایدمزدی .
فقط بو ارمنی حکومتک اسکی روس اراضیسنده
تأسس ایتمسی احتمالی حاصل اولونججه وضعیت
دکیشیده . حکمتمزک دها ایتسدان تقدیر

وضعیتدن قورنارمانک یکانه چاره سی ، کنندیلرینی
أو صاحبی ایتمکدر . ارمنیلر أو صاحبی اولونججه
سیاسی تحریکات برینه حرتی و اقتصادی ایشلرله
اوضاشمغه باشلارلر و بویله جه بز شمال شرقی
حدودیمز اوزرنده دائمی اخلاله میال غیر مشغول
برطاملدن ، اجنبی مملکتلر نده علمیمزه تحریکاتده
بولونمقدن باشقه برشی یایمیان آدملردن تبعه من
آرسنده کی ارمنیلری دائما آفساسده چالیشه جق
کیزی بر اوجاقدن قورتولش اولورز .

مستقل و مملکتی داخلنده کی کاندن مشغول
بر ارمنستان بزم ایچون بر تهلک تشکیله ایده من .
چونکه غیر دوستانه حرکتلرندن دولایی
کندیندن آچقدن آچیغه حساب ایسته بیلیرز .
بوکی حرکتلر نتیجه سنده مقابله بالئل تدبیرلرینه
مراجعت ایتک لازم کلیرسه قارشیمزده روسیه نک
ویایلم هانکی حکومتک ال آلتدن حمایه کورور
برطاق تبعه سی دکل ، دوعرو دن دوعرویه سوز
اسماع ایتدیر بیله بیله جک مشغول بر قوت و مقام
موجود بولونور . بوقونک بزم امنیتز اخلال
ایتمک قالیقشامی ملاحظه کلدر . چونکه روسیه ده
نه وقت اولسه اراضی ضبطی طرفداری بر
حکومت تشکل ایده بیله جکی کبی قفقاسیاده کی
مستقل حکومتک قسم اعظمی ده بزم طبیی متفقمز
وضعینده بولونه جقدر . حال بوکه بزم مملکتیمز
داخلنده پایه جق اوقدر ایشمز واردر که آپه بر بیالیمز
امللرینه دوشمه مزه احتمال ویریله من . دیک که
ارمنستان بز دن تهدید کورمدیکی حالد شالدن
دائما تهدیده معروض بولونه جق استقلالنی مدافعه
ایچون اک قوتلی بر قومشو حکومت صفتیه بزه
استناد ایتک احتیاجنی دوایا جقدر . بزده بو
حکومتدن شالدن کله بیله جک خارجی بر تهلکیه
قارش ایلك سد صفتیه استفاده ایده جکزر . ذاتا
ارمنستان اقتصادا ایشایه بیلیمک ایچوزده مملکتیمز دن
و بزم المزد کی بری و بحری طریق لر دن استفاده
ایتمک مجبوردر .

سیاست عمومی نقطه نظرندن ارمنستان بزم
المزده پک استفاده لی بر واسطه در . بو واسطه بی
ابی بر صورتده قوللاغنی زمانی ده گلشدر و بلکنه ده
حکمک اوزره در . بز خارجی سیاستمز اکثریتله
حسیاته ویا تصادفه کوره تدویر ایدیبورزه آرتق
بوندن صوکره حساب مستند بر استقبال سیاست
تعقیب ایتک آلیشملی تر . ارمنستانده بونکون
عقلی باشنده غنصرلر اورته لغه حاکم بولونوبور .
بو غنصرلر سوز آکلار و دور اندیش براییکی ارمنی
متفکرینی مرخص صفتیه شهریمزه کوندرمشلردر .
ارمنستانده حاکم اولان ذوانک دنیا نک مختلف
یرلرینه داغیلیمش ارمنیلر آرسنده نفوذلری پک
آزدر . مسئله نک بزم ایچون حائر اولدیغی امری

بر له شنبه معتدل فخری از منیر معتبر است بزم
زمره اتفاقیه ابله بر لکده حرکت ایتمه که اولدیفنی
اکلامش در المانیا ابله روسیه آرسنده جریان
ایدن صوک مذاکره کرده یالکنز کورجستان
منافی نظر دفته آنه رق مستقل ارمنی حکومتک
فدا اولونامی دائره بی برقات دها تجدید ایش
و بزنی ارمنی حکومتک یکنه دوستی و مدافعی
حاله قومشدر .

ایلمک نظرده غریب کورونن بووضعیتک
یک بسط و مقول اساسری وارد . بزم
ارمنستانه طرفدار اولما مرک سائق ، ارمنیله
مائد بر دوستلق حسندن زیاده کندیغزه مائد بر
منفعت فکریدر . ایشته بونک ایچون ارمنیلر
بزم بومشله ده کی نقطه نظر مرک خالص اولدیفنه
و آره به ارمنیلر طرفندن سببیت ویرلمش یکی
وقایع کیرمدکجه ثابت قالاچغنه امین اولاییلر .
دنیاده هیچ بر مملکت اراضیسنه و امنینه
داخلدن و یا خارجدن بر تجاوز و وقوع بولماسنه
کوز کوره سیرجی قالماز . مطلقا حقی صوکنه
قدر مدافعه ایدر . بونک ایچون بزده کندی
اراضیمز داخلنده بر مستقل ارمنستان وجود
بولماسنی هیچ بر زمان حوصله مزه صیغیر مزندق .
حسیاتمز بونی ممکن دکل هضم ایدر . مزدی .
فقط بوارمنی حکومتک اسبی روس اراضیسنده
تأسس ایتهمی احتمالی حاصل اولونجه وضعیت
دیکشدی . حکومتک دها ایتمدادن تقدیر
و تمیز ایتدیکی کبی بو طرزده برار لمستانک بزم
ایچون لزومی وارد . بز بوارمنی حکومتک حقیقی
بر دوستی صفتیله اورته به جیه رق کندیسنه الدن
کان معاوتی کوستره جک اولورسه ق سنه لردن
بری اوزایان بر دعوائی یک ایی بر صورتده تصفییه
ایده بیلیرز .

فکریمزی ایضاح ایده لم : قافقاسیاده
و آمریقاده مشکاف ، سائر قطعه لک هر طرفنده
داغنیق بر طرزده ، حرث اعتباریله متکامل بر
حیانه مالک بر ارمنی عنصری وارد که استقلال
خصوصنده کی احتیاجی تطمین ایلمدکجه متبادیاً
تحریکانده بولونجق و هیچ بر نوع غیر مسئول
حرکتلردن چکنه به جکدر . بو تحریرکاتک باشلیجه
هدفی ده بز اولاجغز . آمریقاده بولونمش اولانلر
ارمنی تحریرکاتک بزم علیهمزه نه قدر عمومی
افکار خصانه حاصل ایتدیکی یک ایی تقدیر
ایدرلر . ارمنی عنصری بویه غیر مسئول بر

مستقل حکومتک تمام اعظمی ده بزم ایی
و ضمیمه بولونجقدر . حال بونکه بزم مملکتمز
داخلنده پا به جق او قدر ایشمز وارد درگاه امیر بیاییمز
امللرینه دوشمه مزه احتمال ویر یله مز . دیمک که
ارمنستان بزدن تهید کورمدیکی حاله شمالدن
دائماً تهیده معروض بولونجق استقلالنی مدافعه
ایچون اک قوتلی بر قومشو حکومت صفتیله بز
استاد ایتک احتیاجنی دو یاجقدر . بزده بو
حکومتدن شمالدن کله بیله جک خارجی بر ته لکجه
قارشی ایلمک سد صفتیله استفاده ایده چکنز . ذاتاً
ارمنستان اقتصاداً یشابه بیلمک ایچون بزده مملکتمز
بزم المزد کی بری و بحری طریق لردن استفاده
ایتکه مجبوردر .

سیاست عمومی نقطه نظرندن ارمنستان بزم
المزده یک استفاده لی بر واسطه در . بو واسطه بی
ای بر صورتده قوللائق زمانی ده لکشد و بلکده
تکمک اوزره در . بز خارجی سیاستمز ای اکثریتله
حسیاته و یا تصادفه کوره تدویر ایدیوروز . آرتق
بوندن سوکره حسابه مستند بر استقبال سیاستی
تعقیب ایتکه آیشلی بز . ارمنستانده بونکون
عقلی باشنده عنصرلر اورته لغه حاکم بولونویور .
بو عنصرلر سوز آکلار و دور اندیش برایکی ارمنی
متفکرنی مرخص صفتیله شهرت مزه کوندره مشلدر .
ارمنستانده حاکم اولان ذواتک دنیانک مختلف
بر لرینه داغیلمش ارمنیلر آرسنده نفوذ لری یک
آزدر . مسئله نک بزم ایچون حائر اولدیفنی ایتدی
لایقیه آکلایه رق ارمنی حکومتک خارجه کی
ارمنیلر آرسنده کی نفوذنی آرتیرق ، موقعی
تقویه ایتک و یکی حکومتی یشابه بیله جک بر حاله
قومق بزم المزده در . صدراعظم باشا بر لینده
بزم شمال شرقی جهت لرنده کی منفعتلر مزدن ،
قفقاسیاده کی اسلام حکومتلرینک استقلالندن وقایبت
حیاتیلرینک تأییدی لزومندن بحث ایده جک لردر .
بومیانده مستقل بر ارمنستان دعوا سنک ده عین
درجه ده قوتله مدافعه ایلمه سی و بومشله نک بزم
کندیغزه متعلق مسئله لر طرزنده تلقی اولونامی
شایان تمیزدر . بز بر بدن سوکره یکی بر موجودیت
کیرمکه . کندی ایهلر مزله مشغول اولمغه و خارجه جک
حرمتنی قازانق اوزره المزدن کلدیکی قدر چالیشمغه
باشلایه جغز . بویکی دوره نک بدایتدن اول ارمنی
مسئله سی قطعی بر صورتده تصفییه ایوب اورته دن
قالدیرمق ، همه ده خارجه حیثیتمز ای اعلام ایده جک
بر طرزده حل ایتک ایچون اله کچن فرصت
قاجیر لاملیدر .

احمد امین

تورك - ارمني ائتلافى

هنوز قىلى بوشى يوقسده مساعد برزمين

۲۴۲ ۲۰۱۵ احضارى مكنسدر

TDV/ISAM
Kutubhanesi Arçivi
No 271/0261

صوگ زمانلرده تورك-ارمني منافىك اشتراكى نظر اعتباره آلنهرق حرب صوميدن سوكره بك مشوم برطرزده علونن منافرت آتشنك تسكين واطفاسى بولنده بعض احتياچار حس ايدلديكى محسوس اولقده در. فى الحقيقه، بعض بدخواهراك تروج ايتكلى طرزده بعض ونقر تلامه سى هر ايكى عنصر ايجون السلاب حضور و آساشدن وطرفين منافىك اخلاندن باشقه برنيجه و برمه چكى آرتق ادراكى مشكل بر حقيقت دكلدر. اولكى كونكى (وهرچين لور) غزته سى تورك - ارمني ائتلافك بطريقخانه مجلسنده جدى بر صورتده موضوع بحث اولديغى يازميش، دونكى فرانزجه منتشر (رونه سانس) غزته سى ده بونك دوغرى اولديغى ادعا ايتشدر . هر ايكى غزته بك نشر ياشى آنى به نقل ايدسيورز . عين زمانده بو مسئله حقهده بطريقخانه محافلى ايله حكومت آرمهنده تماس و مذاكرات وقوع بولوب بولمديغى صورت مخصوصه ده تدقيق ايتك : هنوز رسما و اساسلى بر صورتده تشبث واقع اولديغى تا مبن ايدلمه مكلمه براب بولم برزمين ائتلاف احضارى ايجون تشبثات وقوعى مستبعد كورولمه مكلمه و بر طريق ائتلاف بولونمى مامول عد ايدلكده در . شرقك يك محتاج اولديغى سكوت و آساش ديپلوماسى كررولتيلرندن زياده بو طور ايفلر سكته سنك ائتلاف يورولكلى، مباله نلى واحتراسجويانه مطالبانن فراغتلى سايه سنده استقرار پذير اوله چى محقق اولديغى جهته، هنوز قومه اولان بوتظاهر اتمك ياقينده جدى برشكه اقرار ايتسى مامولدر . دونكى (وهرچين لور) ديوركه :

«ارمن بطريقخانه سى مجلس مختلطى دون بر اجماع عقد ايدرك احوال حقهده مذاكراتده بولونمشدر . دوكتور (ماويكيان) حاد مائى اوزون اوزادى به تفریح ايدرك شيمدى به قدر وقوع بولان تشبثاتك ويردىكى نتايجى ايفاح ايتشدر . مجلس ، بطريقخانه قيو كهياسى طرفندن وقوع بولان تشبثات و بالخاصه بر تورك - ارمني مقارنتى خصوصنده محافل حكومته موجود اولان آرزو و تمايلانه دائر مومى ايله طرفندن ويريلن ايفاحانه اطلاع كسب ايتشدر . مجلس حال حاضرده . بويه بر مقارنتده بر محذور اولما بوب بالعكس احوالى دهها زياده تنوير ايدم جكنى تقدير ايدرك مسئله يى اوكرده كى جمعه كوئى مجلس ملىك نظر تصويبه عرض ايله مكلمه قرار و برمشدر .

ديكر طرفدن مسائل ايله مكلمه آلتش اولديغى استقامتى نظر اعتباره آلان مجلس كاملاً استعفا ايدمك موقعى يكي اعضايه ترك ايتكلمه قرار و برمشدر .» (وهرچين لور) بو حوادتنس دن سوكره شو مطالبه يى بورودسيور :

« بزه تبليغ ايديلن بو قرار بر ماعت رسميه يى حائر دكلدر . بونك ايجون قيدا احتياطله درج ايدسيورز . اكر بو مقارنت يالكنز امور داخله مزه حاد اولوب مسائل خارجه مزله علاقه دار دكلمه غير مناسب دكلدر . فقط بو بابده بر فكر قىلى آلتق ايجون مسئله مك توضع ايتسى و مجلس ملىك فكر يى بيلدرمى لازمدر ، مسئله مك اهميتندن دولابى اوج بطريقخانه مجلسك مشتركاً تصويبه اقرارى لازمدر .»

ديكر طرفدن رونه سانس غزته سى بو حوادتى تكذيب ايدرك ديوركه :

« ارمن بطريقخانه سى مجلس مختلطده

سکته سنک اثلا پرو لکری، مبالغه‌ای و احتراس جوانانه
مطالباتدن فراغتاری سایه‌سندسته استقرار پذیر اوله‌جینی
محقق اولدینی چهلته، هنوز قومه اولان بوتظاها تک
یاقینده جدی برشکله اقتران ایتمی مأمولدر .
دونکی (وه‌چین لور) دیورکه :

«ارمنی بطریقخانه‌سی مجلس مختلطی دون بر اجتماع
عقد ایدرک احوال حقیقده مذاکرآده بولومشدر .
دوقنور (ملویکیان) حادثاتی اوزون اوزادی‌یه
تصریح ایدرک شیمیدی‌یه قدر وقوع بولان تشبثاتک
ویردیکی نتایجی ایضاح ایشدر . مجلس ، بطریقخانه
قیو کھیاسی طرفندن وقوع بولان تشبثانه وبالخاصه
برتورک - ارمنی مقارنتی خصوصنده محافل حکومتده
موجود اولان آرزو و تمایلاته دائر مومی‌یه طرفندن
ویریلن ایضاحانه اطلاع کسب ایشدر .
مجلس حال حاضرده بویه بر مقارنتده بر
محدور اولایوب بالعکس احوالی ده‌ها زیاده شور
ایده‌جکینی تقدیر ایدرک مسئله‌یی اوکرده کی جمعه
کونی مجلس ملینک نظر تصویبانه عرض ایله‌مکه قرار
ویرمشدر .

دیگر طرفدن مسائل ملیه‌نک آلمش اولدینی
استقامتی نظر اعتباره آلان مجلس کاملاً استقامتا
ایدرک موقعی‌یکی اعضا‌یه ترک ایتمکه قرار ویرمشدر .
(وه‌چین لور) بو حوادثندن سوکره شو
مطالبه‌یی بوردیور :

« بزه تبلیغ ایدیلن بوقرار بر مابعت رسمیه‌یی
حائر دکدر . بونک ایچون قید احتیاطله درج ایدیوروز .
اکر بومقارنت بالکمز امور داخلیه‌سره عائد
اولوب مسائل خارجیه‌سره علاقه‌دار دکسه غیر مناسب
دکدر . فقط بو بایده بر فکر قطعی آلمق ایچون
مسئله‌نک توضع ایتمی و مجلس ملینک فکری
بیلدیرمی لازمدر ، مسئله‌نک اهمیتندن دولایی
اوج بطریقخانه مجلسنک مشترکاً تصویبانه اقتراعی
لازمدر .»

دیگر طرفدن رونه‌سانس غزته‌سی بو حوادثی
تکذیب ایدرک دیورکه :

« ارمنی بطریقخانه‌سی ، مجلس مختلطده بعض
بیاناتده بولندیقنه دائر بر آقشام غزته‌سی طرفندن
ویریلن معلوماتی صورت قطعیده تکذیب ایتمکمز
ایچون مساعده ویرمشدر .
مجلسده بویه بر مسئله موضوع بحث اولامشدر .
بو حوادث مجلسده حاضر بولنمایان بر مخبرک خیالندن
چیقمشدر . مجلس ملینک استعفا‌سی خبری‌ده دوغری
اولیوب بر فکر مخصوصه مستنداً اشاعه ایدلمشدر .»

هیندنبورغ رئیس حکومتی اوله‌جق؟

برلین ۱۳۰ مارت - آلمان ملیتوروز
مطبوعاتی مارشال (هیندنبورغ) ک امپراطورلق
ریاست جمهوریتنه نامزدلکنی تکلیف ایتمکده دوام
ایدیورلر . (ت . ه . ر)
تصویر افکار

بو تفراف خبرندن استدلال اولوندیقنه نظراً
آلمانیا ریاست حکومتده بولونان و سوسیالیست
رؤساستندن اولان موسیو (ه‌رت) ک مدت
ریاستی ختام بولمده و یکی رئیس حکومت ایچون
آلمانیا ک مختلف فرق سیاسی‌سی نامزد تعیین ایله
اشتغال ایله‌مکده در . بومیانده ملیتوروزده معهور
هیندنبورغی نامزد اوله‌رق اراشه و تکلیف ایدیورلر .
حرب عمومیده یک مهم بررول ایضا ایلدن بر
قوماندانک بر سوسیالیست رئیس حکومتندن سوکره
امپراطورلق ریاست جمهوریتنه کنترلی ایچون مصرأ
تکلیفات درمیان اولونمی شایان دقتدر .

تورکار - ارمنیلر

۱۹۰۶

(جنوری، ۱۹۰۶ء)

ارویان جمہوری ریسی تورکیا ایله بعدماعقد
والات ایتک عزمنده اولدینی بیله بریبور. بو عزمک
وقایه تابع اولماسنی ولایت بدل برحاله قالمسنی جدأ
آوزو ایدرز .

ارمنیلرک مشروطیت عثمانیه ایله باشلایان تاریخی
باشلانغینی یارسدہ تورکار ایله ارمنیلردن مرکب
اولهرق اجتماع ایدن قونفردن عد ایدہ بیلیرز .
ارمنیلر مملکت مزده مشروطیتک تأسسنی آوزو
ایتمش دکلدردی. نصلک و قتیله عثمانی مشروطیتنه
اساسی بر صورتده خدمت ایدن (اودیان افندی)
اولش ایدی . او اودیان افندی که ارمنی جماعتی
لضامناتہ داخلی بر مشروطیت شکندہ ترتیب
ایتمش ایدی . مقصدی بالآخره بونی بتون
عثمانی مملکتنه تعہد ایتک اولدینی موی الیبی طانیلر
بیلیرلر . بو آوزو موجود اولقه برابر ارمنی فرقه لرجه
مملکتک منافع عمومی صلیله توفیق ایدیلہ بیلہ جک
جدی وسعادت بخش بر پروغرام تنظیم ایدلہ مش
اولدینی ، سرکشدنجویانه نظر ایدن قوتیله مادلرخی
کورمکده ایدک . واقعا بو پروغرامک تنظیمی کوچ
پرشی دکلدی . چونکہ او پروغرامه اساس اوله جق
بر معیشت مشترک ، بر برینه کیرکین بر حیات ،
لرزم جوغرافی ، احتیاج اقتصادی ، اقتضای
سیاسی یک آشکار اولهرق طور یوردی .

وقتیله روسیه ده تشکیل ایدن دانشناسوتیون
(متحدہ) فرقه سی ابتدا خفیا مشروطیت ابتدا سندہ
مملکت مزہ کلہرک علناً پونقہ قویلهرق دائرہ
فعالیتنه قیماً تورکیا ارمنیلرخی دخی آلمش ایدی .
پورادہ کی فعالیتلرک نوعی ، درجہ سی و شکی
معلومدر . بوکا رأی العین شاہد اولدق .
باشده بولونلری ده طانیلرک . بو طانیلہ آنلرک
بو مملکت امور مصالحنه نہ درجہ قدر واقف
اولدیلرخی ، فکر لرخی تطبیق ایتدکاری
حالده مملکتک سعادتہ سی فلاکتہ سی خدمت
ایدیلہ چکی اوزمان استخراج ایتدک . بونی
یا پائلر ، بو ملکی بیامیلر ایدی . او زمانکی
دانشناسوتیون ایله دیگر ارمنی فرقه لرک وارنی
ملکتک صدوک بکری اوتوز سنہ لک تاریخی یازلقہ
شایاندز . بونلر تدوین اولونور ایسہ استقبال
ایچون یک جدی بر خدہ تی اولور . بو خدمت ہم
تورکار ، ہم ده ارمنیلر ایچوندز . ایدلمش اولان
خطالری ، ایچی طرف ده تماماً آشکاروب کندیلرنده
حقیقہ محبت حسی منکشف اولور و پرویاغاندک
اضلال ایتدیکی ذہنلر حال طبعیسنی بولور .

ارمنیلر زمان حمیدیدہ کی شایان تأسف وقایہ
احضار ایدن حرکتلرنده تأثیرات خارجیہ ایله نصل
یا کلش ایسہ آندن سوکرہ کی وقایہ مؤسفہ یسبب
اولان خط حرکتلرنده دخی بنہ اولہ آلدانلردز .
بو آلدانلر ، یوقاریدہ دیدیکز کی محیطک لرزم
واقتیضاسی ، منفعتک ماہرتی تقدیر ایدلہ ممکن
نشأت ایلہ مشدر . لک سوکرہ بیله اوقدر تجربہ
رغمآ چارلق روسیہ سی عثمانی دولتہ ترجیح
ایلہ مشلدی . اوقدر یا کلش اولان بو ترجیح
طرفہ نصل میل ایتش اولدیلرخی ادرا کدن عاجز .
چونکہ چارلق روسیہ سی ، ارمنیلری اولہ بر آغ
ایچہ آلمش ایدی کہ ارمنیلرک ہم کلیساری ، ہم
میلتری بیوک برتہ لک ایچہ کیرمش ایدی . بونلرک
تفصیلات و فغانہ کیرمش ایسہ ، بوزز . ارمنیلر
زمان حمیدیدہ احداث ایتدکاری وقایہ آرقالدی
روسیہ استانبولی و بوغازلری اشغال ایتد بریبور .
لردی . متوفی موسیو (ویتہ) نک اخیراً یارسدہ

تورکار دن هیچ شکایت اولمشدہ . بزی کویلر یزده
راحتسز ایدن تورک کویلیسی دکلدی . بزتورک
کویلیسیلہ دائماً ای کچینک . « دیش ایدی .
بو ذات بکا قارشی تملق و تبصص ایدہ جک
بروضہ بیلدہ دکلدز . کمال استقلال و کمال حریت
فکر ایله یاشار بر ذاتدز .

شورادہ ، بر زمانک ارمنی جماعتی حقدہ طوغری
بر سوز سوبلہ من ایسک حقدلری ایتش اولورز .
او زمانده دواتر دولندہ کی ارمنی اکابر مأمورخی ،
خارجدہ آمبرادیلین مالیون و تجمار ارمنیلرک
نزد دولندہ موقبلرخی یک واقفانہ حسن محافظہ
موفق اولشلر ایدی . بونلر مملکتی ، تورک ملت
تاجان و وندن طانیان کیمسہ لر ایدیلر . ارمنی ملتک
مملکت مزده اوتہ دن بری حائر اولدین امن و اعتباری
تزیید ایتدیلر ، وارمنیلرک موقع اجتماعیلرخی
یوکسندکچہ یوکسندیلر . بو ذاتلر ، ارمنی ملتک
منافی نہ جهتہ اولدینی یک ای بیلیورلردی .
بونلر روس چارلقک خصمی ایدیلر . بو ذات
ایچندہ رحالہ یاد ایدیلہ جک بطریق دلخی وارد .
ارمنی جماعتک ایچی بوکچی ذوات لشدن
چیقوبده نہ مملکتی ، نہ ملت بیلمہ یکنی اللہ
دوشونجہ جماعت تہلکلی بر بحرالہ آلدی .
باشسز ، دوشمنز اوزسہ بوجہ کیتمک باشلادی .
جماعتک ایچندہ آرتق نہ چاچلر ، واحاظر ، آرتیلر ،
پورتقالر ، سر و پیچلر ، آغاطونلر کی علما یوکسک
آدملر قالدی ، نده آمبرالر کی فعالیت رمعاملات
ایله معاومات ایدیش کیمسہ لر ... او اسکی بطریق
کی دوراندیش ملت پالیتریک اللرنده کی اقتدار
دخی غصب اولوندی . ذکرہ شایاندک ارمنیلر
ایچندہ بحق تکریمہ شایان رؤسای روحانیہ واردی .
بالآخرہ استانبول بطریقکینہ تعیین ایدلمش اولان
متوفی آرتین افندی ، ۹۳ شماره سنہ ارضروم
مرخصہ سی ایدی . روس اردوسی قوماندانی
لوریس ملیقوف ارمنی کایسہ سندہ برتشکر دعایی
اوقوعی ایتمش ایدی . آرتین افندی « بولہ
بر آیین اجرا ایتد بر مکہ حقکینز بوقدر . سز بوراک
صاحب دکاسکز . یالکز اشغال ایدیورسکز .
بورامی تورکیا طوبراغدرم بو کایسہ عثماني
ارمنیلر بنہ شاندز . بورادہ سزک ایچون دعا اوقوعی
طوغری بر حرکت دکلدز « دیہ مانع اولدی .
آرتین افندی ہم حقوقور ، ہم ده دوراندیش
برذات ایدی .

اوباشسزلی ، اورہ بر سزک ، اویاکلش حسابلر
ارمنیلری برقیالقدن او برینہ چاریدی . بر زمانلر
روس چارلق ایچون قائلرخی دوکش اولان ارمنیلر
سوکرہ و دیزلوسک مقاصدنی ده آشکارہ مادلر .
تاریخہ بر کرہ کوز کوزور دیلر . زمان قدیمی
در خاطر ایدلم : ییزانسایلر (آتی) شہری
ضبط ایتدکاری زمان ارمنیلر تحویل فرسا
بر حیاتہ دوشدیلر . تا بوشر سلچوق تورکارندن
(آب آوسلان) طرفدن قور تار یانجہ قدر
ارمنیلر روملردن چکدیلر . ہم مذہباً چکدیلر ،
هم سیاسی . ییزانسه خدمت ایدن ارمنی قوماندانلر
ایسہ نہ فلاکتلرہ هدف اولدیلر . اسکی ییزانسی
یکدن قورمق خلیاسنہ دوشن و نیزلوس ، ارمنیلر
ایچون حقیق بر منجی اولہ مازدی . وارمنیلری
امیدہ دوشور یوردی . اولہ بر امیدک ارمنیلرہ
کندیلرخی اوتودرہرق آنلری امیر یایزم کی بیوک ،
یک بیوک ، غایت بیوک و امہلرہ دوشور دی .
آنلرہ آوقانلق ایتدی . ارمنی رجالتدن ایچہ
تجربہ کورمش ذوات بیله بوکریدی آوقانک

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE 6841

باشده بولونانی ده حائیدق . بو طایفه آنرک بوجلیک امور مصالحه نه درجه قدر واقف اولدقلرنی ، فکرلرنی تطبیق ایستدکاری حالده مملکتک سمداتیمی فلاکتیمی خدمت ایله چکنی اوزمان استعراج ایستدک . بونی یاپانلر ، بو ملکی بیامیلر ایدی . اوزمانکی داشناقوسیتون ایله دیگر ارمینی فرقه لرینک واریمی ملتک صدوک بکری اوتوز سنه لک قاریشی یازلمه شایاندی . بونلردون اولونور ایسه استقبال ایچون پک جدی برخدی اولور . بوخدمت هم نورکار ، همده ازمیلر ایچوندی . ایملش اولان خطا لری ، ای طرفده تماما آسلاوب کندیلرنده حقیقه عبت حسی منکشف اولور و بویاغاندنک اضلال ایتمدیکن هنزل حال طبعیسی بولور . ازمیلر زمان جمیده کی شایان تأسف وقایبی احضار ایدن حرکتلرنده تأثیرات خارجه ایله نصل یا کلکله ایسه آندن صدوک کی وقایع مؤسسه یه سبب اولان خط حکم لرنده دخینه اوله آلدانلردن . بو آلدانلر ، یوقاریده دیدیکمز کی عیظک لزوم واقفنامی ، منفعت ماهریتی تقدیر ایلمه مکنک نفاذ ایلمه شد . لک صدوک بیله اوقدن تجربه یه رعماً چارلق روسیه سی عثمانی دولتسه ترجیح ایله مصلردی . اوقدن یا کلش اولان بو ترجیح طرفه نصل میل ایش اولدقلرنی ادرا کدن عاجز . چونکه چارلق روسیه سی ، ازمیلری اوله بر آغ ایچنه آملش ایدی که ازمیلرک هم کلیسالی ، هم ملیتلی بیوک برتربنکه ایچنه کیمش ایدی . بونلرک تفصیلات و فرغانه کیرشمک ایسته ، بورز ازمیلر زمان جمیده احداث ایستدکاری وقایع ایله آرقالدی روسیه ایستاتوبولی و بوغازلری اشغال ایتمدیریور . لردی . متوفی موسیو (وینه) نلک اخیراً یازسده کتاب صورتسده نشر اولونان خاطر اتسده بو ، مفع کوردی .

اگر روسیه اشغال امانی موقع اجراه فویش اوله ایدی . مستقل بر ازمستان اوقی شویله طورسون ، ازمیلک حتی استاتوبولده بیله روساق ایچنده قانیوب کیده چکدی . آمری بر ازمستان تمکینه ایسه اذنا بر احتمال بیله یوقدی . حالبوکه تورکک خارچنده ازمیلک دائمی لیکه به معروض قانیدر . نصلکه اسکی وقتلرده کی مها جیرتاری بوکا بر شاهدر . عثمانی تورکارینک زمان حکومتندن اول بر قاج یوز بیسک کشی بیجاستانه ، وغالیجایه هجرت ایشملر ایدی . آرادکی خرستانلق مناصبیه بوکون اوارمیلرک افاقدن کیمسه قنادی . هسیده تبدیل عرق ایتمیلر . ازمیچه ایسه آنلرده بسپتون غائب اولشدر ، مذهبده کندا ...

ارمیلرک بزمه هم دین اولمانیلری ، ملیت لرینک بقاضه سبب اولشدر . یوقسه بش آتی عصر برلکده یاشایریق و آراده فیز آلوب فیز وره رک بومانی کندیتمه طبیعتیه و بلا جبر تمیل ایش اولور ایلیک . دینک اول اصرده ارمیلرک نورکار ایله برلکده یاشاملری بقای ملیت لری ایچون برضان ایدی . ازمیلر ، تشویقات خارجه تأثیریه بزم علیهمزه قانقلری زمان ، بو تشویقات کندیلرینک قاره نوزلری ایچون اولادینی حساب ایلمه ، مشلر ایدی . کچلرده بوراده ارمی سرآمدانندن عصرده یاشایان بر ذات ایله کوروشدیکلرده بگا ، بزم

[*] سوچورده بولونان صاحب امتیاز ماز فندن و کوردی شد .

بالاخره استانبول بطریقته تعین ایملش اولان متوفی آرتین افندی ، ۹۳ عماره سنده اضروم مرخصه سی ایدی . روس اردوسی قوماندانی لوریس ملیقوف ارمینی کلیسا سنده برلشکر دعاسی اوقوتقی ایستامش ایدی . آرتین افندی « بوبله بر آیین اجرا ایتمدی که حقیق بوندر . سز بورانک صاحب دکلمکن . یالکن اشغال ایدیورسکن . بورامی نورکیا طوبراغدر . بوکایساده عثمانی ازمیلرینه خانددر . بوراده سزک ایچون دعا اوقوتقی طوغری بر حرکت دکادر « دیبه مانع اولدی . آرتین افندی هم حقو تپور ، همده دوراندیش بر ذات ایدی .

اوباشلرکی ، اورهر سزک ، اویاکلش حسابلر ازمیلری برقیساقدن اوبرینه چاریدی . بر زمانلر روس چارلری ایچون قانلرنی دوکش اولان ازمیلر صدوک و نه نزلوسک مقاصدیه آسلا به مادیله تاریخه برکه کوز کوزدر ، مایلر . زمان قدیمی درخاطر ایلم : بیژانسلیلر (آتی) شهرچی ضبط ایستدکاری زمان ازمیلر تحول فرسای برحیانه دوشدیلر . تا بوشهر ساچوقی نورکارندن (آب آوسلان) طرفدن قورتاریجه یه قدر ازمیلر روملردن چکدیلر . هم مذهباً چکدیلر ، هم سیاستاً . بیژانسه خدمت ایدن ارمینی قوماندانلر ایسه نه فلا کنلره حذف اولدیلر . اسکی بیژانسی یکیدن قورمق خلیسانه دوشن و نزلوس ، ازمیلر ایچون حقیقی بر منجی اوله مازدی . اوارمیلری امدده دوشور یوردی . اوله بر امدک ازمیلر کندیلرنی اونوندمررقی آنلری امپریایزم کی بیوک ، یک بیوک ، غایت بیوک و اهمه لره دوشورودی . آنلره آوقاقن ایتمی . ارمینی رجاندن ایچنه تجربه کورمش ذوات بیله بو کوردی آوقاقن سوزلرینه قلوب آرقه سنه دوشدیلر . ازمیلردن یالکنر اسکییدن قلمش بر قاج اختیار بویاکلش بولی کوردیوردی .

ارمنستان دینلر برلو ازمیه متأخره کیمجه قدر چوق هرج صرحه معروض اولدی . ازمیلر بو وضعیت سائقه بیله استاتوبولری محافظه ایلمه یوب بر استیلادن دیکرینه اوغرا دیلر . حکومتاری بایدار اوله مادی . فقط بتون بو حیسات ، تزلزل ایچنده آنلره یالکنر نورکارک دستگیر اولدقنی کوردیورزه بونی بزه کوستن تاریخدر .

(لاید) شهرنده باصیلان ولوزان کتیبخانه سنده فوتیلان دول وممل جهانندن باحث بر اثر همده اوقومش ایلم که ازمیلر ، ازمستانه زمان جاهلیتمده یعنی قبل الحرسه قیامیه کلمکاری زمان اوراده اسکی نورانیلردن بر قوی بوندیلر . ازمیلر بو قوم ایله اختلاط ایتمیلر . آراده معاشرت دینه اولادینی ایچون بر برینه قاریدیلر . دیهک که ارمیلرک قانی ایچنده تورانی قانی ده وارد .

مع التأسف ارمینی ملتک اوستنده سلفده کی دوراندیش ذوات کی سوز دیکته چک باشلر قانادی . او اسکی ذوانده دائمی موقفیتی انتاج ایدن ایکی سچیه کوردیورزه که ایکی دهه - orga nisation ایچون لازمدی . بونلرک بری ، اخلاق دینه ، دیکری ده تحقیق عفته . . . بوک ایکیسی رهبر اولاد قیجه یابیله چقی شیلرک نه بقاسی اولور ، نه ده اصاحی . . . بر مائه یکی بر قاعده قویه چقی انسا لارده بویکی فضیلت ازمدر . اخلاقه مستعد اولمان اورغانیزاسیونالردن بر نتیجه چقاماز ،

اولر طاغمه حکومتلرد . تطبیقات زمینی عفته ایله تتبع اشدکجه اصابت تحقیق ایتز . نیجه چیتلر ، ملنلر کوریلور که ظاهراً پک ایی قانونلری اولدی حالده بنه بر سعادت وسلامت تأمین ایلمه ضرر . ارمینی ملتک تعقیب ایلمه چکی سیاست کیزی نیالی دکادر . فقط بونی کوره چک و قوف وسجیه اییتر . سوز صراحی اولق موقمه بیچقه چقرلرک بو ایکی ضریق برلشد بر لرینه انتظار ایدرز . بو حصن ولورسه تورکار ایله ازمیلر ، دوره سوردی ، زورلده اواسه ، چکوب کتیردی یایلر .

(کیریل) واپورنده کی عسکرلر صر

(آنته) دن بیلدیریلور : یونان حکومتی بولنارستانک (کیریل) واپورنده توقیف ایملش اولان (۱۶۰) تورک ضابط و نفرینک حقیقه آناترلی به کیمک نیتنده بولونوب بولوغادقلری حقیقه تحقیقات یاقلمده در ، بو خصوصه تأمینات کافیه ویرلیدی تقدیرده بولان حکومت (کیریل) واپورنده توقیف ایتمدی تورک ضابط و نفرلرنی سربست بر اوقی نیتنده در .

ارمنستانده قتل عام ياپيلمايادي

بوحقيقت انكاتره عوام قماره سننده رسماً بيان ايداييور

(ژوغو وورت ژاماناق) غزته سندين : انكاتره عوام قماره سنينك ۲۸ شباط تاويغلي اجتماعنده اعضادن مستر (ويليامس) اخيرا توركلار طرفندن اشغال اولونان (قارص) و (كوسرى) حواليسينده اجرا قانان قتل عامله دائر خارجيه مستشارى مستر (هاريسو وورت) دن معلومات ايسته مش و مستشار موى اليه جواباً ديتشودكه :

— انكاتره حكومتى كلون اولك ۲۴ دنن صوكره معلومات رسميه دسترس اولامهدوز. اوزمان قتالار وقوع بولماديني و آصرهقا معاونت هيئتلك وظيفه منه دوام ايتكده بولنديني ارمنى وانكايتر مأمورلوى طرفندن بيان قلمشدر . ارمنى منابندن آنانا خبركرده بر طاقم تهجيرلر و جنايتار وقوع بولديني وارمنستان حكومتى طرفندن بولدن طولايي پروتستو ايداييكي تيليغ اولونمش ايسسه ده انكايتر حكومتى قتل عامله دائر معلومات آلامشدر .

ماده ۱۹ - بطریق روحانی و عطا بطریق روحانی

حقنند انخادایدیله چک فرارنفراتراض و اسباب موجب دزمیان ایله مصلحتن تکرار اولدیغی طلبه صلاحی بولدیغی کی بوسورله تکرار انخاد اولدیغی فرار اولدیغی حسن اداره ایله عمل انتظام خاصه ایلیس روحانی لزاماً بطریق روحانی استقامت مذهبیه و ولیدی حاله مسئولیتی در عهده امیرک رای واجهاده ایله ایلیس معامله و کیلیتی مجلس مذکوره تبلیغ ایلیک حقن دمه حائزدره و یله برحالی اولدی بطریق حنفیه شکایت و فو عنده اولدی دودجی ماده موجهه حرکت اولدی

ماده ۲۰ - بطریق ایله روحانی و عطا بطریق روحانی

و بطریق خفته نیک مستخدمین سائر مسنه اعطاسی ایجاب اولدی تماشا و بوییه و خزیر اهلرک بقدماری واردات موجوده کوردر مجلس عطا بطریق مصلحت تنظیم و بطریق مار فتندی بیدان صفتی بر صورتی نامت بطریق حنفیه و تقدیم ایلیله چک موازنه دفتری موجهه مسئولیتن تسویه ایضا ایلیله

ماده ۲۱ - بطریق خفته موقوفی مجلس عطا بطریق حنفیه

و اردانی اولی بطریق خفته و مصلحت ترک مالک هر صفتی حاصله شندن

ماده ۲۲ - هر صفتی بطریق خفته مجلس روحانی

و طرف اولدیغی منصوب اولدیق دائرة روحانی طرف اولدیغی عاقلیرله اشوب نظامنامه احکامه توقفا ایضای باوریت ایلیله

ماده ۲۳ - هر صفتی دائره روحانی لایق اولدی

ماده ۲۴ - دروسات هر صفتی بطریق و تنظیم اولدی

ماده ۲۵ - هر صفتی فخرک و کاتله اداره ایلی

ماده ۲۶ - هر صفتی فخرک معینتر بره یاهان و دیگر معینان

ماده ۲۷ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۲۸ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۲۹ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۰ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۱ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۲ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۳ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۴ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۵ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۶ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۷ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۸ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۳۹ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۴۰ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۴۱ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

ماده ۴۲ - هر صفتی فخرک بر صفتی روحانی

در دینی فصل بطریق ایله مجلس از مسنده کی مناسبات

ماده ۱۰ - بطریق اسباب شخصیه بی مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۱ - مجلس روحانی ایله مجلس عطا

ماده ۱۲ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۳ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۴ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۵ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۶ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۷ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۸ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۱۹ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۰ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۱ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۲ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۳ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۴ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۵ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۶ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۷ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۸ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۲۹ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۰ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۱ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۲ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۳ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۴ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۵ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۶ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۷ - مجلس روحانی و عطا

ماده ۳۸ - مجلس روحانی و عطا

ایلیک بی فصل مجلس روحانیکی صورت تشکی و وظائفی

ماده ۵ - مجلس روحانی تصنی برات علی ایله

ماده ۶ - مجلس روحانی جماعتک امور مذهبی

ماده ۷ - مجلس عطا کی صورت تشکی

ماده ۸ - مجلس عطا کی صورت تشکی

ماده ۹ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۰ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۱ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۲ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۳ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۴ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۵ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۶ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۷ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۸ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۱۹ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۰ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۱ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۲ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۳ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۴ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۵ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۶ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۷ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۸ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۲۹ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۳۰ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۳۱ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۳۲ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

ماده ۳۳ - مجلس روحانی کی صورت تشکی

